

"СРПСКА БАНКА" АД, БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА
О ИЗВРШЕНОЈ РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ЗА 2023. ГОДИНУ

"СРПСКА БАНКА" АД, БЕОГРАД

**ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА О ИЗВРШЕНОЈ РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2023. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ:

БИЛАНС УСПЕХА

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

БИЛАНС СТАЊА

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

Број: 15/24

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА**Акционарима "Српске банке" а.д., Београд****Извештај о ревизији финансијских извештаја****Мишљење**

Извршили смо ревизију приложених годишњих финансијских извештаја "Српске банке" а.д., Београд (даље у тексту и: Банка), који укључују биланс стања на дан 31. децембра 2023. године, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и напомене уз финансијске извештаје које укључују преглед значајних рачуноводствених политика и друге објашњавајуће информације.

По нашем мишљењу, финансијски извештаји истинито и објективно по свим материјално значајним питањима, приказују финансијско стање "Српске банке" ад, Београд на дан 31. децембра 2023. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан, у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања ("МСФИ").

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA) и Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку „Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја“. Ми смо независни у односу на Банку у складу са етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима. Сматрамо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући да обезбеде основу за наше мишљење.

Наглашавање питања

Скрећемо пажњу на Напомену 29. уз финансијске извештаје, у којој је обелодањено да је Банка дужна да обим и структуру свог пословања и ризичних пласмана усклади са лимитима прописаним Законом о банкама и одлукама Народне банке Србије (у даљем тексту: „НБС“). На дан 31. децембра 2023. године показатељ улагања банке у лица која нису лица у финансијском сектору и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине није био усаглашен са прописаним лимитом НБС. Руководство Банке предузима све неопходне активности како би се показатељи довели у законски дефинисане оквире у најкраћем могућем року.

Наше мишљење не садржи резерву по овом питању.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима "Српске банке" а.д., Београд (Наставак)

Одговорност руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, као и за устројавање неопходних интерних контрола које омогућују припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство Банке је одговорно за процену способности Банке да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Банку или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Банке.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверења у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке; и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавање и обављање ревизијских поступака који су прикладни за те ризике; и прибављање довољно адекватних ревизорских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.*
- Стичемо разумевање интерних контрола које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Банке.*
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.*

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима "Српске банке" а.д., Београд (Наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја (Наставак)

- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Банка престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима "Српске банке" а.д., Београд (Наставак)

Остале информације о годишњем извештају о пословању

Руководство Банке је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају информације укључене у годишњи извештај о пословању (чији су саставни делови нефинансијски извештај и извештај о корпоративном управљању), али не укључују годишње финансијске извештаје и наш извештај независног ревизора о њима.

Наше мишљење о годишњим финансијским извештајима не обухвата остале информације, осим у мери у којој је то изричито наведено у делу нашег извештаја независног ревизора под насловом Извештај о другим законским и регулаторним захтевима, и ми не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашоом ревизијом годишњих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације и притом размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и финансијских извештаја, или да ли према нашим сазнањима стеченим током ревизије или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања. Ако на основу рада који смо обавили, закључимо да постоји материјално погрешно исказивање осталих информација, од нас се захтева да ту чињеницу саопштим у извештају. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопштим у извештају.

Извештај о другим законским и регулаторним захтевима

У складу са захтевима који проистичу из члана 33. Закона о рачуноводству и члана 39. Закона о ревизији Републике Србије извршили смо захтеване радње у вези са годишњим извештајем о пословању (укључујући и извештај о корпоративном управљању – који чини његов саставни део) у циљу провере усклађености годишњег извештаја о пословању са годишњим финансијским извештајима Банке, као и проверу да ли је годишњи извештај о пословању (укључујући извештај о корпоративном управљању) састављен у складу са важећим законским одредбама.

По нашем мишљењу, годишњи извештај о пословању је:

- усклађен са годишњим финансијским извештајима Банке, и
- састављен у складу са важећим законским одредбама у складу са чланом 34. Закона о рачуноводству.

На основу познавања и разумевања Банке и његовог окружења, стеченог током ревизије или на други начин, нисмо утврдили материјално значајне погрешне наводе у годишњем извештају о пословању.

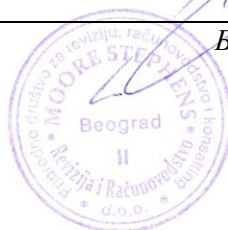
У Београду, 15. март 2024. године

„MOORE STEPHENS“
Ревизија и Рачуноводство “ д.о.о., Београд
Студентски трг 4/У

R. Vukosavljević

Ружица Вукосављевић
Лиценцирани овлашћени ревизор

„MOORE STEPHENS“
Ревизија и Рачуноводство “ д.о.о., Београд
Студентски трг 4/У

Богољуб Алексић
Директор

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године

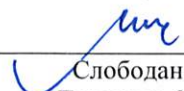
СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

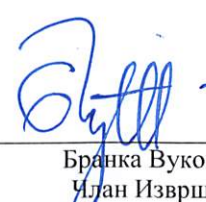
БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2023.	2022.
ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Приходи од камата	5	1.424.889	563.822
Расходи од камата	5	(508.403)	(228.939)
Нето приход по основу камата		916.486	334.883
Приходи од накнада и провизија	6	281.004	238.068
Расходи накнада и провизија	6	(87.924)	(41.477)
Нето приход по основу накнада и провизија		193.080	196.591
Нето добитак/(губитак) по основу промене фер вредности финансијских инструмената	9	(14.656)	(3.935)
Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	10	-	2.706
Нето добитак по основу заштите од ризика	11	63	29
Нето (расход) / приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	7	3.084	4.663
Остали пословни приходи	8	39.400	36.261
Нето приходи/(расходи) по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	12	(138.774)	(7.507)
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ (РАСХОД)/ПРИХОД		998.683	563.691
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	13	(244.937)	(182.021)
Трошкови амортизације	14	(79.770)	(81.887)
Остали приходи	8	16.043	19.341
Остали расходи	15	(371.016)	(296.251)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		319.003	22.873
Порез на добитак		-	-
Добитак по основу одложених пореза		12.404	13.524
Губитак по основу одложених пореза	16	-	(837)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА		331.407	35.560

Београд, 15.март 2024. године

Слободан Лечић
Директор Одељења
рачуноводства, финансија и
извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године

СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

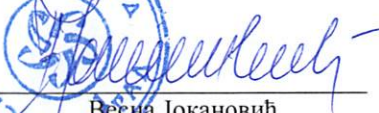
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
(У хиљадама динара)

	2023.	2022.
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПЕРИОДА	331.407	35.560
Остали резултат периода		
<i>Компоненте осталог резултата које не могу бити реклаификоване у добитак или губитак:</i>		
Актуарски (губици)/добити	(772)	(560)
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	24.474	39.356
Добитак/(губитак) по основу пореза који се односи на остали резултат периода		
Позитивни/негативни ефекти промене фер вредности по основу ХОВ	335.801	(646.398)
Укупан позитиван/(негативан) остали резултат периода	359.503	(607.602)
УКУПАН ПОЗИТИВАН/(НЕГАТИВАН) РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА	690.910	(572.042)

Београд, 15.март 2024. године

Слободан Лечић
Директор Одељења
рачуноводства, финансија и
извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године

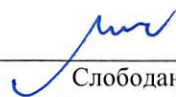
СРПСКА БАНКА а.д. БЕОГРАД

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2023. године
(У хиљадама динара)

	Напомене	2023.	2022.
АКТИВА			
Готовина и средства			
код централне банке	17	9.581.167	4.896.167
Хартије од вредности	18	7.669.511	6.079.029
Кредити и потраживања од банака и			
других финансијских организација	19	21.550.826	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	20	5.192.244	5.400.775
Нематеријална имовина	21	20.887	26.562
Некретнине, постројења и опрема	21	1.513.420	1.500.466
Инвестиционе некретнине	22	505.324	457.205
Стална средства намењена продаји и			
средства пословања које се обуставља	24	-	48.202
Остала средства	23	29.051	10.809
УКУПНА АКТИВА		46.062.430	27.828.760
ПАСИВА			
Обавезе по основу деривата		17.426	2.982
Депозити и остале обавезе према банкама,			
другим финансијским организацијама и			
централној банци	25	2.170.546	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим			
комитентима	26	40.097.966	22.965.597
Резервисања	27	43.119	38.979
Одложене пореске обавезе	16	79.595	87.679
Остале обавезе	28	185.024	126.651
УКУПНО ОБАВЕЗЕ		42.593.676	25.047.403
Акцијски капитал	29	2.846.536	2.846.536
Добитак	29	331.407	35.560
Резерве	29	290.811	-
Нереализовани губици		-	100.739
УКУПНО КАПИТАЛ	29	3.468.754	2.781.357
УКУПНО ПАСИВА		46.062.430	27.828.760

Београд, 15. март 2024. године

Слободан Лечић
Директор Одељења
рачуноводства, финансија и
извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

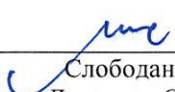
Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
(У хиљадама динара)

	2023.	2022.
Приливи готовине из пословних активности	1.904.296	882.764
Приливи од камата	1.396.630	562.143
Приливи од накнада	289.402	229.457
Приливи по основу осталих пословних активности	218.084	90.865
Приливи од дивиденди у учешћа у добитку	180	299
Одливи готовине из пословних активности	(1.279.581)	(765.125)
Одливи по основу камата	(492.849)	(208.943)
Одливи по основу накнада	(84.829)	(41.476)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	(230.435)	(178.031)
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	(68.100)	(54.122)
Одливи по основу других трошкова пословања	(403.368)	(282.553)
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	624.715	117.639
Смањења пласмана и повећање депозита	17.461.267	8.475.936
Повећање депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	17.446.823	8.475.936
Повећање обавеза по основу финансијских деривата	14.444	-
Повећање пласмана и смањење узетих депозита	(20.222.044)	(10.053.939)
Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	(1.862.923)	(3.957.566)
Повећање потраживања по основу хартија од вредности, деривата и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	(18.359.121)	(6.096.373)
Нето (одлив)/прилив готовине из пословне активности	(2.138.062)	(1.460.364)
Токови готовине из активности инвестирања	24.101	(59.985)
Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(53.711)	(58.809)
Прилив од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	24.101	-
Остали одливи из активности инвестирања	-	(1.176)
Нето одливи / приливи готовине из активности инвестирања	(29.610)	(59.985)
Токови готовине из активности финансирања	(30.188)	(30.336)
Одливи по основу узетих кредита	(30.188)	(30.336)
Нето одливи готовине из активности финансирања	(30.188)	(30.336)
Свега приливи готовине	19.389.664	9.358.700
Свега одлив готовине	(21.585.524)	(10.909.385)
Нето смањење/(повећање) готовине	(2.195.860)	(1.550.685)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	3.094.649	4.641.236
(Негативне)/позитивне курсне разлике, нето	2.593	4.098
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	901.382	3.094.649

Београд, март 2024. године

Слободан Лечић
Директор Одељења
рачуноводства, финансија и
извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године

у хиљадама динара

	Акцијски и остали капитал	Резерве из добити	Рева.гориза- ционе резерве	Нереализовани (губици) добити по основу ХОВ	Нераспоре- ђени добитак	Укупан Капитал
Станје на дан 1. јануара претходне године	2.846.536	189.269	416.345	(114.866)	16.337	3.353.621
Расподела добити	-	16.337	-	-	(16.337)	-
Добитак текуће године	-	-	-	-	35.560	35.560
Ефекти вредновања некретнина	-	-	39.356	-	-	39.356
Актуарски добити/губици	-	-	(560)	-	-	(560)
Ефекти вредновања ХОВ	-	-	-	(646.620)	-	(646.620)
Станје на дан 31. децембар 2022.	2.846.536	205.606	455.141	(761.486)	35.560	2.781.357
Станје на дан 1. јануара 2023. године	2.846.536	205.606	455.141	(761.486)	35.560	2.781.357
Расподела добити	-	35.560	-	-	(35.560)	-
Добитак текуће године	-	-	-	-	331.407	331.407
Ефекти вредновања некретнина	-	-	28.793	-	-	28.793
Одложени порези	-	-	(4.319)	-	-	(4.319)
Актуарски добити/губици	-	-	(772)	-	-	(772)
Ефекти вредновања ХОВ	-	-	-	332.288	-	332.288
Станје на дан 31. децембар 2023.	2.846.536	241.166	478.843	(429.198)	331.407	3.468.754

Београд, 15. март 2024. године

Слободан Јечич
Директор Одељења рачуноводства,
финансија и извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора

**СРПСКА БАНКА а.д.
БЕОГРАД**

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ И
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА 2023. ГОДИНУ**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О БАНЦИ

Српска банка а.д. Београд (у даљем тексту “Банка”) настала је трансформацијом специјализоване организације у саставу Народне банке Југославије (НБЈ), на основу решења Народне банке Југославије Г.бр. 920 од 4. новембра 1996. године. Банка је уписана у регистар Привредног суда у Београду решењем бр. IV-Фи-19015/96 од 14. новембра 1996. године под називом „YU GARANT BANKA” а.д.

Уговором о оснивању Банке од 17. септембра 1996. године девинисано је да Банка почне са радом 1. јануара 1997. године. Решењем Трговинског суда у Београду бр. IV-Фи-9043/2003 од 1. септембра 2003. године пословно име „YU GARANT BANKA” а.д., промењено је у Српска банка а.д. Београд.

Већински оснивач Банке је Република Србија, чије учешће у акцијском капиталу на дан 31. децембра 2023. године износи 76.69%.

У складу са Законом о банкама, Одлуком о оснивању и Статутом, Банка је регистрована за обављање кредитно депозитних послова, обављање платног промета у земљи и иностранству, девизно-валутних и мењачких послова, издавање платних картица, издавање гаранција, авала и других облика јемстава као и друге послове у складу са законским прописима.

Седиште Банке је у Београду у Ул. Савска бр. 25. Банка у свом саставу има 1 експозитуру. Банка је на дан 31. децембра 2023. године имала 86 запослених (31. децембар 2022. године: 82 запослених).

Органи управљања Банком су: Скупштина Банке, Управни и Извршни одбор. Банка је формирала и следеће одборе: Одбор за управљање активом и пасивом Банке, Одбор за праћење пословања, Кредитни одбор и Одбор за праћење и управљање лошим пласманима.

Матични број Банке је 07092288, а порески идентификациони број је 100000387.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја

Редовни финансијски извештаји Банке (у даљем тексту „финансијски извештаји“) за 2023. годину састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања („МСФИ“) и прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање банака.

Банка, као велико правно лице, у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021 - у даљем тексту „Закон“) у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“). Додатно, у складу са Изменама и допунама Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 14/2015), прописано да банке при састављању годишњих финансијских извештаја примењују МСФИ од дана који је надлежно међународно тело одредило као дан почетка њихове примене. МСФИ чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, Међународни рачуноводствени стандарди - МРС, Међународни стандарди финансијског извештавања - МСФИ и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, издата од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (ИАСБ), односно Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (ИФРИЦ).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Одлуком о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке („Службени гласник РС“, бр. 93/2020).

Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода, обелодањени су у напмени 2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.1. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја (Наставак)

преведени и усвојени обелодањени су у напмени 2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напмени 2.4.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Банка је у састављању ових финансијских извештаја примењивала Рачуноводствене политике образложене у напмени 3.

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода

Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);

Измене МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);

Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, ИФРИЦ 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1. јула 2009. године);

Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);

Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);

Измене ИФРИЦ 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);

ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);

„Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);

Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.**

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)**2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода (Наставак)**

Допуне МРС 24 „Обелодањивања повезаних страна“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);

Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);

Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, ИФРИЦ 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);

Допуне ИФРИЦ 14 „МРС 19 – Ограничење средстава дефинисаних примања, захтеви за минималним финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);

ИФРИЦ 19 „Поништавање финансијских обавеза са инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);

Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);

Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);

Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);

МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничке инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода (Наставак)

МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања” – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године).

Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);

Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

Допуне МРС 36 – „Умањење вредности имовине“ Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

Допуне МРС 19 „Примања запослених” – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).

Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани” – Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода (Наставак)

Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема” и МРС 38 „Нематеријална имовина” - Тумачење прихваћених метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема” и МРС 41 „Пољопривреда” - Пољопривреда – индустријске биљке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји” – Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји” и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” - Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји”, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима” и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” - Инвестициона друштва: Примена изузетака од консолидације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја” – Иницијатива за обелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Допуне и измене различитих стандарда „Побољшања МСФИ” (за период од 2012. до 2014. године), која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).

Измене и допуне МРС 7 „Извештај о новчаним токовима” – захтев за обелодањивањима која корисницима извештаја омогућавају процену промена обавеза које произилазе из активности финансирања (на снази од 1. јануара 2017. године).

Појашњења везана за МРС 12 „Порез на добит” која имају за циљ смањење разноликости у пракси када су у питању одложена пореска средства која произилазе из нереализованих губитака (на снази од 1. јануара 2017. године).

Измене ИФРС 12 – Обелодањивања у учешћима у другим ентитетима (на снази од 1. јануара 2017. године).

МСФИ 3 „Пословне комбинације” – допуна која се односи на појашњења када једна страна стиче контролу у претходном заједничком подухвату. Промена ступа на снагу за пословне комбинације чији је датум куповине на дан или након првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тога. Може бити у супротности са изменама МСФИ 11.

ИФРИЦ 23 – Тумачење везано за МРС 12. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2019. године, али је дозвољена ранија примена.

Појашњења везана за МСФИ 11. која се односе на трансакције у којима ентитет добија заједничку контролу на или након почетка првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тог датума. Ово може бити у супротности са МСФИ 3.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.****2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)****2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода (Наставак)**

Годишња побољшања за период од 2014. до 2016. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 28) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне МСФИ 2 „Плаћања акцијама” – појашњења како евидентирати одређене врсте трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне МСФИ 4 „Уговори о осигурању” – измене повезане са имплементацијом МСФИ 9 ‘Финансијски инструменти’ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне МРС 40 „Инвестиционе некретнине” – појашњење принципа класификације инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Допуне ИФРС 9 „Финансијски инструменти” – дефинисање услова за одмеравање финансијских средстава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Допуне МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – појашњења о евидентирању дугорочних улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Годишња побољшања за период од 2015. до 2017. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12, ИАС 23) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Допуне МРС 19 „Примања запослених” – дефинисање начина обрачуна планова дефинисаних примања запослених када у току извештајног периода дође до измене, ограничења или поравнања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења” - на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године.

ИФРИЦ 20 „Трошкови уклањања откривке у производној фази површинског копа“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

ИФРИЦ 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).

ИФРИЦ 22 – Ово тумачење се односи на девизне трансакције када ентитет признаје немонетарно средство или немонетарну обавезу по основу плаћања или примања аванса, пре него што ентитет призна односно средство, трошак или приход, после чега се то немонетарно средство или обавеза поновно признаје. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2018. године, али је дозвољена ранија примена.

МСФИ 9 „Финансијски инструменти” и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање”, у вези са класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминише постојеће категорије из МРС 39 - средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ 9 је на снази

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода (Наставак)

за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

У складу са МСФИ 9, финансијска средства ће се класификовати у једну од две наведене категорије приликом почетног признавања: финансијска средства вреднована по амортизованом трошку или финансијска средства вреднована по фер вредности. Финансијско средство ће се признавати по амортизованом трошку ако следећа два критеријума буду задовољена: средства се односе на пословни модел чији је циљ да се наплаћују уговорени новчани токови и уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главнице и камате на преосталу главницу. Сва остала средства ће се вредновати по фер вредности. Добици и губици по основу вредновања финансијских средстава по фер вредности ће се признавати у билансу успеха, изузев за улагања у инструменте ка питала са којима се не тргује, где МСФИ 9 допушта, при иницијалном признавању, касније непроменљиви избор да се све промене фер вредности признају у оквиру осталих добитака и губитака у извештају о укупном резултату. Износ који тако буде признат у оквиру извештаја о укупном резултату неће моћи касније да се призна у билансу успеха.

МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима”, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи”, МРС 11 „Уговори о изградњи”, ИФРИЦ 13 „Програми лојалности клијената”, ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина” и ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца” и СИЦ – 31 „Приходи – трансакције размене које укључују услуге оглашавања”. МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

МСФИ 16 „Лизинг”, који дефинише начин признавања, мерења, презентацију и обелодањивање лизинга. МСФИ 16 замењује Међународни рачуноводствени стандард - МРС 17 „Лизинг”, Тумачење – ИФРИЦ 4 „Одређивање да ли уговор садржи елементе лизинга”, Тумачење – СИЦ 15 „Оперативни лизинг – подстицаји”, Тумачење – СИЦ 27 „Процене суштине трансакција које укључују правни облик лизинга”. Прва примена МСФИ 16 је почев од финансијских извештаја за 2021. годину, док је ранија примена дозвољена уз услов примене и МСФИ 15.

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације” – допуна која се односи на појашњења да ли трансакција треба да буде обухваћена као пословна комбинација или стицање имовине (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја” и МРС 8 „Промене рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке” – допуне прецизирају дефиницију материјалности у МРС 1, појашњавају дефиницију материјалности и њену примену, побољшавањем формулације и усклађивањем дефиниције у МСФИ и другим публикацијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Ревидирани Концептуални оквир за финансијско извештавање- ревидираним Концептуалним оквиром утврђује се: циљ финансијског извештавања опште намене, квалитативне карактеристике корисних финансијских информација, опис извештајног ентитета и ограничења, дефиниције средстава, обавеза, капитала, прихода и расхода и додатне смернице, критеријуми за признавање средства и обавезе у финансијским извештајима и смернице за престанак признавања, концепти и

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.****2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)****2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени**

смернице за презентацију и обелодањивање, концепт одржања капитала (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

Допуне МСФИ 7, МСФИ 9 и МРС 39- допуна се односи на модификацију неких специфичних захтева рачуноводства хединга како би се обезбедило ослобађање од потенцијалних ефеката неизвесности изазваних бенчмарк реформом каматне стопе (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).

Реформа референтне каматне стопе – фаза 2- (МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7) стандард допуњује наведене стандарде како би помогао субјектима да корисницима финансијских извештаја пружи корисне информације о ефектима реформе референтне вредности каматних стопа на финансијске извештаје тих ентитета (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2021 године).

Допуне МСФИ 16 „Закуп“ – ЦОВИД 19 уступци- допуна омогућава практично изузеће закупцима да не процењују да ли су уступци који се јављају као директна последица ЦОВИД 19 и који испуњавају дефинисане услове модификације лизинга већ да исте не третирају као модификацију лизинга (на снази за годишње периоде који почињу након 01. априла 2021. године).

Допуне МСФИ 4, МСФИ 7, МСФИ 9 , МСФИ 16 и МРС 39- допуна треба да обезбеди помоћ ентитетима како би корисницима финансијских извештаја пружили корисне информације о ефектима бенчмарк реформе каматне стопе на њихове финансијске извештаје (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2021. године).

Допуне МРС 37 „ – трошкови испуњења уговора- МРС 37 је измењен да би се прецизирали трошкови за испуњење уговора које организација укључује приликом процене да ли ће уговор стварати губитке укључује и инкременталне трошкове и алокацију општих трошкова у вези са тим уговором (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).

Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема”- допуна захтева да ентитет приходе од продаје ставки произведених током припреме некретнине, постројења и опреме за намеравању употребу и повезане трошкове призна као приход или расход, уместо да по основу примљених износа умањи набавну вредност основног средства (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).

Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“- допуна се односи на усклађивање са ревидираним Концептуалним оквиром за финансијско извештавање без измена рачуноводствених захтева за пословне комбинације (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).

Годишња побољшања за период од 2018. до 2020. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41) (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).

МСФИ 17 – замењује МСФИ 4 - МСФИ 17 дефинише принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање уговора о осигурању. Такође захтева да се слични принципи примењују на уговоре о реосигурању и уговоре о улагањима са издатим карактеристикама дискреционог учешћа. Циљ је да се осигура да субјекти дају релевантне информације на начин који верно представља те уговоре. Ове информације дају основу корисницима финансијских извештаја да процене ефекат који уговори о осигурању имају на финансијски положај и резултат организације (примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године).

МСФИ 17 – Почетна примена МСФИ 17 и МСФИ 9 – Упоредне информације - Овај амандман ажурира МСФИ 17 и релевантан је када друштво усвоји МСФИ 17 и МСФИ 9 по први пут на исти датум. Додаје опцију транзиције која се назива „преклапање класификације“ која се односи на

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (Наставак)

упоредне информације о финансијским средствима. Ово је релевантно када је друштво одлучило да не прерачуна упоредне информације за прелазак на МСФИ 9. Примена ове опције преласка омогућава друштву да представи упоредне информације о таквим финансијским средствима као да су примењени захтеви за класификацију и мерење МСФИ 9. Ово омогућава осигуравачима да смање потенцијално значајне рачуноводствене неусклађености између финансијске имовине и обавеза из уговора о осигурању у упоредном периоду - примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године.

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - Обелодањивање рачуноводствених политика. Овим амандманом се уносе мање измене у референцама на рачуноводствене политике, тако да би оне требале да буду материјалне рачуноводствене политике, уместо значајне рачуноводствене политике и даље појашњава шта је рачуноводствена процена у следећим случајевима: МСФИ 7, да појасни да се очекује да ће информације о основама мерења за финансијске инструменте бити материјалне за финансијске извештаје ентитета; МРС 1, да захтева од ентитета да обелодане своје материјалне информације о рачуноводственим политикама, а не значајне рачуноводствене политике; МРС 34, да идентификује материјалне информације о рачуноводственој политици као компоненту комплетног скупа финансијских извештаја, а не као значајне рачуноводствене политике; Изјава о пракси 2, да пружи смернице о томе како применити концепт материјалности на обелодањивања рачуноводствених политика (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2023. године).

Допуне МРС 8 дефиниција рачуноводствених процена - измена МРС 8 у циљу појашњења да су рачуноводствене процене новчани износи у финансијским извештајима који су подложни несигурности одмеравања и такође појашњава како ентитети треба да разликују промене у рачуноводственим политикама и промене рачуноводствених процена. Овај амандман ће се примењивати проспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године);

Допуне МРС 12- Одложени порез који се односи на средства и обавезе по основу једне трансакције - овај стандард мења МРС 12 како би се појаснило рачуноводство одложеног пореза на трансакције које у време трансакције доводе до једнаких опорезивих и одбитних привремених разлика) (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године).

Допуне МРС 12- Међународна пореска реформа – Пиллар Two Модел Рулес- Измене обезбеђују привремено изузеће од захтева за признавањем одложених пореских средстава и обавеза које проистичу из Пиллар TWO пореза на добит, и уместо тога захтевају циљана обелодањивања за субјекте на које утиче. (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године).

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - Класификација обавеза као краткорочних и дугорочних - допуна треба да разјасни захтеве за презентацијом обавеза као краткорочних и дугорочних обавеза (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године).

Допуна МРС 1 Презентација финансијских извештаја“ - Дугорочне обавезе са клаузулом - допуном се мења МРС 1 како би се појаснила презентација обавеза у Извештају о финансијском положају као краткорочних и дугорочних. Према овим изменама, уговорне клаузуле које треба испунити након датума извештавања не утичу на класификацију дуга као краткорочног или дугорочног. Уместо тога, амандмани захтевају од ентитета да обелодани информације о овим клаузулама у Напоменама уз финансијске извештаје. Амандман може бити превремено усвојен и у случају

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

превременог усвајања, допуне које се односе на *Класификацију обавеза као краткорочних и дугорочних*, мора бити усвојена на ранији датум или на датум ове измене (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године).

Допуне МСФИ 16 „Лизинг”- Лизинг обавеза у Sale and Leaseback трансакцијама- овим амандманом се ажурира МСФИ 16 како би се разјаснило да се захтеви за имовину са правом коришћења и лизинг обавезе у МСФИ 16 примењују на sale-and-lease back трансакције након почетног признавања. Такође појашњава да ће „плаћања закупнине“ бити одређена на такав начин да продавац-закупац не признаје добитак или губитак који се односи на имовину са правом коришћења коју задржава продавац-закупац. Овај амандман се примењује ретроспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године);

Допуне МРС 7 и МСФИ 7- Аранжмани за финансирање добављача- Ове измене МРС 7 и МСФИ 7 захтевају од ентитета да обезбеде додатна обелодањивања о њиховом коришћењу финансијских аранжмана добављача и обезбеде да корисници имају информације које ће им омогућити да процене: а) како аранжман финансирања добављача утиче на токове готовине и обавезе ентитета и б) утицај који аранжмани финансирања добављача имају на ризик ликвидности. Обелодањивања МРС 7 нису обавезна за упоредни период (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године);

Допуне МРС 21- Немогућност утврђивања курса - Овај амандман ажурира МРС 21 да захтева од ентитета да примењују конзистентан приступ у процени да ли је валута заменљива и како да процене девизни курс ако није. Потребна су и додатна обелодањивања о томе како се процењује девизни курс. Постоје и последичне измене МСФИ 1. Упоредни период није прерачунат за овај амандман (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2025 године);

Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“- допуна појашњава рачуноводствени третман продаје или улога имовине између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (одложено док ИАСБ не комплетира истраживање на еквити методи).

2.5. Изјава о усклађености

Финансијски извештаји Банке за 2023. годину састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ или ИФРС) издатим од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board - IASB). Приложени финансијски извештаји одобрени су од стране Извршног одбора Банке дана 15. марта 2024. године.

2.6. Коришћење процена и кључних претпоставки

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекат на исказане вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена. Процене и претпоставке су предмет редовних провера а када корекције постану неопходне, исказују се у билансу успеха за периоде у којима су постале познате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

2.7. Начело историјског трошка

Финансијски извештаји Банке на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2023. године су састављени у складу са начелом историјског трошка осим финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат и других ставки ако је то наведено у рачуноводственим политикама.

2.8. Упоредне информације

Упоредне податке чине ревидирани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2022. састављени у складу са МСФИ.

2.9. Сталност пословања

Приложени финансијски извештаји Банке су састављени у складу са начелом сталности пословања, које подразумева да ће Банка наставити са пословањем у догледној будућности, која обухвата период од најмање дванаест месеци од датума финансијских извештаја. Банка је остварила пословни добитак у 2022. и 2023. години, али није ускладила показатељ укупних улагања банке у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине са прописаним. Руководство Банке предузима неопходне мере у циљу усаглашавања наведеног показатеља. Такође, руководство Банке је у поступку планирања пословања за 2023. годину предвидело несметану реализацију пословних планова Банке и усаглашеност са одговарајућим прописима који регулишу банкарско пословање у Републици Србији. Сходно томе, планиране активности Банке у наредном периоду, првенствено имају за циљ профитабилно пословање, а све то са циљем обезбеђивања стабилнијег пословног амбијента Банке и трајног преласка у зону пословања са добитком.

2.10. Функционална и извештајна валута

Финансијски извештаји Банке су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља функционалну валуту и валуту у којој су исказани ови Финансијски извештаји.

2.11. Усаглашеност потраживања и обавеза

Банка је у складу са чланом 22. Закона о рачуноводству извршила усаглашавање обавеза и потраживања са својим дужницима и повериоцима и о томе постоји веродостојна документација. Банка је клијентима доставила изводе отворених ставки (ИОС) са стањем на дан 30. новембар 2023. године.

Актива која је била предмет усаглашавања односи се на билансну и ванбилансну активу и износила је 78.470.483 хиљада динара, док је пасива износила 38.873.898 хиљада динара.

Укупан износ неусаглашених потраживања износи 145 хиљада динара, односно 0,0%.

Укупан износ неусаглашених обавеза износи 48 хиљада динара, односно 0,0%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА****3.1. Приходи и расходи од камата**

Приходи и расходи по основу камата укључујући и затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу односно каматоносну пасиву обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа, који су дефинисани уговором између Банке и комитента.

Приходи и расходи од камата се признају у билансу успеха користећи метод ефективне каматне стопе, која представља стопу која прецизно дисконтује процењена будућа плаћања или примања кроз очекивани животни век финансијског инструмента, на бруто књиговодствену вредност финансијског средства (амортизована вредност пре умањења за очекиване кредитне губитке) или амортизовану вредност финансијске обавезе.

Приликом обрачуна ефективне каматне стопе за финансијске инструменте који нису кредитно обезвређени у моменту одобрења нити су претрпели значајну модификацију уговорених новчаних токова као кредитно обезвређени, Банка процењује будуће новчане токове узимајући у обзир све уговорене услове финансијског инструмента, али не укључујући очекиване кредитне губитке. У случају кредита који су ПОЦИ, обрачунава се ефективна каматна стопа усклађена за кредитни ризик, коришћењем процењених будућних новчаних токова који укључују очекиване кредитне губитке. Приходи од камата признају се на финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности као и надужничке инструменте који се вреднују преко осталог резултата.

Расходи од камата признају се на финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности. Расходи камата по депозитима разграничавају се и признају у билансу успеха у периоду на који се односе.

Накнаде по основу одобрених кредита се разграничавају по алгоритму каматног обрачуна применом ефективне каматне стопе, тако да доспеће разграничених прихода од накнаде прати стање основног дуга по кредиту. Приходи од накнада за одобравање кредита признају се у билансу успеха као приходи од камата.

Банка ће након признавања обезвређења кредита и пласмана признавати приходе од камата на обезвређене пласмане користећи приступ признавања прихода од камата на обезвређене пласмане применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност пласмана односно његову нето вредност. Обезвређеним кредитима и пласманима сматрају се кредити и пласмани клијентима који су у статусу неизмиривања обавеза што је дефинисано интерним актом Банке.

3.2. Приходи и расходи од накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија који су саставни део ефективне каматне стопе финансијског средства или обавезе укључени су у утврђивање ефективне каматне стопе и признају се у билансу успеха као приходи од камата.

Приходи од накнада и провизија за банкарске услуге признају се по начелу узрочности и утврђују се за период када су остварени односно када је услуга пружена. Накнаде и провизије преваходно чине накнаде за услуге платног промета, мењачких послова, купопродају девиза, накнаде за вођење рачуна код Банке и друге банкарске услуге.

Накнаде за издавање гаранција и других јемстава се разграничавају на период трајања гаранције или јемства, пропорционалном методом обрачуна и признају у билансу успеха као приходи од накнада. Остали расходи од накнада и провизија се углавном односе на накнаде по основу извршених трансакција и услуга и евидентирају се у тренутку примања услуге.

Приходи од дивиденди

Приходи од дивиденди се признају када се установи право Банке на прилив по основу дивиденди.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.3. Прерачунавање страних валута

Монетарна средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по званичном средњем курсу динара објављеном од стране Народне банке Србије. Ставке укључене у финансијске извештаје Банке, одмеравају се коришћењем валуте примарног окружења у коме Банка послује (функционална валута) као што је речено у Напомени 2.10.

Приходи и расходи настали у реализованим трансакцијама куповине и продаје девиза и ефективног иностраног новца са физичким и правним лицима у току периода исказани су у билансу успеха Банке, у оквиру позиције “Нето приход по основу накнада и провизија”.

Курсне разлике које су резултат превођења једне валуте у другу валуту по различитим девизним курсевима укључујући и курсне разлике по основу валутне клаузуле, исказане су у билансу успеха Банке, у оквиру позиције “Нето (расход)/приход од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле”.

Немонетарна имовина и обавезе у страним валутама које се исказују по фер вредности прерачунавају се у функционалну валуту према девизном курсу важећем на датум када је одређена фер вредност. Немонетарна имовина и обавезе које се исказују по историјском трошку у иностраној валути прерачунавају се коришћењем девизног курса важећег на датум трансакције.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом прерачуна монетарних средстава и обавеза у иностраној валути на дан биланса, евидентиране су у билансу успеха Банке као приход или расход по основу курсних разлика. Преузете и потенцијалне обавезе Банке у иностраној валути на дан биланса, прерачунате су у динаре по средњем курсу на дан биланса стања.

Потраживања и обавезе у које је уграђена валутна клаузула, прерачунати су у динаре по уговореном курсу валуте, који је важио на дан биланса. Ефекти настали по овом основу исказани су у билансу успеха Банке, као расходи од негативних курсних разлика и приходи од позитивних курсних разлика по основу уговорене валутне клаузуле у обрачунском периоду.

Курсеви најзначајнијих валута који су коришћени приликом прерачуна позиција биланса стања утврђени на међубанкарском тржишту на дан 31. децембра 2023. године обухватају:

<u>Валута</u>	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
CHF	125,5343	119,2543	113,6388
GBP	135,0550	132,7026	140,2626
USD	105,8671	110,1515	103,9262
EUR	117,1737	117,3224	117,5821

3.4. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха код којих се наведени трошкови признају кроз трошак у билансу успеха), који су директно приписиви набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе. Куповина или продаја финансијских средстава, која захтева пренос средстава у року који је утврђен прописима или конвенцијама на датум тржишту, се признаје на датум трговања (или датум поравнања), односно на датум када се Банка обавезе да ће купити или продати средство (или на датум када Банка прими купљено или пренесе продато средство).

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Банке, од момента када се Банка уговорним одредбама везала за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава на “регуларан начин” признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти (Наставак)

3.4.1. Класификација финансијских средстава

Процена о томе како ће се класификовати финансијско средство врши се, на основу банчиног пословног модела и испуњености теста карактеристика уговореног новчаног тока.

Финансијска средства се класификују у следеће категорије, а у зависности од начина вредновања:

- по амортизованој вредности (АС),
- по фер вредности кроз биланс успеха (FVTPL) и
- по фер вредности кроз остали резултат (FVOCI).

Амортизована вредност (АС) – финансијска имовина се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, а генерисани новчани токови морају да се састоје искључиво од плаћања главнице (номинална вредност дате финансијске имовине која се треба наплатити по доспећу) и камате (наклада у новцу за позајмљена средства), што представља износ по коме се финансијско средство одмерава приликом почетног признавања уз увећање, или умањење кумулиране амортизације применом метода ефективне каматне стопе за све разлике између почетног износа и износа при доспећу, умањен за све исплате и корекције по основу обрачунатих очекиваних кредитних губитака.

Ретке продаје, чак и велике вредности или честе продаје мале вредности, продаја која се врши непосредно пре доспећа финансијских средстава (мање од 3 месеци пре доспећа) и када су приходи од такве продаје оквирно приближни износу који би био прикупљен по основу преосталих уговорних токова готовине, продаја услед повећања кредитног ризика финансијских средстава, продаје које се могу приписати изолованом догађају који је ван контроле Банке и који је једнократан, нису у супротности са овим моделом.

Банка је извршила анализу пословног модела стицања финансијских инструмената. Такође, Банка је анализирала уговорне клаузуле свих финансијских инструмената који се налазе у портфолију Банке како би утврдила да ли уговорени новчани токови представљају само плаћања главнице и камате на неотплаћени износ главнице односно чији уговорени услови не доводе до новчаних токова који представљају само плаћања главнице и камате на уговорени датум доспећа (SPPI тест).

Опредељење Банке, након спроведених анализа пословног модела и SPPI теста, је да кредите, депозите и остале пласмане, вреднује по амортизованој вредности. Такође, Банка је одлучила да део дужничких ХОВ држи искључиво ради прикупљања уговорених новчаних токова (које чине главница и камата) и стога их вреднује по амортизованој вредности.

Фер вредност кроз остали резултат (FVOCI) – финансијска имовина се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и ради продаје те финансијске имовине, као и на основу уговорених услова да на одређене датуме настају новчани токови који су само плаћање главнице и камата на неподмирени износ главнице. Овај модел подразумева већу учесталост или вредност продаје, углавном из разлога промене у условима на тржишту, и/или за потребе одржавања ликвидности.

Опредељење Банке је да овај пословни модел користи за вредновање дужничких ХОВ. Уколико дужничке ХоВ не испуњавају тест карактеристика уговорених новчаних токова, вреднују се по фер вредности кроз биланс успеха.

Фер вредности кроз биланс успеха (FVTPL) – пословни модел, који за последицу има мерење по фер вредности кроз биланс успеха, подразумева да Банка управља финансијском имовином у циљу остварења новчаних токова продајом имовине. Банка доноси одлуку на основу фер вредности имовине и управља њоме како би остварила те фер вредности. Уколико су дужничке ХоВ или власничке ХоВ, укључујући учешћа у капиталу правних лица, прибављене са намером да буду продате одмах или у кратком року, класификују се као средства по фер вредности кроз биланс успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти (Наставак)

3.4.2. Класификација финансијских обавеза

Финансијске обавезе се класификују као:

- финансијске обавезе мерене по амортизованој вредности и
- финансијске обавезе мерене по фер вредности кроз биланс успеха (FVTPL).

Обавезе које се приликом почетног признавања неопозиво класификују као мерене по фер вредности кроз биланс успеха се повезују са кредитним ризиком обавезе у погледу рачуноводственог третмана ефеката промена у том кредитном ризику.

Депозити банака и комитената

Депозити банака и комитената, као и остале каматносно финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, изузев финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Након почетног признавања, каматносни депозити и кредити се исказују по амортизованој вредности.

Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности умањеној за настале трансакционе трошкове. Обавезе по кредитима се накнадно вреднују по амортизованој вредности. Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Банка нема безусловно право да измири обавезу за најмање 12 месеци након датума извештавања.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе исказане су по номиналној вредности.

3.4.3. Накнадно вредновање

Рачуноводствени третман накнадног вредновања зависи од претходно извршене класификације финансијских инструмената.

Вредновање по амортизованој вредности

Амортизована вредност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вредности и номиналне вредности на дан доспећа инструмента, умањеног за обезвређење.

Финансијска средства се вреднују по амортизованој вредности, ако су задовољена два критеријума и ако код иницијалног признавања нису опредељена по фер вредности кроз биланс успеха:

- циљ пословног модела управљања средствима је наплата уговорених новчаних токова и
- уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главница и камата на преосталу главницу.

Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности, се односе на дужничке инструменте за које се у поступку накнадног вредновања, сви везани добици/губици признају у билансу успеха (приходи од камата, расходи/приходи од обезвређења, престанка признавања и курсних разлика).

Финансијска средства која се мере по амортизованој вредности захтевају коришћење метода ефективне камате за потребе израчунавања амортизоване (нето) вредности финансијских средстава, као и за алокацију и признавање прихода од камата у билансу успеха, на период трајања финансијског средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти (Наставак)

3.4.3. Накнадно вредновање

Кредити и потраживања се након иницијалног признавања, вреднују по амортизованој вредности применом метода ефективне каматне стопе, осим кредита који при иницијалном признавању не задовоље SPPI тест и који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Након почетног признавања и одмеравања, све финансијске обавезе, осим обавеза које се држе ради трговања и деривата који су обавезе, одмеравају се у висини трошкова прибављања. Након почетног признавања краткорочне обавезе се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да ће бити плаћена за измирење обавезе. Дугорочне обавезе се одмеравају по амортизованој вредности уз примену метода ефективне камате.

Вредновање по фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената представља износе по којима се средства могу разменити или обавезе измирити између упућених, вољних страна у трансакцији по тржишним условима.

Банка врши вредновање финансијских инструмената по:

- фер вредности кроз биланс успеха
- фер вредности кроз остали резултат.

Финансијска средства и обавезе класификовани по фер вредности кроз биланс успеха се, у поступку накнадног вредновања мере по фер вредности, без укључивања трошкова продаје или других трошкова при престанку пословања у ту вредност. Добици/губици који проистичу од промене фер вредности ових финансијских инструмената, њихови приходи од камата као и курсне разлике се признају у билансу успеха.

Након почетног признавања, инструменти капитала накнадно се одмеравају у зависности од тога да ли имају котирану тржишну цену. Инструменти капитала који имају котирану тржишну цену одмеравају се по тржишној вредности, а инвестиције у инструменте капитала који немају котирану тржишну цену на активном тржишту одмеравају се коришћењем техника процене при чему се комбинује више расположивих приступа и техника за мерење фер вредности.

Инвестиције у инструменте капитала који се не држе ради трговања и који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, мере се, у поступку накнадног вредновања, по фер вредности, без укључивања трошкова продаје или других трошкова при престанку признавања.

Инвестиције у дужничке инструменте који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат се, након иницијалног признавања, вреднују на следећи начин:

- добити/губици од обезвређења, који се изводе из исте методологије, која се примењује и за финансијска средства мерена по амортизованој вредности, признају се у билансу успеха;
- добити/губици од курсних разлика, се признају у билансу успеха;
- приходи од камата, који се рачунају применом метода ефективне камате, се признају у билансу успеха;
- добити/губици од промене фер вредности се признају кроз остали резултат;
- у случају извршене модификације, добити/губици од модификације се признају у билансу успеха и
- у случају престанка признавања, кумулативни добити/губици претходно признати кроз остали резултат се рекласификују из капитала у биланс успеха, као прилагођавање услед рекласификације.

Промене фер вредности финансијских обавеза за обавезе које се вреднују по фер вредности се у случају промена у фер вредности која је последица промене сопственог кредитног ризика обавезе

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.****3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)****3.4. Финансијски инструменти (Наставак)****3.4.3. Накнадно вредновање (Наставак)**

исказују у осталом резултату, а преостали износ промене фер вредности обавезе се исказује у билансу успеха.

Приликом мерења фер вредности Банка се опредељује за приступ/технике које треба да максимизирају употребу релевантних јавно доступних података, а да минимизирају коришћење података који нису јавно доступни.

Утврђивање фер вредности финансијских инструмената и признавање ефекта процене се спроводи у складу са Методологијом вредновања финансијских инструмената у складу са МСФИ 13, коју доноси Извршни одбор Банке.

Код обрачуна ефективне каматне стопе, Банка процењује очекиване токове готовине тако што узима у обзир све уговорне услове финансијског инструмента (плаћање унапред, продужетак куповне и сличне опције), али не узима у обзир очекиване кредитне губитке.

Израчунавање додатно укључује све накнаде и ставке плаћене или примљене између уговорних страна које су саставни део ефективне каматне стопе, трошкове трансакције и све друге премије или дисконте.

Накнаде и трошкови који представљају део иницијалне ефективне стопе за кредите су:

- накнада за обраду захтева (одобравање кредита)
- све остале накнаде које представљају трошак или приход Банке, са изузећем накнада које Банка префактурише дужницима од стране трећих лица (трошкови издавања меница, повлачења извештаја из Кредитног бироа, премије осигурања, и друге)
- Накнада за одобравање кредита, која чини део ефективне каматне стопе, евидентира се у оквиру прихода и расхода од камате. Накнаде за одобравање кредита се обрачунавају и наплаћују једнократно унапред, разграничавају се и дисконтују методом ефективне каматне стопе током периода трајања кредита.

За обрачун иницијалне ефективне каматне стопе за хартије од вредности релевантне су следеће накнаде:

- провизија берзе
- провизија клириншке куће / кастоди банке
- провизија берзе по основу блок трансакција за дужничке инструменте
- провизија клириншке куће по основу блок трансакција за дужничке инструменте
- провизија клириншке куће / кастоди банке за исплату купона и главнице.

Код финансијских средстава са варијабилном каматном стопом, потребно је периодично вршити рекалкулацију ефективне каматне стопе у складу са променама каматних стопа како би иста одразила промену тржишних услова. У случајевима када није могуће поуздано проценити токове готовине или очекивано трајање финансијског инструмента (или групе финансијских инструмената), Банка користи уговорене токове готовине током целог уговорног периода финансијског инструмента (или групе финансијских инструмената).

3.4.5. Модификација уговорних токова готовине

Када се уговорни токови готовине поново уговарају или се на други начин модификују и поновно уговарање или модификације не резултирају престанком признавања финансијског средства, потребно је да се поново обрачуна бруто књиговодствена вредност финансијског средства и да се призна добитак или губитак по основу модификације у билансу успеха. Бруто књиговодствена вредност финансијског средства се поновно обрачунава као садашња вредност поново уговорених или модификованих токова готовине који се дисконтују употребом првобитне ефективне каматне стопе финансијског средства (или кредитно кориговане ефективне каматне стопе за купљена или издата кредитно обезвређена финансијска средства) или, када је то примењиво, ревидиране ефективне каматне стопе. Књиговодствена вредност финансијског средства се коригује за све

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.****3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)****3.4. Финансијски инструменти (Наставак)****3.4.5. Модификација уговорних токова готовине (Наставак)**

настале трошкове или накнаде који се амортизују током преосталог периода модификованог финансијског средства.

У складу са захтевима МСФИ 9, у наредним периодима ће губитак од модификације бити амортизован кроз приходе од камата до краја периода трајања кредита.

3.4.6. Датум признавања финансијских инструмената

У случајевима када куповини или продаји финансијских средстава претходи уговор или налог брокерско-дилерској кући, Банка користи „датум измирења и датум трговања“, као датум књижења. Датум измирења је датум када се средство испоручи правном лицу или правно лице испоручи средство Банци. Датум трговања је датум када се правно лице обавезе на продају или куповину финансијских инструмената. Хартије од вредности се признају на „датум трговине“. Депозити, обавезе према банкама и комитентима и кредити се признају када Банка забележи новчани прилив или одлив.

3.4.7. Престанак признавања финансијских инструмената

Банка престаје да признаје финансијско средство само када:

- уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе, или
- изврши пренос уговорних права на примање токова готовине од финансијског средства односно изврши пренос свих ризика и користи од финансијског средства.

Уколико Банка изврши пренос финансијског средства у оквиру преноса који се квалификује за престанак признавања у целини, а задржи право да сервисира финансијско средство уз надокнаду, у том случају ће признати или средство по основу сервисирања или обавезу сервисирања за тај уговор о пружању услуга. Банка престаје да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) када је она угашена – то јест, испуњена, отказана, или је истекла.

3.4.8. Рекласификација финансијских средстава

Ако се финансијска средства рекласификују из модела у коме су вреднована по амортизованој вредности у категорију у коме ће бити вреднована по фер вредности кроз биланс успеха тада се на дан рекласификације мора утврдити њихова фер вредност. Сваки добитак или губитак настао због разлике између амортизоване и фер вредности признаје се у билансу успеха.

Уколико се, рекласификује финансијско средство из пословног модела у коме је вредновано по фер вредности у пословни модел у коме ће бити вредновано по амортизованој вредности тада се последња фер вредност сматра његовом текућом вредношћу.

Свака обављена рекласификација треба да буде објављена уз навођене: датума рекласификације и вредности рекласификованих средства у сваку од категорија, разлога за рекласификацију и квантификовање утицаја рекласификације на исказани финансијски и приносни положај.

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике

Методологијом за обрачун исправке вредности у складу са МСФИ 9 (у даљем тексту: Методологија), дефинисани су принципи и поступци обрачуна обезвређења билансне активе и вероватног губитка по ванбилансним ставкама, односно признавање и мерење очекиваних кредитних у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања. Методе и технике процене подржане су софтверским решењем екстерног пружаоца услуга, чија је методологија усклађена са захтевима МСФИ 9.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.****3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)****3.4. Финансијски инструменти (Наставак)****3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике (Наставак)****а) Концепт очекиваних кредитних губитака**

Банка обрачунава и признаје исправку вредности за све финансијске инструменте који се вреднују по амортизованој вредности као и за финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат.

Очекивани кредитни губитак (ECL – Expected credit loss) је вероватноћом пондерисана процена кредитних губитака:

- за све финансијске инструменте код којих кредитни ризик није значајно порастао од момента почетног признавања (ниво 1) једнака је очекиваним дванаестомесечним кредитним губицима (или краћи период, ако је очекивани рок трајања финансијског средства краћи од 12 месеци)
- за све финансијске инструменте код којих је кредитни ризик значајно порастао од момента почетног признавања (ниво 2) или код којих је идентификован објективни доказ обезвређења (ниво 3) једнака је очекиваним кредитним губицима током целог животног века финансијског инструмента.

б) Алокација између нивоа обрачуна

Банка у складу проценом кредитног ризика на сваки датум извештавања врши поделу финансијских инструмената на три нивоа:

Ниво 1 - финансијски инструменти код којих кредитни ризик није значајно порастао од почетног признавања, за које је исправка вредности једнака очекиваним кредитним губицима током наредних годину дана или краће уколико је очекивани рок трајања финансијског инструмента краћи од 12 месеци;

Ниво 2 - финансијски инструменти код којих је кредитни ризик значајно порастао од почетног признавања, за које је исправка вредности једнака очекиваним кредитним губицима током целог живота инструмента;

Ниво 3 - финансијски инструменти код којих постоји идентификован објективни доказ обезвређења на датум извештавања, за које је исправка вредности једнака очекиваним кредитним губицима током целог живота инструмента.

Банка на сваки извештајни период процењује да ли је дошло до значајног повећања кредитног ризика или постоји идентификован објективни доказ обезвређења за све финансијске инструменте појединачно у односу на моменат почетног признавања.

в) Сегментација портфолија

Банка за потребе обрачуна исправке вредности кредитни портфолио дели на следеће хомогене групе (сегменте портфолија):

- изложености према правним лицима и предузетницима,
- изложености према правним лицима у државном власништву,
- изложености према физичким лицима,
- изложености према финансијским институцијама (домаће и стране банке и друге финансијске институције),
- изложености према државама и централним банкама.

г) Обрачун исправке вредности – генерални концепт

Банка очекиване кредитне губитке за цео период трајања финансијског инструмента обрачунава применом следеће формуле:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике (Наставак)

з) Обрачун исправке вредности – генерални концепт (Наставак)

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL	Expected credit loss (очекивани кредитни губитак)
EAD	Exposure at default (изложеност у тренутку „default“-а)
MPD	Marginal Probability of default (маргинална вероватноћа „default“-а)
LGD	Loss given default (губитак у случају „default“-а клијента)
DF	EIR based discount factor (дисконтни фактор заснован на ЕКС)

На овај начин обрачунати очекивани кредитни губици за цео период трајања финансијског инструмента представљају губитке које Банка признаје за потребе обрачуна исправке вредности у нивоу 2, док највише једногодишња порција овако обрачунатих кредитних губитака, представља очекивани кредитни губитак који се признаје за финансијске инструменте у нивоу 1.

EAD, односно изложеност у случају статуса default -а представља процену књиговодствене вредности у складу са МСФИ 9 у моменту default-а, узимајући у обзир профил уговорених новчаних токова као и могућа додатна повлачења из одобрених линија пре момента default -а.

Приступ Банке у контексту обрачуна EAD-а, зависи од тога да ли код Банке постоје уговорени новчани токови као и уговорени датум доспећа.

У складу са тим, код инструмената где постоје уговорени новчани токови, као и где је јасно уговорен рок доспећа, Банка узима у обзир уговорене новчане токове по плану отплате као релевантне.

Код финансијских инструмената код којих не постоје дефинисани новчани токови, као ни уговорени рокови доспећа, Банка исте утврђује на основу емпиријског искуства.

У случајевима недефинисаних рокова доспећа, Банка дефинише рок доспећа појединачног финансијског инструмента на основу искуства у сличним случајевима.

Probability of default (PD), односно вероватноћа дужника да ће доспети у статус default-а током периода трајања финансијског инструмента представља један од основних параметара који се користи у обрачуну исправке вредности у складу са МСФИ 9.

Сви даље наведени типови PD-ева су доступни како на нивоу појединачног финансијског инструмента тако и на нивоу интерног рејтинга у оквиру сваког од сегмената појединачно:

- Маргинални PD
- Forward PD
- Кумулативни PD
- Forward lifetime PD

Приступ Банке за израду вишегодишњих PD-ева су генерално засновани на приступу заснованом на транзиционим матрицама и уважавају потребна прилагођавања у времену (“Point in time”) и узимање у обзир будућих информација о макроекономским условима (forward-looking), како би се обезбедила усклађеност са захтевима МСФИ 9.

Обрачун PD-ева Банка заснива на транзиторним матрицама за сваки сегмент портфолија.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.4. Финансијски инструменти Наставак)

3.4.9. Умањење вредности финансијских средстава и резервисања за ризике (Наставак)

г) Обрачун исправке вредности – генерални концепт (Наставак)

Процена исправке вредности потраживања по утврђеним групама утврђује се на основу података из ранијих периода.

Параметар Loss given default, односно LGD представља процену губитка код појединачног финансијског инструмента, под претпоставком дешавања default-а, односно статуса неизмирења обавеза.

У својој процени кредитних губитака одмерених у складу са МСФИ 9, Банка жели да одрази могућност наплате новчаних токова како из редовних новчаних токова, али и колатерала и других средстава обезбеђења, који су директно повезани са финансијским инструментом. У том смислу, Банка примењује генерално концепт одвојеног LGD secured и LGD unsecured у зависности од степена обезбеђености појединачног пласмана.

Процена обрачуна исправке вредности у Нивоу 3 се врши за све изложености са идентификованим статусом неизмирења обавеза, тј. статусом default-а. У оквиру Нивоа 3 обрачуна, а према критеријуму материјалности потраживања Банка врши поделу на појединачну и групну процену обезвређења.

За финансијске инструменте у Нивоу 3, за сва правна лица независно од висине изложености и физичка лица која прелазе праг материјалности од 500,000 динара, Банка примењује индивидуалну процену исправке вредности, уважавајући више могућих сценарија наплате приликом процене очекиваних будућих новчаних токова.

Како у складу са стандардом, очекивани кредитни губици представљају вероватноћом пондерисане процене кредитних губитака, Банка уважава постојање више могућих сценарија наплате приликом процене очекиваних будућих токова готовине. Банка примењује најмање два сценарија, водећи рачуна да збир вероватноћа свих сценарија мора бити 100%.

За сва остала финансијска средства у Нивоу 3, која не испуњавају критеријуме за индивидуалну процену, примењује се групна процена исправке вредности. Банка нема изложености по основу „РОСИ“ имовине у складу са МСФИ 9.

3.4.10. Деривати

Деривати се мере по фер вредности, а добици/губици по основу промене фер вредности уносе се у биланс успеха. Хибридна финансијска средства се увек процењују и исказују као целине. Хибридна финансијска средства се мере по амортизованој вредности, ако токови готовине које средство генерише представљају отплате главнице и плаћање камате, односно по фер вредности ако то није случај.

3.5. Класификација билансне активе и ванбилансних ставки

Класификација билансне активе и ванбилансних ставки се утврђује у складу са Одлуком Народне банке Србије о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке (“Службени гласник Републике Србије“ бр. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 и 8/2019).

Укупна потраживања од једног дужника (билансна актива и ванбилансне ставке) класификују се у категорије од А до Д, на основу критеријума благовремености, односно доцње у измирењу обавеза тог дужника према банци, на основу процене његовог финансијског стања, односно кредитне способности и на основу квалитета средстава обезбеђења. Банка је својим унутрашњим актом одредила критеријуме и методологију за класификацију клијената у оквиру критеријума прописаних наведеном Одлуком Народне банке Србије, на основу доцње дужника у измирењу обавеза, финансијског положаја и анализе пословних перформанси дужника, адекватности токова готовине и инструмената обезбеђења плаћања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.6. Готовина и готовински еквиваленти

Готовину чине готовина у благајни и депозити по виђењу (жиро рачун и девизни рачуни) код банака у земљи и иностранству, а готовинске еквиваленте чине краткорочна високоликвидна улагања која се могу непосредно уновчити уз безначајни ризик смањења вредности, депозити код Народне банке Србије и краткорочне хартије од вредности које се могу рефинансирати код Народне банке Србије. Готовина и готовински еквиваленти за потребе извештаја о новчаним токовима, укључују новац у благајни, жиро рачун код Централне банке и текуће рачуне код других банака и инструменте у поступку наплате.

3.7. Репо послови

Хартије од вредности купљене по уговору, којим је утврђено да ће се поново продати на тачно одређени дан у будућности су признате у билансу стања.

Плаћена готовина по том основу, укључујући доспелу камату, се признаје у билансу стања. Разлика између куповне цене и цене по поновној продаји се третира као приход по основу камате и доспева током трајања уговора.

3.8. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина су немонетарна средства која се могу идентификовати иако немају физичко обележје (патенти, лиценце, рачуноводствени софтвер). Нематеријална имовина се вреднује по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријална имовина се исказује по набавној вредности умањена за укупну амортизацију и губитке услед обесвређења.

Нематеријалну имовину Банке обухватају лиценце за софтвер и нематеријална имовина у припреми. Обрачун амортизације нематеријалне имовине почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је нематеријална имовина расположива за употребу. Амортизује се сва нематеријална имовина у употреби. Амортизација се обрачунава пропорционалном методом како би се трошкови распоредили у току њиховог века употребе. Издаци везани за одржавање софтверских програма признају се као трошак у периоду када су настали.

Амортизација нематеријалне имовине се обрачунава коришћењем пропорционалне методе у циљу смањења вредности нематеријалних улагања на њихове резидуалне вредности током процењеног корисног века употребе, како следи:

Нематеријална имовина 20% (или већа у зависности од времена коришћења које је прецизирано уговором).

Нематеријална имовина престаје да се признаје по његовом отуђењу или када се трајно повуче из употребе. Добици или губици који настану из расходавања или отуђења утврђују се као разлика између нето прилива од отуђења и исказаног износа у књиговодственој евиденцији и признају се као расход или приход у билансу успеха.

3.9. Основна средства

Основна средства Банке се састоје од земљишта, грађевинских објеката, опреме и осталих средстава. Основна средства се иницијално признају по набавној вредности која се састоји од набавне цене, увећане за све зависне трошкове набавке, а умањене за било које трговинске попусте и рабате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**За годину завршену 31. децембра 2023.****3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)****3.9. Основна средства (Наставак)**

Након почетног признавања, земљиште и грађевински објекти се вреднују по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације, умањену за исправку вредности и акумулиране губитке услед умањења вредности.

Грађевински објекти исказани су по процењеној тржишној вредности, умањеној за акумулирану исправку вредности. Позитиван ефекат процене вредности грађевинских објеката исказан је у оквиру ревалоризационих резерви Банке. Учесталост вршења процене зависи од промене правичне вредности у односу на неотписану вредност грађевинских објеката. Банка је у 2023. години извршила процену тржишне вредности грађевинских објеката (Напомена 21).

Опрема Банке је исказана по набавној вредности, умањеној за исправку вредности.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, само када постоји вероватноћа да ће Банка у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава, применом следећих прописаних годишњих стопа, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Возила	15,5%
Зграде	1,3%
Рачунарска опрема	20%- 33,3%
Намештај	10%-12,5%
Остала средства	4%-20%

Промене у очекиваном корисном веку употребе средстава обухватају се као промене у рачуноводственим проценама. Обрачун амортизације грађевинских објеката и опреме почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је основно средство стављено у употребу. Обрачун амортизације се не врши за инвестиције у току. Обрачунат трошак амортизације признаје се као расход периода у коме је настао.

Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје грађевинских објеката и опреме, признају се на терет или у корист биланса успеха, као део осталих пословних прихода или оперативних и осталих пословних расхода.

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији и важећим Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе. Обзиром да се ради о два потпуно одвојена обрачуна амортизације, рачуноводственим политикама није могуће уредити исти третман обрачуна. Привремена разлика између амортизације по рачуноводственим прописима и амортизације по пореским прописима се исказује на рачунима одложених пореских средстава или обавеза.

3.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине представљају некретнине које се држе у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или у обе сврхе, а не за продају у редовном току пословања или у административне сврхе.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по методу набавне вредности или цене коштања. При почетном мерењу зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или у цену коштања инвестиционе некретнине.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по методу фер вредности. Добитак или губитак настао по основу промене фер вредности инвестиционе некретнине признаје се као приход или расход периода у којем је настао.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА НАСТАВАК)

3.11. Стална средства намењена продаји

Стална средства намењена продаји су средства чија се књиговодствена вредност може преваходно надокнадити продајном трансакцијом, а не кроз даљу употребу.

Стално средство се класификује као стално средство намењено продаји ако су испуњени следећи критеријуми:

- Средство (или група средстава) је расположива за непосредну продају у стању у коме се тренутно налази,
- Постоји усвојени план продаје сталних средстава и започето је са активностима на остварењу плана продаје,
- Постоји активно тржиште за такво средство и средство је активно присутно на том тржишту,
- Вероватноћа продаје је врло велика, односно постоји очекивање да ће продаја бити реализована у року од годину дана од дана класификације средства као сталног средства намењеног продаји.

Стално средство намењено продаји се почетно вреднује по садашњој вредности или тржишној (фер) вредности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која вредност од тих вредности је нижа.

Од момента класификације средства као сталног средства намењеног продаји, престаје се са обрачуном амортизације за ова средства.

Уколико дође до промене плана продаје, стално средство престаје да се класификује као стално средство намењено продаји и у том случају, стално средство се вреднује по нижој од следеће две вредности:

- Књиговодствене вредности средства пре него што је стално средство класификовано као стално средство намењено продаји, усклађене за обрачунату амортизацију и обезвређење које би било признато да стално средство није било класификовано као стално средство намењено продаји и
- Надокнадиве вредности на датум накнадне одлуке да се средство не прода.

3.12. МСФИ 16 – Лизинг

МСФИ 16 се примењује на све уговоре о закупу/лизингу, укључујући и закупе уређене уговорима о подзакупу.

Закуп /лизинг је Уговор, или део уговора, којим се уступа/преноси право коришћења одређене имовине током датог периода у замену за накнаду. Имовина са правом коришћења је имовина која представља право закупца – корисника лизинга на коришћење имовине током трајања закупа.

Од првог дана трајања закупа, Банка признаје имовину са правом коришћења и обавезу по основу закупа (у активи се признаје имовина са правом коришћења, а у пасиви се признаје обавеза по основу закупа за читав процењени период трајања закупа).

Банка имовину с правом коришћења и обавезе по том основу, у Билансу стања презентује одвојено од остале имовине и обавеза.

Банка је одабрала да не примењује основне захтеве у погледу признавања, вредновања и презентације за краткорочне закупе и закупе чији је предмет имовина мале вредности. Сва плаћања за такве закупе Банка признаје као расход на праволинијској основи током трајања закупа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.12. МСФИ 16 – Лизинг (Наставак)

Почетно мерење имовине с правом коришћења

Имовина с правом коришћења вреднује се по трошку који укључује: износ почетно мерене обавезе по основу закупа, сва плаћања по основи закупа на или пре првог дана трајања закупа, све почетне директне трошкове, евентуалну процену трошкова које ће закупац имати приликом враћања имовине у почетно стање и друго.

Почетно мерење обавезе по основу закупа

На први дан трајања закупа, обавеза по основу закупа мери се по садашњој вредности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена до тог дана. Обавезе се дисконтују по инкременталној каматној стопи задужења.

Инкрементална стопа задуживања закупца је она каматна стопа коју би закупац морао платити да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вредности као имовине с правом коришћења у сличном економском окружењу.

По основу уговора о закупу, Банка у билансу успеха признаје расходамортизације, расход камате, курсне разлике односно ефекте валутне клаузуле и трошак пореза (ПДВ).

У 2023. години Банка има Уговор о финансијском лизингу.

3.13. Обезвређење нефинансијске имовине

Средства која имају неограничен корисни век употребе не подлежу амортизацији већ се на годишњем нивоу врши провера да ли је дошло до умањења њихове вредности. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнађена. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од, фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби.

3.14. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају и врше када Банка има садашњу обавезу, законску или изведену, као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе. Ради одржавања најбоље могуће процене резервисања се разматрају, утврђују и ако је потребно коригују на сваки извештајни датум. Резервисање се одмерава по садашњој вредности очекиваних издатака за измирење обавезе, применом дисконтне стопе која одражава текућу тржишну процену временске вредности новца.

Када више није вероватан одлив економских користи ради измирења законске или изведене обавезе резервисање се укида у корист прихода. Резервисање се прати по врстама и може да се користи само за издатке за које је првобитно било признато. Резервисање се не признаје за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. Банка не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.14. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства (Наставак)

Накнаде запосленима

(а) Дефинисани планови доприноса

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Банка је у обавези да плаћа порез на зараде као и доприносе државним фондовима којима се обезбеђује здравствена и социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним важећим законским прописима. Банка је такође у обавези да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запослених се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Банка нема сопствене пензионе фондове нити опције за исплате запосленима у виду акција и по том основу нема обавезе на дан 31. децембра 2023. године.

(б) Обавезе по основу осталих накнада – Отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде

У складу са Правилником о раду, Банка је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у висини 3 просечне бруто зараде у Републици Србији у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

Трошкови и обавезе по основу ових планова нису обезбеђени фондовима. Резервисања по основу ових накнада и са њима повезани трошкови се признају у износу садашње вредности очекиваних будућих готовинских токова применом актуарске методе пројектовања по јединици права (Напомена 27). Актуарски добици и губици и трошкови претходно извршених услуга признају се у билансу успеха када настану.

Дугорочне обавезе Банке по основу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију након испуњења прописаних услова у складу са Законом о раду, исказане су на дан 31. децембар 2023. године и представљају садашњу вредност будућих исплата запосленима утврђену уз следеће претпоставке:

Дисконтна стопа 6,25%;
 Стопа раста зарада у Републици Србији 8,5%;
 Стопа флукуације запослених 5%; и
 основа за израчунавање морталитета за приступне старости запослених су таблице смртности у Србији засноване на последњем попису становништва.

(в) Краткорочна, плаћена одсуства

Акумулирана плаћена одсуства могу да се преносе и користе у наредним периодима, уколико у текућем периоду нису искоришћена у потпуности. Очекивани трошкови плаћених одсустава се признају у износу кумулираних неискоришћених права на дан биланса, за које се очекује да ће бити искоришћени у наредном периоду. У случају неаккумулираног плаћеног одсуства, обавеза или трошак се не признају до момента када се одсуство искористи.

3.15. Капитал

Капитал се састоји од акцијског капитала (обичних акција) и осталог капитала, ревалоризационих резерви и нераспоређеног добитка текуће и претходне године (Напомена 29).

Позитивни ефекти процене вредности грађевинских објеката евидентирају се у оквиру ревалоризационих резерви.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.15. Капитал (Наставак)

Добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат се евидентирају у оквиру ревалоризационих резерви.

3.16. Финансијске гаранције

У уобичајеном току пословању Банка одобрава финансијске гаранције које се састоје од плативих и чинидбених гаранција, акредитива, акцепта меница и других послова јемства. Финансијске гаранције су уговори који обавезују издаваоца гаранције да изврши плаћање или надокнади губитак примаоцу гаранције, настао уколико одређени поверилац благовремено не изврши своје обавезе у складу са условима предвиђеним уговором.

Финансијске гаранције се иницијално признају у финансијским извештајима по фер вредности на датум када је гаранција дата. Након иницијалног признавања, обавезе Банке које проистичу из финансијских гаранција се вреднују у износу амортизоване накнаде или најбоље процене издатака неопходних да би се измирила финансијска обавеза која настаје као резултат гаранције, у зависности који је износ виши.

Повећање обавеза које се односи на финансијске гаранције се признаје у билансу успеха. Примљене накнаде се признају у корист биланса успеха у оквиру прихода од накнада и провизија равномерно током периода трајања гаранције.

3.17. Депозити и остале финансијске обавезе

Депозити банака и комитената, као и остале каматносно финансијске обавезе се првобитно признају по фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, изузев финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Након почетног признавања каматносни депозити и кредити се исказују по амортизованој вредности коришћењем ефективне каматне стопе.

3.18. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања су признате по номиналној вредности.

3.19. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа.

3.20. Порези и доприноси

(а) Порез на добит

Текући порез на добитак

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 и 118/2021) и релевантним подзаконским актима.

Текући порез представља очекивану обавезу или потраживање по основу опорезиве добити за обрачунски период, применом пореских стопа које важе или ће важити на датум извештавања, Порез на добитак обрачунава се у складу са Законом о порезу на добит Републике Србије и за 2023. годину износи 15%. Пореска основица представља пословни резултат пре опорезивања исказан у билансу успеха коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

3.20. Порези и доприноси (Наставак)

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приход и расход и укључени су у нето добитак периода. Одложени порез на добит који се односи на ставке чији се ефекти промене вредности директно евидентирају у корист или на терет капитала се такође евидентирају на терет односно у корист капитала. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити. На дан 31. децембра 2023. године, одложена пореска средства и обавезе обрачунати су по стопи од 15% (31. децембра 2022. године: 15%).

Текући и одложени порези признају се као приход и расход и укључени су у нето добитак периода. Одложена пореска средства су предмет анализе на крају сваког извештајног периода и коригују се до износа за који више није вероватно да ће доћи до реализације неопходне опорезиве добити.

(б) Порези и доприноси који не зависе од резултата пословања

Порези и доприноси који не зависе од резултата пословања укључују порезе на имовину, порез на додату вредност, доприносе на зараде који падају на терет послодавца, као и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и локалним пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру оперативних и осталих пословних расхода.

3.21. Зарада по акцији

Основна зарада по акцији израчунава се дељењем нето добити (губитка) који припада акционарима, власницима обичних акција Банке, пондерисаним просечним бројем издатих обичних акција у току извештајног периода.

3.22. Послови у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима Банка управља, укључена су у ванбилансну евиденцију Банке. Банка по наведеним пласманима не сноси никакав ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.**4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА**

Састављање и приказивање финансијских извештаја захтева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на исказане вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена. Процене и претпоставке се континуирано разматрају, а када корекције постану неопходне, исказују се у билансу успеха за периоде у којима су постале познате.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

(а) Умањење вредности финансијских средстава

Банка процењује, на сваки извештајни датум, да ли постоји објективан доказ да је вредност финансијског средства или групе финансијских средстава умањена (обезвређена).

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређена и губици по основу обезвређења се признају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средства (случај губитка) и када случај губитка утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава која могу бити поуздано процењена.

Када је реч о процени губитака због умањења вредности кредита, Банка врши преглед кредитног портфолија најмање квартално у циљу процене умањења њихове вредности. У процесу утврђивања да ли у биланс успеха треба унети губитак због умањења вредности, Банка просуђује да ли постоје поуздани докази који показују мерљиво смањење у процењеним будућим новчаним токовима од кредитног портфолија пре смањења која се могу идентификовати на појединачним кредитима у портфолију.

Ови докази могу укључивати расположиве податке који указују на неповољне промене у статусу дужника у погледу плаћања обавезе према Банци, или на националне или локалне околности које имају везе са негативним утицајима на активу Банке.

Руководство Банке врши процене на бази искуства о оствареним губицима по кредитима из претходних периода за сва средства са карактеристикама кредитног ризика и објективним доказима о умањењу вредности сличном оном кредитном портфолију који је постојао у време планирања будућих новчаних токова. Методологија и претпоставке које се користе за процену износа и времена будућих новчаних токова су предмет редовног прегледа с циљем да се смање разлике између процењених и остварених губитака.

(б) Утврђивање фер вредности финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту на дан биланса стања се базира на котираним тржишним ценама понуде или тражње, без умањења по основу трансакционих трошкова. Фер вредност финансијских инструмената који нису котирани на активном тржишту се одређује коришћењем одговарајућих техника вредновања, које обухватају технике нето садашње вредности, поређење са сличним инструментима за које постоје тржишне цене и остале релевантне моделе.

Када тржишни инпут нису доступни, они се одређују процењивањима која укључују одређени степен расуђивања у процени “фер” вредности. Модел процене одсликавају тренутно стање на тржишту на датум мерења и не морају представљати услове на тржишту пре или након датума мерења. Стога се технике вредновања ревидирају периодично, како би на одговарајући начин одразиле текуће тржишне услове.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА (НАСТАВАК)

(в) *Користан век трајања нематеријале имовине и основних средстава*

Одређивање корисног века трајања нематеријалне имовине и основних средстава се заснива на претходном искуству са сличним средствима, као и на антиципираном техничком развоју и променама на које утиче велики број економских или индустријских фактора. Адекватност одређеног корисног века трајања се преиспитује на годишњем нивоу, или када год постоји индикација да је дошло до значајне промене фактора који су представљали основ за одређивање корисног века трајања.

(г) *Умањење вредности нефинансијске имовине*

На дан биланса стања, руководство Банке анализира вредности по којима је приказана нематеријална имовина и основна средства Банке. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

(д) *Резервисање по основу судских спорова*

Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

(ђ) *Одложена пореска средства*

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске губитке и/или пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућних опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески губици/кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Банке је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућних опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

(е) *Накнаде запосленима приликом одласка у пензију*

Трошкови утврђених накнада запосленима након прекида радног односа, односно одласка у пензију након испуњених законских услова, утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућних кретања зарада, стопе морталитета и флукуације запослених. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене. Претпоставке актуарског обрачуна су обелодањене у Напмени 3.14. уз финансијске извештаје.

Уколико би дисконтна стопа која се користи била виша/нижа за 1 процентни поен од процене руководства, резервисања за отпремнине била би нижа за 717 хиљада динара или виша за 845 хиљада динара у односу на резервисања исказана у пословним књигама Банке на дан 31. децембра 2023. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД КАМАТА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од камата		
Народна банка Србије	548.561	35.964
Банке и друге финансијске организације	52.092	17.421
Предузећа	182.650	86.697
Јавни сектор	258.307	211.349
Јавна предузећа	252.675	199.301
Становништво	912	670
Страна лица (банке)	129.692	12.420
	1.424.889	563.822
Расходи камата		
Банке	31	8.121
Осигурање и финансијске услуге	121.395	71.642
Предузећа	48.388	12.100
Јавни сектор	55.048	17.921
Јавна предузећа (а)	178.978	48.309
Банке у стечају	91.332	62.529
Становништво	87	82
Други комитенти	13.030	8.235
Лизинг камата	114	-
	508.403	228.939
Добитак по основу камата	916.486	334.883

Приходи и расходи од камата по врстама финансијских инструмената приказани су како следи:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од камата		
Депозити код Народне банке Србије	548.561	35.964
Пласмани банкама	181.659	29.833
Пласмани комитентима	444.910	295.361
Хартије од вредности	249.759	202.664
	1.424.889	563.822
Расходи камата		
Депозити финансијских институција	212.540	79.763
Кредити од међународних финансијских институција	1.829	1.104
Депозити комитената	294.034	148.072
	508.403	228.939
Добитак по основу камата	916.486	334.883

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од накнада и провизија		
Послови платног промета у земљи	48.913	37.051
Приходи од накнада по основу мењачких послова	35.106	34.028
Послови платног промета са иностранством	22.519	16.072
Послови банкарских услуга по девизним пословима	39.158	29.437
Послови са становништвом	3.320	2.925
Послови са платним картицама	4.042	3.383
Гаранцијски и други послови јемства	123.225	106.938
Факторинг	4.578	8.113
Остале накнаде и провизије	143	121
	281.004	238.068
Расходи од накнада и провизија		
Послови платног промета у земљи	5.157	4.136
Расходи накнада по основу мењачких послова	78.004	32.530
Послови платног промета са иностранством	2.046	2.362
Послови са платним картицама	2.576	2.359
Остале накнаде и провизије	141	90
	87.924	41.477
Добитак по основу накнада и провизија	193.080	196.591

7. НЕТО ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА И ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Позитивне курсне разлике	699.462	456.218
Негативне курсне разлике	(692.503)	(447.507)
Нето приходи/(расходи) од курсних разлика	6.959	8.711
Приходи од уговорене валутне клаузуле	3.450	6.175
Расходи од уговорене валутне клаузуле	(7.325)	(10.223)
Нето расход ефекта уговорене валутне клаузуле	(3.875)	(4.048)
Нето приход/(расход) од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле	3.084	4.663

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ

а) Остали пословни приходи

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи оперативног пословања	-	869
Приходи од закупнине	39.220	35.094
Остали пословни приходи	180	298
Укупно остали пословни приходи	39.400	36.261

б) Остали приходи

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Приходи од промене вредности инвестиционих некретнина	2.411	4.323
Приходи од укидања резервисања	-	1.413
Приходи од укидања обавезе за неискоришћене годишње одморе	9.039	7.902
Остали приходи	4.593	5.703
Укупно остали приходи	16.043	19.341

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

9. НЕТО ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОМЕНЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Негативни ефекти промене вредности деривата	(79.148)	(22.649)
Негативни ефекти промене вредности финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	(636)	(1.798)
Укупно негативни ефекти	(79.784)	(24.447)
Позитивни ефекти промене вредности деривата	64.704	19.666
Позитивни ефекти промене вредности финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	424	846
Укупно позитивни ефекти	65.128	20.512
Нето губитак	(14.656)	(3.935)

10. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРЕСТАНКА ПРИЗНАВАЊА ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА КОЈИ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ

	2023.	2022.
Добици по основу престанка признавања финансијских инструмената по фер вредности кроз остали резултат	-	2.706
Добици по основу престанка признавања финансијских инструмената по фер вредности кроз остали резултат	-	-
Укупно добици	-	2.706

11. НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ЗАШТИТЕ ОД РИЗИКА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Позитивни ефекти промене вредности деривата намењених заштити од ризика	63	29
Нето добитак	63	29

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

12. НЕТО ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА СЕ НЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Расходи индиректних отписа пласмана и резервисања		
Расходи индиректних отписа пласмана билансних позиција:		
- готовина и средства код централне банке (Напомена 15)	-	(5)
- кредити и потраживања од банака и других финансијских организација (Напомена 17)	(142.625)	(39.125)
- кредити и потраживања од комитената (Напомена 18(г))	(345.960)	(129.198)
- хартије од вредности (Напомена 16)	(6.729)	-
- остала средства (Напомена 21)	(1.632)	(579)
	(496.946)	(168.907)
Резервисања за губитке по ванбилансној активи (Напомена 24)	(28.225)	(14.801)
Расходи по основу отписа ненаплативих потраживања	(12)	(5)
	(28.237)	(14.806)
Приходи од укидања индиректних отписа пласмана и резервисања		
- готовина и средства код централне банке (Напомена 15)	5	-
- кредити и потраживања од банака и других финансијских организација (Напомена 17)	103.340	36.863
- кредити и потраживања од комитената (Напомена 18(г))	169.479	103.728
- хартије од вредности (Напомена 16)	1.431	784
- остала средства (Напомена 21)	1.971	117
	276.226	141.492
Приходи од укидања резервисања за ванбилансне позиције (Напомена 24)	27.042	12.294
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	79.889	22.491
	106.931	34.785
Расходи по основу ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(303)	(1.694)
Приходи по основу ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	3.555	1.623
Укупно приход/расход	(138.774)	(7.507)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

13. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Трошкови нето зарада и накнада зарада	161.142	116.980
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет запосленог	64.022	46.557
Расходи по основу неискоришћених годишњих одмора	9.783	9.039
Расходи резервисања за пензије и јубиларне награде (Напомена 24)	3.442	3.127
Остали лични расходи	6.548	6.318
Укупно	244.937	182.021

14. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Трошкови амортизације:		
- основних средстава (Напомена 19)	56.886	50.016
- опрема узета у лизинг (Напомена 19)	543	-
- нематеријалних улагања (Напомена 19)	22.884	31.871
Укупно	79.770	81.887

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Доприноси на зараде на терет послодавца	35.191	28.217
Нематеријалне услуге	63.561	59.887
Одржавање основних средстава	135.524	115.117
ПТТ и телекомуникационе услуге	13.101	8.916
Трошкови пореза и такси	15.252	15.033
Реклама и пропаганда	1187	136
Премије осигурања	10.836	9.711
Донације и спонзорства	5.140	2.080
Расходи обезбеђења и транспорта новца	20.148	18.210
Трошкови материјала	27.623	25.751
Адаптација пословног простора	3.947	3.286
Расходи резервисања за судске спорове (Напомена 24)	1.165	546
Судски трошкови и трошкови такси	1.865	1.877
Расходи по основу изгубљених спорова за накнаде	995	493
Трошкови јавних извршитеља	3.739	2.887
Остало	31.742	4.104
Укупно остали расходи	371.016	296.251

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

(а) Компоненте пореза на добит

Укупан порески приход/(расход) састоји се од следећих пореза:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Текући порез на добит	-	-
Добитак/(губитак) по основу одложених пореза	12.404	12.687
	12.404	12.687

(б) Усаглашавање текућег пореза на добитак са резултатом примене пореске стопе на добит пре опорезивања

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Добитак-губитак пре опорезивања	319.003	22.873
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	9.480	5.449
Амортизација обрачуната у финансијским извештајима	79.770	81.887
Амортизација за пореске сврхе	(99.220)	(99.142)
Порески ефекти усклађивања прихода	(180)	(9.615)
Порески ефекат прихода од камата по дужничким хартијама од вредности	(557.712)	(208.040)
Порески добитак/губитак	(248.859)	(206.588)
Пореска основица		-
Пореска стопа	15%	15%
Обрачунат порез		-
Порез на капиталну добит		-
Порез на добит	-	-

(в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе се односе на привремене разлике између књиговодствене вредности основних средстава и нематеријалне имовине и њихове пореске основице, као и на привремене разлике настале по основу ревалоризације основних средстава.

Одложене пореске обавезе обрачунате су по ефективној каматној стопи од 15%, чија се примена очекује у периоду када ће се обавеза измирити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.
16. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (НАСТАВАК)**(в) Одложене пореске обавезе (Наставак)**

Промене на одложеним пореским обавезама у току године приказане су у следећој табели:
У хиљадама динара

	2023.	2022.
Стање на дан 1. јануара	87.679	93.421
Ефекат прве примене МСФИ 9	-	837
Ефекат промене ревалоризационих резерви по основу фер вредности некретнина	4.320	6.945
Ефекат привремених разлика евидентиран на терет /у корист биланса успеха	(12.404)	(13.524)
Стање на дан 31. децембра	79.595	87.679

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
У динарима		
Жиро рачун	616.418	53.938
Готовина у благајни	26.550	23.579
Потраживања за камату од НБС	3.518	1.109
Депозити вишкова ликвидних средстава	6.000.000	3.400.000
	6.646.486	3.478.626
У страној валути		
Обавезна резерва код НБС	2.882.038	1.382.865
Доспела камата у страној валути по пласманима код НБС	-	2.242
Готовина у благајни	52.643	32.439
	2.934.681	1.417.546
Укупно	9.581.167	4.896.172
<i>Минус:</i> Исправка вредности	-	(5)
Стање на дан 31. децембра	9.581.167	4.896.167

У складу са Одлуком Народне банке Србије о обавезној резерви банака код Народне банке Србије, Банка је дужна да обрачунава и издваја обавезну динарску резерву по стопи од 2% и 7% у зависности од уговорене рочности на износ просечног дневног књиговодственог стања динарских средстава у току претходног календарског месеца на свој жиро рачун код Народне банке Србије. Обрачуната динарска обавезна резерва на дан 31. децембар 2023. године износи 3.061.919 хиљада динара (31.12.2022. године 1.587.980 хиљада динара).

Каматна стопа на износ издвојене динарске обавезне резерве у току 2023. године кретала се у висини од 0,75% на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ (НАСТАВАК)

Банка обрачунава и издваја обавезну девизну резерву на девизне рачуне Народне банке Србије по стопи од 23% за обавезе са уговореном рочношћу до 730 дана, и 16% за обавезе са уговореном рочношћу преко 730 дана на износ просечног дневног књиговодственог стања девизних средстава у претходном календарском месецу, а изузетно по стопи од 100% на део девизне основице коју чине динарске обавезе индексиране девизном клаузулом.

На дан 31. децембар 2023. године обавезна девизна резерва код НБС износи 2.882.038 хиљада динара (31. децембар 2022. године је износила 1.382.865 хиљада динара).

На износ оствареног просечног стања издвојене девизне резерве Народна банка Србије не плаћа камату.

Банка дневно вишак својих слободних динарских средстава депонује код Народне банке Србије. На дан 31. децембра 2023. године износ вишкова ликвидних средстава износио је 6.000.000 хиљада динара а на дан 31. децембра 2022. године, депоновани вишкови слободних средстава износили су 3.400.000 хиљада динара. Банка по основу депоновања вишка ликвидних средстава остварује камату.

Каматна стопа на депоноване вишкове слободних средстава у току 2023. године кретала се у распону од 4,00% до 5,25% на годишњем нивоу, а у 2022. години износила је у распону од 0,1% до 4,00% на годишњем нивоу.

Промене на рачунима исправке вредности готовине у току године приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на почетку године	5	-
Укидање исправке	(5)	-
Нове исправке вредности	-	5
Стање на дан 31. децембра	-	5

Преглед разлика између позиције Готовина и средства код Централне банке и извештаја о токовима готовине на дан 31. децембар 2023. године и 31. децембар 2022. године дат је како следи:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ (НСТАВАК)

	У хиљадама динара		
	Биланс стања	Извештај о токовима готовине	Разлика
У динарима			
Депозитни вишкови ликвидних средстава код НБС	6.000.000	-	6.000.000
Жиро рачун	616.418	616.418	-
Готовина у благајни	26.550	26.550	-
Потраживања за камату	3.518	-	3.518
	6.646.486	642.968	6.003.518
У страној валути			
Готовина у благајни	52.643	52.643	-
Девизни рачуни	-	205.769	(205.769)
Потраживања за камату	-	-	-
Обавезна резерва у страној валути	2.882.038	-	2.882.038
Исправка вредности	-	-	-
	2.934.681	258.412	2.676.269
Стање на дан 31. децембра 2023. године	9.581.167	901.380	8.679.787

Обавезна резерва код Народне банке Србије није раположива за свакодневне пословне трансакције Банке и из тог разлога није део токова готовине.

	У хиљадама динара		
	Биланс стања	Извештај о токовима готовине	Разлика
У динарима			
Депозитни вишкови ликвидних средстава код НБС	3.400.000	-	-
Жиро рачун	53.938	53.938	-
Готовина у благајни	23.579	23.579	-
Потраживања за камату	1.109	-	-
	3.478.626	77.517	-
У страној валути			
Готовина у благајни	32.439	32.439	-
Девизни рачуни	-	2.984.693	(2.984.693)
Потраживања за камату	2.242	-	-
Обавезна резерва у страној валути	1.382.865	-	-
Исправка вредности	(5)	-	(5)
	1.417.541	3.017.132	(2.984.698)
Стање на дан 31. децембра 2022. године	4.896.167	3.094.649	(2.984.698)

17. ГОТОВИНА И СРЕДСТВА КОД ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ (НАСТАВАК)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Промене у обавезама по основу активности финансирања, примљени кредити, приказани су у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на дан 1. јануар	45.253	75.589
Измирење обавеза по основу примљених кредита	(30.146)	(30.512)
Ефекат курсних разлика	(42)	176
Стање на дан 31. децембар	15.065	45.253

18. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
У динарима		
ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	4.111	4.325
ХОВ које се вреднују по амортизованој вредности	2.186.866	-
ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2.944.979	5.725.659
Заложена финансијска средства	1.594.510	-
	6.730.466	5.799.984
У страниј валути		
ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	338.125	349.045
ХОВ које се вреднују по амортизованој вредности	606.218	-
	944.343	349.045
Укупно хартије од вредности	7.674.809	6.079.029
Минус: Исправка вредности ХОВ	(5.298)	-
Стање на дан 31. децембра	7.669.511	6.079.029

У оквиру финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат у динарима, на дан 31. децембра 2023. године, налазе се хартије Републике Србије различите преостале рочности на које је Банка остваривала камату у распону од 2,15% до 5,2%.

У оквиру финансијских средстава која се држе до доспећа остварене су каматне стопе у распону од 4,92% до 5,95%.

У оквиру финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат у страниј валути, на дан 31. децембра 2023. године, налазе се дугорочне државне обвезнице Владе Републике Србије на које је Банка остваривала камату у распону од 1,50% до 4,00%.

У оквиру финансијских средстава која се држе до доспећа у страниј валути остварена је каматна стопа од 4,05%.

18. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Промене на рачунима исправке вредности ХОВ у току године приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Стање на почетку године	-	784
Укидање исправке (Напомена 12)	(1.431)	(784)
Нове исправке вредности (Напомена 12)	6.729	-
Стање на дан 31. децембра	5.298	-

19. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
У динарима		
Краткорочни пласмани -репо трансакције код НБС	16.999.998	4.000.003
Краткорочна потраживања од НБС (а)	533.572	533.569
Потраживања по основу камата и накнада	16	1
Разграничена потраживања за обрачунату камату	13.126	1.854
	17.546.712	4.535.427
У страниј валути		
Девизни рачуни код банака (б)	205.769	2.984.693
Наменски депозит код других финансијских институција	10.340	12.389
Дати ненаменски депозити банкама	2.730.245	786.060
Краткорочни пласмани	846.937	892.626
Покривени акредитиви	260.807	212.033
Разграничена потраживања за обрачунату камату	3.281	404
	4.057.379	4.888.205
Бруто потраживања	21.604.091	9.423.632
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(53.265)</i>	<i>(14.087)</i>
Стање на дан 31. децембра	21.550.826	9.409.545

(а) Пласмани код Народне банке Србије у износу од 533.572 хиљада динара нису предмет класификације, нити су приказани у оквиру максималне кредитне изложености (31. децембар 2022. године 533.569 хиљада динара).

19. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (НАСТАВАК)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

б) Девизни рачуни код банака су укључени у токове готовине (Напомена 15).

Промене на рачунима исправке вредности у току године приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Стање на почетку године	14.087	11.826
Нове исправке вредности (Напомена 12)	142.625	39.125
Укидање исправке вредности (Напомена 12)	(103.340)	(36.863)
Курсне разлике	(107)	(1)
Стање на дан 31. децембра	53.265	14.087

Концентрација кредита и потраживања од банака и других финансијских организација у нето износу, на дан 31. децембра 2023. и 31. децембра 2022. године, приказана је како следи:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Централна банка	17.511.434	6.826.388
Остале банке	4.034.591	2.578.517
Друге финансијске организације	4.801	4.640
Стање на дан 31. децембар	21.550.826	9.409.545

20. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД КОМИТЕНАТА

У хиљадама динара

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

	2023.	2022.
Кредити по трансакционим рачунима	89	178
Кредити за ликвидност и обртна средства	1.579.144	1.637.569
Инвестициони кредити	2.955.500	2.227.790
Готовински кредити	9.676	5.918
Остали кредити	595.364	944.644
Кредити за плаћање увоза робе и услуга из иностранства	-	14.910
Пласмани по основу факторинг послова	6.722	400.724
Пласмани по основу есконта меница	192.536	220.356
Пласмани по основу извршених плаћања по гаранцијама	41.267	-
Потраживања за камату	38.777	24.312
Потраживања за обрачунату накнаду и провизију	457	8.247
Разграничена потраживања за обрачунату камату	43	1.260
Разграничени приходи од накнада по кредитима	(13.398)	-
	5.406.177	5.485.908
Исправка вредности	(213.933)	(85.133)
Стање на дан 31. децембар	5.192.244	5.400.775

У хиљадама динара

	2023.			2022.		
	Краткорочни	Дугорочни	Укупно	Краткорочни	Дугорочни	Укупно
У динарима						
Јавни сектор	30.349	10.314	40.663	65.062	64.184	129.246
Предузећа	1.164.341	984.124	2.148.465	1.843.461	544.093	2.387.554
Становништво	1.296	8.896	10.192	1.886	4.390	6.276
	1.195.986	1.003.334	2.199.320	1.910.409	612.667	2.523.076
У страној валути						
Предузећа	1.523.875	1.682.982	3.206.857	1.200.176	1.762.656	2.962.831
	1.523.875	1.682.982	3.206.857	1.200.176	1.762.656	2.962.832
Стање на дан 31. децембра	2.719.861	2.686.316	5.406.177	3.110.585	2.375.323	5.485.909

Краткорочни и дугорочни кредити у динарима одобравани су предузећима за финансирање пословних активности у различитим областима, уз каматне стопе које су се кретале у распону од 8,50% до 12,0% на годишњем нивоу, док су се за краткорочне и дугорочне кредити са валутном клаузулом каматне стопе кретале у распону од 5,45% до 9,90% на годишњем нивоу.

Кредити и пласмани становништву, који обухватају потрошачке и готовинске кредити (краткорочне и дугорочне) одобравани су уз каматну стопу од 9.0% до 10.5% на годишњем нивоу. Каматна стопа на дозвољена прекорачења на рачунима грађана износи 26% годишње, односно 39% годишње на недозвољени минусни салдо на текућим рачунима грађана. Каматна стопа на

20. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД КОМИТЕНАТА (НАСТАВАК)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Факторинг уговори са регресом одобравани су предузећима уз каматне стопе које су се кретале у распону од 7,0 % до 9,0% на годишњем нивоу. Есконт меничних потраживања одобран је предузећима уз каматне стопе које су се кретале у распону од 0,65 % до 0,85% на месечном нивоу.

(а) Рочност доспећа кредита и потраживања од комитената

Рочност доспећа кредита и потраживања од комитената у бруто износу, према преосталом року доспећа, са стањем на дан 31. децембра 2023. и 2022. године, је следећа:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Доспела потраживања	358.988	910.919
До 30 дана	27.997	7.181
Од 1 до 3 месеца	319.685	706.262
Од 3 до 12 месеци	2.019.890	1.487.661
Преко 1 године	2.679.617	2.373.885
Стање на дан 31. децембар	5.406.177	5.485.908

Структура доспелих потраживања приказана је како следи:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
До 1 месеца	199.922	876.488
Од 1 до 6 месеци	47.113	24.654
Од 6 до 12 месеци	111.949	9.774
Преко 1 године	4	3
Стање на дан 31. децембар	358.988	910.919

(б) Концентрација кредита и потраживања

Концентрација кредита и потраживања од комитената у бруто износу на дан 31. децембра 2023 и 2022. године, значајна је код следећих делатности:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Трговина	1.081.120	2.379.773
Прерађивачка индустрија и пољопривреда	1.616.413	1.477.006
Грађевинарство	838.223	876.055
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	353.841	617.553
Остало	1.506.388	129.246
Становништво	10.192	6.275
Стање на дан 31. децембар	5.406.177	5.485.908

20. КРЕДИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ОД КОМИТЕНАТА (НАСТАВАК)
(в) Промене на рачунима исправке вредности кредита и потраживања од комитената

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

(Наставак)

Промене на рачунима исправке вредности кредита и потраживања од комитената у току године приказане су како следи:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на почетку године	85.133	59.277
Нове исправке вредности (Напомена 12)	345.960	129.198
Укидање исправке вредности (Напомена 12)	(169.479)	(103.728)
Искњижавање исправке вредности	(47.184)	-
Курсне разлике	(497)	386
Стање на дан 31. децембра	213.933	85.133

21. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Нематеријална имовина

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Нематеријална имовина у припреми	6.758	-
Лиценце и софтвер	190.737	180.286
Укупно бруто нематеријална имовина	197.495	180.286
Минус: исправка вредности	(176.608)	(153.724)
Стање 31. децембра	20.887	26.562

21. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

(НАСТАВАК)

Промене на нематеријалној имовини Банке у току 2022 и 2023. године

	У хиљадама динара		
	Лиценце и софтвер	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Стање 1. јануара 2022. године	163.146	-	163.146
Набавке	17.140		17.140
Стање 31. децембар 2022. године	180.286		180.286
Стање 1. јануар 2023. године	180.286	-	180.286
Набавке	10.451	17.209	27.660
Преноси	-	(10.451)	(10.451)
Стање 31. децембра 2023. године	190.737	6.758	197.495
Амортизација			
Стање 1. јануара 2022. године	121.853	-	121.853
Амортизација	31.871		31.871
Стање 31. децембар 2022. године	153.724	-	153.724
Стање 1. јануара 2023. године	153.724	-	153.724
Амортизација	22.884		22.884
Стање 31. децембра 2023. године	176.608	-	176.608
Стање 31. децембар 2021. године	41.293	-	41.293
Стање 31. децембар 2022. године	26.562	-	26.562
Стање 31. децембар 2023. године	14.129	6.758	20.887

Некретнине, постројења и опрема	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Грађевински објекти	1.614.797	1.581.183
Опрема	335.763	487.117
Имовина с правом коришћења МСФИ 16	6.521	-
Укупно бруто основна средства	1.957.081	2.068.300
Минус: исправка вредности за основна средства	(443.118)	(567.834)
Минус: исправка вредности за имовину с правом коришћења	(543)	-
Стање на дан 31. децембра	1.513.420	1.500.466

21. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(НАСТАВАК)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Промене на основним средствима у 2022, и 2023 години

	У хиљадама динара				
	Грађевинск и објекти	Опрема	Основна средства у припреми	Имовин а са правом коришћења	Укупно
Стање 1. јануара 2022.	1.528.949	434.500	-	-	1.963.449
Ефекат процене вредности	52.234	-	-	-	52.234
Набавке	-	52.851	41.669	-	94.520
Преноси	-	-	(41.669)	-	(41.669)
Расходовања	-	(234)	-	-	(234)
Стање 31. децембра 2022. године	1.581.183	487.117	-	-	2.068.300
Стање 1. јануара 2023.	1.581.183	487.117	-	-	2.068.300
Ефекат процене вредности	33.614	-	-	-	33.614
Набавке	-	34.823	34.823	6.521	76.167
Преноси	-	-	(34.823)	-	(34.823)
Расходовања	-	(186.177)	-	-	(186.177)
Стање 31. децембра 2023. године	1.614.797	335.763	-	6.521	1.957.081
Амортизација					
Стање 1. јануара 2022.	169.247	331.648	-	-	500.895
Ефекат процене вредности	16.924	-	-	-	16.924
Амортизација	5.400	44.615	-	-	50.015
Стање 31. децембра 2022. године	191.571	376.263	-	-	567.834
Стање 1. јануара 2023.	191.571	376.263	-	-	567.834
Ефекат процене вредности	4.820	-	-	-	4.820
Амортизација	16.916	39.427	-	543	56.886
Отуђење и расходовање	-	(185.879)	-	-	(185.879)
Стање 31. децембра 2023. године	213.307	229.811	-	543	443.661
Стање 31. децембар 2022. године	1.389.612	110.854	-	-	1.500.466
Стање 31. децембра 2023. године	1.401.490	105.952	-	5.978	1.513.420

**21. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(НАСТАВАК)**

а) Некретнине постројења и опрема

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

На дан 31. децембар 2023. године, Банка нема грађевинских објеката који су под хипотеком ради обезбеђења отплате обавеза по основу кредита. Неотписану вредност грађевинских објеката на дан 31. децембар 2023. године чине грађевински објекат у Савској 25. Банка поседује комплетну власничку документацију. Банка је у 2023. години ангажовала независног проценитеља који је извршио процену фер вредности земљишта на коме се налазе објекти у Ул. Савска број 25 и грађевинских објеката у Ул. Савска број 25. На основу извршене процене, прокњижено је повећање вредности земљишта и објеката у износу од 28.794 хиљада динара у корист ревалоризационих резерви.

Неотписану вредност опреме на дан 31. децембар 2023. године највећим делом чине рачунарска и телекомуникациона опрема, канцеларијски намештај и моторна возила.

Неотписану вредност нематеријалне имовине на дан 31. децембар 2023. године највећим делом чине улагања у софтвер и лиценце за софтвер које Банка користи.

б) Имовина са правим коришћења

Банка је корисник финансијског лизинга који је евидентиран у складу са МСФИ 16 стандардом. У 2023. години Банка је закључила Уговор о лизингу једног аутомобила са роком трајања од 60 месеци и каматном стопом у висини тромесечног ЕУРИБОР-а увећан за проценат марже у фиксном износу.

Укупан износ имовине узете у финансијски лизинг износи 6.521 хиљаде динара, укупно обрачуната амортизација у 2023. години износи 543 хиљаде динара и неотписана вредност на дан 31.12.2023. године износи 5.978 хиљаде динара.

Износи који су признати у Билансу успеха дати су у наставку:

	У хиљадама динара
	2023.
Расход камате по основу лизинг обавезе	143
Амортизација	543
Трошкови пореза	86
Нето ефекат курсних раулика	4
Укупно	776

22. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Инвестиционе некретнине	505.324	457.205
Стање на дан 31. децембра	505.324	457.205

22. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (НАСТАВАК)

Инвестиционе некретнине на дан 31. децембра 2023. године износе 505.324 хиљада динара и односе се на део некретнине у Ул. Савска број 25 укупне садашње вредности у износу од 427.405

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

хиљаде динара, некретнину у Ул. Народних хероја број 63 укупне садашње вредности у износу од 32.211 хиљада динара и некретнину у Ул. Таковска 31 укупне садашње вредности од 45.708 хиљада динара.

Банка је у 2023. години по основу наплате потраживања од клијента преузела непокретност-пословни простор у Ул. Таковска 31 непосредном погодбом пред надлежним јавним извршитељем и дата је у закуп на три месеца. Садашња вредност непокретности износи 45.708 хиљада динара.

Банка је у току 2015. године део некретнине у Савској 25 (трећи и четврти спрат и део петог спрата) дала у закуп. На дан 31. децембар 2023. године вредност дела некретнине који је дат у закуп на бази независне процене од стране ангажованог проценитеља износи 427.405 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 425.308 хиљада динара).

Некретнина у Ул. Народних хероја број 63 је у току 2016. године дата у закуп на период од пет година (анексом је период закупа продужен до 2026. године). На дан 31. децембар 2023. године вредност овог објекта на бази независне процене од стране ангажованог проценитеља износи 32.211 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 31.897 хиљада динара).

Ефекат повећања вредности инвестиционих некретнина у 2023. години у износу од 2.411 хиљаде динара исказан је у оквиру прихода од промене вредности инвестиционих некретнина.

23. ОСТАЛА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Залихе материјала, резервних делова и остале залихе	1.292	3.158
Средства стечена наплатом потраживања	14.528	
Остала потраживања	22.821	5.955
Потраживања по основу накнада	247	1.078
Остала разграничења	5.775	2.041
Бруто остала средства	30.135	12.232
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(1.084)</i>	<i>(1.423)</i>
Стање на дан 31. децембра	29.051	10.809

Банка је у 2023. години по основу наплате потраживања од дужника преузела непокретност у власништво – стан у Београду у вредности од 14.528 хиљада динара и евидентирала га као средство стечено наплатом потраживања.

23. ОСТАЛА СРЕДСТВА (НАСТАВАК)

Промене на рачунима исправке вредности осталих средстава у току године приказане су како следи:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на почетку године	1.423	963
Нове исправке вредности (Напомена 12)	1.632	579
Укидање исправке вредности (Напомена 12)	(1.971)	(119)
Курсне разлике	-	-
Стање на дан 31. децембра	1.084	1.423

24. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИИ СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стална средства намењена продаји	-	48.202
Стање на дан 31. децембра	-	48.202

Стална средства намењена продаји односила су се на преузету непокретност по основу делимичне наплате потраживања које је у целости отписано ранијих година.

Банка је наведену непокретност у 2023. години продала.

25. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА, ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ЦЕНТРАЛНОЈ БАНЦИ

	У хиљадама динара					
	2023.			2022.		
	У динарима	У страној валути	Укупно	У динарима	У страној валути	Укупно
Трансакциони депозити	20.253	1.537	21.790	6.921	1.306	8.227
Остали депозити	1.786.541	355.112	2.141.653	1.280.547	531.103	1.811.650
Обавезе за камату	6.425	678	7.103	4.939	699	5.638
Стање на дан 31. децембра	1.813.219	357.327	2.170.546	1.292.407	533.108	1.825.515

26. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУГИМ КОМИТЕНТИМА

У хиљадама динара

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

	2023.	2022.
Трансакциони депозити (а)	28.552.550	15.481.110
Остали депозити (б)	11.491.411	7.414.478
Примљени кредити (в)	15.065	45.253
Обавезе по основу камата и накнада	24.373	12.764
Разграничене обавезе за обрачунату камату	14.567	11.992
Стање на дан 31. децембар	40.097.966	22.965.597

(а) Трансакциони депозити

У хиљадама динара

	2023.			2022.		
	У динарима	У иностраној валути	Укупно	У динарима	У иностраној валути	Укупно
Предузећа	13.728.969	12.144.291	25.873.260	5.511.108	8.218.695	13.729.803
Јавни сектор	1.973.410	11.358	1.984.768	797.856	86.757	884.613
Становништво	102.952	75.951	178.903	64.519	84.632	149.151
Други комитенти	21.784	493.835	515.619	14.479	703.064	717.543
Стање на дан	15.827.115	12.725.435	28.552.550	6.387.962	9.093.148	15.481.110

26. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУГИМ КОМИТЕНТИМА
(НАСТАВАК)
(б) Остали депозити

У хиљадама динара

	2023.			2022.		
	Краткорочни	Дугорочни	Укупно	Краткорочни	Дугорочни	Укупно
У динарима:						
Штедни депозити	992	-	992	989	-	989
Наменски депозити	807.468	72.929	880.397	507.555	115.145	622.700
Остали депозити	5.497.233	-	5.497.233	4.711.972	-	4.711.972
Укупно:	6.305.693	72.929	63.786.22	5.220.516	115.145	4.245.597
У иностраној валути:						
Штедни депозити	19.327	3.598	22.925	24.898	608	25.506
Наменски депозити	1.640.962	1.158.971	2.799.933	1.509.027	264.930	1.773.957
Остали депозити	2.289.931	-	2.289.931	279.354	-	279.354
Укупно:	3.950.220	1.162.569	5.112.789	1.813.279	265.538	2.078.817
Стање на дан 31. децембра	10.255.913	1.235.498	11.491.411	7.033.795	380.683	7.414.478

26. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУГИМ КОМИТЕНТИМА
(НАСТАВАК)
(б) Остали депозити (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Структура осталих депозита према комитентима приказана је у следећој табели:

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Предузећа	8.705.133	5.172.004
Јавни сектор	1.157.318	548.682
Становништво	59.730	74.517
Банке и остале фин.институције у стечају	1.566.000	1.421.000
Други комитенти	3.230	198.275
Стање на дан 31. децембра	11.491.411	7.414.478

На динарске депозите правних лица у 2023 години, Банка плаћа камату у распону од 0% до 7,50% на годишњем нивоу. На девизне депозите камате су се кретале у распону од 0,00% до 3,7% на годишњем нивоу. Наведени распони каматних стопа односе се на трансакционе, по виђењу и ненаменске орочене депозите клијената. Банка на наменске депозите –коллатерале не обрачунава камату.

На динарски штедни улог становништва по виђењу, Банка плаћа камату од 1,00 % на годишњем нивоу. Каматна стопа на депозите по виђењу становништва у страном валути крећу се од 0,05% до 0,1% годишње и то 0,1% за ЕУР и 0,05% за УСД.

(в) Примљени кредити

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Остале финансијске обавезе у страном валути	15.065	45.253
Стање на дан 31. децембра	15.065	45.253

Примљени кредити у страном валути се односе на задужење код Републике Србије за средства Европске инвестиционе банке. Каматна стопа на ова средства је варијабилна и чине је шестомесечни ЕУРИБОР и маржа Народне банке Србије која износи 0,3% годишње.

27. РЕЗЕРВИСАЊА

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Резервисања за судске спорове	5.137	3.972

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

(Напомена 31). (б)) (а)		
Резервисања за губитке по ванбилансној активи (б)	23.095	21.664
Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде (в)	14.887	13.343
Стање на дан 31. децембра	43.119	38.979

(а) Руководство Банке је извршило процену исхода судских спорова и извршило резервисања за потенцијалне губитке по наведеном основу у износу од 5.137 хиљаде динара.

(б) Процену вероватних губитака по ванбилансним ставкама уколико не постоји објективни доказ да ће Банка имати ненадокнадив новчани одлив за преузету обавезу, Банка врши коришћењем регулаторних фактора кредитне конверзије прописане Одлуком о адекватности капитала, осим за неискоришћен износ одобрених кредита (0% ванбилансне ставке ниског ризика, 20% ванбилансне ставке умереног ризика, 50% ванбилансне ставке средњег ризика и 100% ванбилансне ставке високог ризика). Основица за обрачун се добија тако што се ванбилансна ставка помножи фактором кредитне конверзије и умањи за вредност првокласног инструмента обезбеђења.

За ванбилансне ставке за које је утврђено да постоји објективни доказ да ће банка имати ненадокнадиви новчани одлив за преузету ванбилансну обавезу, процена вероватног губитка се врши на исти начин као и за билансна потраживања за које је утврђено да постоји објективни доказ обезвређења, с тим да се за краткорочне ванбилансне обавезе не врши дисконтовање очекиваног ненадокнадивог новчаног одлива за преузету ванбилансну обавезу, већ се износ вероватног губитка по основу ванбилансних ставки утврђује у износу који је једнак тим одливима.

(в) Дугорочне обавезе Банке по основу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију након испуњења прописаних услова у складу са Законом о раду, исказане су на дан 31. децембар 2023. године и представљају садашњу вредност будућих исплата за посленима утврђену уз следеће претпоставке.

Дисконтна стопа 6,25%;
 Стопа раста зарада у Републици Србији 8,5%;
 Стопа флукуације запослених 5%; и
 основа за израчунавање морталитета за приступне старости запослених су таблице смртности у Србији засноване на последњем попису становништва.

27. РЕЗЕРВИСАЊА (НАСТАВАК)

Промене на рачунима резервисања у току године приказане су у следећој табели:

У хиљадама динара

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

	2023.	2022.
Резервисања за судске спорове		
Стање на почетку године	3.972	5.363
Формирање резервисања	1.165	546
Неискоришћена укинута резервисања	-	(1.413)
Искоришћена резервисања	-	(523)
	5.137	3.972
Резервисања за губитке по ванбилансној активи		
Стање на почетку године	21.664	18.856
Резервисања у току године	28.236	14.806
Неискоришћена укинута резервисања	(26.805)	(12.294)
Остале промене	-	296
	23.095	21.664
Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде		
Стање на почетку године	13.343	11.398
Резервисања у току године	3.442	3.127
Актуарски губици	771	560
Исплата отпремнина	(2.669)	(1.742)
	14.887	13.343
Стање на дан 31. децембра	43.119	38.979

28. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама динара

	2023.	2022.
У динарима		
Обавезе према добављачима	14.979	13.817
Обавезе за имовину узету у лизинг	4.660	-
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	3.136	2.991
Обавезе по факторинг пословима	704	34.223
Обавезе за неискоришћене годишње одморе	9.783	9.039
Разграничени приходи од накнада	40.047	40.969
Остале обавезе	108.333	15.258
	181.642	116.297
У страниј валути		
Остале обавезе	3.382	10.354
	3.382	10.354
Стање на дан 31. децембра	185.024	126.651

28. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (НАСТАВАК)

Преузете обавезе по основу лизинга

Обавезе по основу лизинга се односе на закуп аутомобила по основу закљученог уговора.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Будућа минимална плаћања обавеза по основу лизинга приказана су како следи:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
До 1 године	889	-
Од 1 до 5 година	3.771	-
Укупно	4.660	-

29. КАПИТАЛ

(а) Структура капитала Банке

Структура укупног капитала Банке приказана је како следи:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Акцијски капитал - обичне акције	2.846.076	2.846.076
Остали капитал	460	460
Ревалоризационе резерве по основу фер вредности непокретности	481.604	457.129
Нереализовани гибици/добити по основу фер вредности ХоВ	(439.247)	(775.047)
Обезвређење ХоВ	10.049	13.562
Актуарски гибици/добити	(2.760)	(1.989)
Резерве из добити	241.165	205.606
Нераспоређен добитак	331.407	35.560
Стање на дан 31. децембра	3.468.754	2.781.357

(б) Акцијски капитал

На дан 31. децембра 2023. године, уписани и уплаћени капитал Банке се састоји од 20.329.116 обичних акција, појединачне номиналне вредности од 140 динара (31. децембар 2022. године: 20.329.116 обичних акција појединачне номиналне вредности од 140 динара). Банка је затворено акционарско друштво.

Скупштина акционара Банке донела је 4. маја 2017. године Одлуку о повећању основног капитала Српске банке а.д. Београд из нето имовине претварањем дела добити у основни капитал, повећањем номиналне вредности акција са 130 на 140 динара по акцији. Наведеном Одлуком је део добити у износу од 20.291.160 динара искоришћен за повећање основног капитала тако да је за 20.329.116 акција повећана номинална вредност акције са 130 на 140 динара по акцији.

Већински акционар Банке је Република Србија са учешћем од 76,69% у акцијском капиталу, или 15.589.891 акција на дан 31. децембра 2023. године.

29. КАПИТАЛ (НАСТАВАК)

(в) Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве по основу фер вредновања непокретности на дан 31. децембра 2023. године износе 481.604 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 457.129 хиљада динара),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

највећим делом се односе на резерве које су настале као резултат процене грађевинских објеката и земљишта. Банка је у својим пословним књигама на крају 2023. године евидентирала ефекте независне процене земљишта урађене од стране овлашћеног проценитеља, на коме се налази објекат у Ул. Савска број 25, земљиште око објекта као и грађевински објекат у Ул. Савска број 25. (Напомена 19) у корист ревалоризационих резерви у износу од 28.794 хиљаде динара. Наведени износ је умањен за ефекат одложених пореских обавеза у износу од 4.319 хиљаде динара и прокњижен је такође преко ревалоризационих резерви. Негативни ефекти фер вредности улагања у хартије од вредности које се воде по фер вредности кроз остали резултат на тржишну вредност износе 439.247 хиљаде динара, док је исправка вредности истих хартија прокњижена на терет биланса успеха а у корист ревалоризационих резерви у износу од 10.049 хиљаде динара. Банка је прокњижила актуарске губитке у износу од 771 хиљада динара на дан 31. децембра 2023. године.

(г) Основна зарада по акцији

Основна зарада по акцији израчунава се дељењем нето добити или губитка са пондерисаним просечним бројем обичних акција у току године.

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Добитак	331.407	35.560
Пондерисан просечан број обичних акција током године	20.329	20.329
Добитак по акцији	16,30	1,75

(д) Показатељи пословања Банке - усаглашеност са законским показатељима

Остварени показатељи пословања Банке на дан 31. децембра 2023. године били су следећи:

Показатељи пословања	Прописани	Остварени
	Минимум	
1. Капитал	ЕУР 10 милиона	25.080
2. Адекватност капитала	Минимум 8%	30,59
3. Улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине	Максимум 60%	68,82
4. Изложеност према лицима повезаним са Банком	Максимум	13,48
5. Велики и највећи могући кредити у односу на капитал	400%	262,37
6. Просечни месечни показатељи ликвидности:		
- у првом месецу извештајног периода	Минимум 1	3,90
- у другом месецу извештајног периода	Минимум 1	3,66
- у трећем месецу извештајног периода	Минимум 1	3,47
7. Показатељ девизног ризика	Максимум 20%	2,80
8. Изложености Банке према групи повезаних лица	Максимум 25%	24,49
9. Изложености Банке према лицу повезаним са банком	Максимум 25%	13,48
11. Улагања Банке у једно лице које није лице у финансијском сектору	Максимум 10%	0,11

На дан 31. децембра 2023. године показатељ улагања у лица која нису у финансијском сектору и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине није био усаглашен са прописаним лимитом НБС.

30. ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ
У хиљадама динара

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

	2023.	2022.
Послови у име и за рачун трећих лица (а)	9.136.377	8.773.362
Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе (б)	9.279.064	5.988.969
Остали деривати по уговореној вредности(г)	14.557.572	4.469.673
Друге ванбилансне позиције (в)	156.526.498	125.244.480
Стање на дан 31. децембра	189.499.511	144.476.484

(а) Послови у име и за рачун трећих лица

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Пласмани по пословима у име и за рачун трећих лица:		
- зајмови за решавање стамбених потреба припадника Војске Србије	553.134	102.566
- зајмови за откуп станова на рате	8.582.510	8.669.919
- зајмови за откуп гаража на рате	550	561
- остало	183	316
Стање на дан 31. децембра	9.136.377	8.773.362

(б) Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе

У хиљадама динара

	2023.	2022.
У динарима		
Плативе гаранције	63.168	96.724
Чинидбене гаранције	2.534.827	2.463.649
Евиденција по основу оквирних линија за гаранције	116.605	196.651
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	55.821	244.386
Фин.имовина за обезбеђење обавеза	1.594.510	
	4.364.931	3.001.860
У иностраној валути		
Плативе гаранције	135	137
Чинидбене гаранције	4.907.428	2.980.394
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	6.570	6.578
	4.914.133	2.987.109
Стање на дан 31. децембра	9.279.064	5.988.969

30. ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ(НАСТАВАК)**(б) Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Преузете неопозиве обавезе се односе на неискоришћене одобрене кредите који се не могу једнострано отказати и то: минусе на текућим рачунима, револвинг кредите предузећима, вишенаменске оквирне кредите и остале преузете неопозиве обавезе. Преузете неопозиве обавезе обично имају фиксне датуме када истичу или друге одредбе у вези истека. Банка врши резервисања за потенцијалне губитке по гаранцијама и осталој ризичној ванбилансној активи сходно рачуноводственој политици обелодањеној у Напомени 24 (б).

(б) Гаранције и остале преузете неопозиве обавезе (Наставак)

На дан 31. децембра 2023. године формирана резервисања за губитке по основу гаранција и осталих преузетих неопозивих обавеза износи 23.095 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 21.664 хиљада динара).

(в) Друге ванбилансне позиције

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Евиденција лоро акредитива	33.782.737	30.011.760
Чинидбене гаранције до ступања на снагу	662.031	3.019.379
Примљене гаранције од ино банака и других финансијских организација	95.227.649	79.057.201
Хипотеке успостављене за обезбеђење пласмана	5.990.575	6.064.105
Покривени акредитиви	39.481	105.208
Евиденциона камата	268.695	273.159
Евиденција репо купљених хартија	17.000.000	4.000.000
Остала ванбилансна актива	1.034.455	1.035.025
Преузете опозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане	2.520.874	1.678.643
Стање на дан 31. децембра	156.526.498	125.244.480

г) Остали деривати по уговореној вредности

У хиљадама динара

	2023.	2022.
Остали деривати по уговореној вредности	14.557.572	4.469.673
Стање на дан 31. децембра	14.557.572	4.469.673

31. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

У свом редовном пословању Банка остварује пословне трансакције са својим акционарима, запосленима и другим повезаним лицима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Стања потраживања и обавеза на дан биланса стања, као и приходи и расходи из пословних односа настали у току године са повезаним лицима резултат су уобичајених пословних активности.

Накнаде члановима Извршног одбора и Управног одбора Банке (исказане у бруто износу), у току 2023. и 2022. године, приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Зараде чланова Извршног одбора	17.005	13.859
Накнаде члановима Управног одбора	8.142	8.250
	25.147	22.989

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

32.1. Увод

Ризик је могућност настанка негативних ефеката на капитал и финансијски резултат Банке као последица трансакција које банка обавља и макроекономског окружења у коме послује. Управљање ризицима у Банци је свеобухватан процес који подразумева идентификацију, мерења, процену, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о свим ризицима којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који је у потпуности интегрисан у све пословне активности Банке. Систем за управљање ризицима се усклађује са природом, обимом и сложености пословања Банке и обухвата: стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима, стратегију и план управљања капиталом, адекватну организациону структуру, ефективан процес управљања ризицима, адекватан систем унутрашњих контрола, процедура и методологија, одговарајући информациони систем. Банка је у свом пословању изложена следећим ризицима: кредитном ризику и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, оперативном ризику, тржишном ризику (пре свега девизном ризику), ризику концентрације, каматном ризику, ризику улагања и ризику земље.

Структура управљања ризиком

У организационом смислу управљање ризицима, односно одговорност за управљање системом управљања ризицима, стратегијом управљања ризицима и стратегијом управљања капиталом, поверена је: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за праћење пословања, Одбору за управљање активом и пасивом и Одбору за праћење и управљање лошим пласманима. Надлежности одбора су утврђене прописима Народне банке Србије, Статутом и другим интерним актима Банке.

Управни одбор Банке одговоран је за успостављање јединственог система управљања ризицима у банци и за надзор над тим системом, успостављање система унутрашњих контрола, и надзор над радом Извршног одбора у складу са одобреним политикама и процедурама. Усваја стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима и стратегију и план управљања капиталом и прати њихову реализацију.

Извршни одбор спроводи стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима, и стратегију и план управљања капиталом. Усваја процедуре за идентификовање, мерење и процену ризика, као и методологије и друга пратећа акта којима се ближе уређују поступци управљања ризицима и редовно контролише и анализира ефикасност њихове примене.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.1. Увод (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023.

Структура управљања ризиком (Наставак)

Одбор за праћење пословања Банке усваја предлоге стратегија и политика Банке у вези са управљањем ризицима, системом унутрашњих контрола, надзире систем унутрашњих контрола и прати функционисање система управљања ризиком у Банци, разматра уочене недостатке и предлаже Управном одбору начин на који ће се отклонити ти недостаци.

Одбор за управљање активом и пасивом прати изложеност банке ризицима који произлазе из структуре њених билансних обавеза, потраживања и ванбилансних ставки, предлаже мере за управљање каматним ризиком, ризиком ликвидности, а по потреби и осталим ризицима.

Одбор за праћење и управљање лошим пласманима је надлежан за управљање и праћење наплате проблематичних пласмана Банке, доношење одлука из домена своје надлежности, као и предлагање одређених одлука надлежним одборима, а у циљу решавања статуса и наплате пласмана.

У организационом смислу ради примене посебног и јединственог система управљања ризицима и обезбеђења функционалне и организационе одвојености активности управљања ризицима од редовних пословних активности, Банка је формирала Одељење управљања ризицима.

Опредељење Банке је да развија управљање ризицима у оквиру своје организације кроз унапређење процедура уређеног и документованог процеса одлучивања о преузимању ризика, са јасно и транспарентно разграниченим надлежностима и овлашћењима запослених или појединих одбора укључених у систем управљања ризицима.

Унутрашња ревизија

Унутрашња ревизија обезбеђује да се ризици на одговарајући начин идентификују и контролишу. Наведено се обезбеђује примењујући систематичан и документован приступ вредновања и унапређења постојећег начина управљања ризицима, система унутрашњих контрола и руковођења процесима. Извештаји о активностима унутрашње ревизије, са налазима и препорукама, достављају се надлежном руководству Банке, Одбору за праћење пословања и Управном одбору Банке.

Управљање ризицима и системи извештавања

Ризици Банке се мере коришћењем метода који одражава губитке који могу настати у околностима нормалног текућег пословања и очекиване губитке, који представљају процену крајњих губитака засновану на бази вероватних догађања. Модели користе вероватноћу изведену на основу расположивих текућих и историјских података, прилагођену тако да одражавају тренутно економско окружење.

Праћење и контрола ризика је првенствено заснована на успостављању процедура и лимита. Ови лимити одражавају пословну стратегију и тржишно окружење Банке, као и ниво ризика који је Банка спремна да прихвати. Банка перманентно прати и мери капацитет прихватљивог нивоа изложености ризицима узимајући у обзир укупну изложеност свим типовима ризика и активностима.

Управљање ризицима и системи извештавања

Сакупљене информације из свих пословних активности се испитују и обрађују да би се идентификовали, анализирали и контролисали ризици. Ове информације се презентују и објашњавају Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за праћење пословања и руководиоцима организационих делова, кроз успостављени систем извештавања о пословању и изложености Банке ризицима, на дневном, месечном и кварталном нивоу.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023.

Кредитни ризик је ризик да ће Банка претрпети губитак због тога што њени комитенти или уговорне стране неће моћи у потпуности или делимично да измире своје доспеле обавезе према Банци у уговореним роковима.

Банка управља кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног кредитног портфолија, настојећи да контролише и минимизира негативне ефекте који могу имати утицај на финансијски резултат и капитал Банке, услед пропуста дужника да испуни услове уговора са Банком, а нарочито услед неизвршавања финансијских обавеза по основу главнице, камате и накнаде. Банка управља портфолијом ризичних пласмана са циљем да формира и одржава стабилни и профитабилни портфолио.

Банка утврђује правила и процедуре у којима се дефинише процес управљања кредитним ризиком појединачних пласмана и ризика на нивоу портфолија, односно поступци идентификовања, мерења и праћења (контроле) пласмана, а посебно оних са повишеним нивоом ризика.

Банка контролише и управља кредитним ризиком успостављањем лимита, којима дефинише ниво ризика који је вољна да прихвати на нивоу појединачних комитената, сегмената пословања, врсте посла, као и кроз праћење изложености тим ризицима.

Банка је успоставила процес праћења квалитета кредита да би обезбедила благовремену идентификацију потенцијалних промена у кредитној способности комитената, укључујући редовну контролу средстава обезбеђења.

Одељење управљања ризицима идентификује, мери и процењује кредитни ризик према кредитној способности дужника и његовој уредности у извршавању обавеза према Банци, као и према квалитету инструмената обезбеђења потраживања Банке. Класификација комитената је предмет редовног сагледавања.

Ризици сродни кредитном ризику

Банка издаје гаранције и акредитиве својим комитентима, по основу којих Банка има потенцијалну обавезу да изврши плаћање у корист трећих лица. На овај начин Банка се излаже ризицима сродним кредитном ризику, који се могу превазићи истим контролним процесима и процедурама који се користе за кредитни ризик.

Прекомерна концентрација ризика

Ризик концентрације је ризик губитка услед превеликог обима пласмана у одређену групу дужника. Концентрација настаје када значајан број комитената припада сличној индустрији, или истом географском подручју, или имају сличне економске карактеристике што може бити од утицаја на измиревање њихових уговорних обавеза у случају промена у економским, политичким или неким другим околностима које их једнако погађају. Концентрација указује на релативну осетљивост пословања Банке на промене које погађају одређену индустрију или географско подручје.

Како би избегла прекомерну концентрацију ризика, политике и процедуре Банке садрже специфичне смернице за развој и очување диверсификованог портфолија. Сходно томе, Банка контролише и управља идентификованим концентрацијама кредитног ризика. Концентрацијом ризика се управља постављањем лимита у односу на појединачне комитенте, географска подручја и индустрије.

Деривативни финансијски инструменти

Деривативни финансијски инструменти доводе до изложености кредитном ризику у случају да је њихова фер вредност позитивна по Банку. Кредитни ризик деривата се лимитира утврђивањем максимално могуће фер вредности укупног портфолија деривата као и максимално могућом позитивном фер вредношћу сваке појединачне трансакције.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

Преглед максималних изложености кредитном ризику, приказана у бруто и нето износу, без узимања у обзир средстава обезбеђења на дан 31. децембра 2023. и 2022. године дат је у наредној табели:

У хиљадама динара

	31. децембар 2023.		31. децембар 2022.	
	бруто	нето	бруто	нето
Изложеност кредитном ризику по билансним ставкама:				
Готовина и средства код централне банке	9.501.974	9.501.974	4.840.249	4.840.249
Хартије од вредности	7.670.698	7.665.400	6.074.705	6.074.705
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	21.073.625	21.020.360	6.591.175	6.577.087
Кредити и потраживања од комитената	5.406.177	5.192.244	5.485.909	5.400.775
Остала средства	9.369	8.285	7.747	6.326
Укупно	43.661.843	43.388.263	22.999.785	22.899.142
Изложеност кредитном ризику по ванбилансним ставкама:				
Плативе гаранције	63.937	47.882	48.106	32.328
Чинидбене гаранције	7.441.620	7.437.262	5.492.799	5.489.196
Покривени акредитиви	39.481	39.481	105.208	105.208
Преузете неопозиве обавезе	902.006	899.324	911.511	909.228
Укупно	8.447.044	8.423.949	6.557.624	6.536.287
Укупна изложеност кредитном ризику	52.108.887	51.812.212	29.557.409	29.435.429

На дан 31. децембра 2023. године билансна актива која се класификује износи 9.480.402 хиљаде динара. Максимална изложеност кредитном ризику је већа од билансне активе која се класификује за износ од 34.181.441 хиљаду динара, од чега се на готовину и средства код централне банке односи 9.501.974 хиљаде динара, на државне ХОВ 7.670.698 хиљада динара, на пласмане НБС 17.013.124 хиљаде динара, а на потраживања од државних установа 146 хиљада динара. Изложености по основу ХОВ које се вреднују кроз биланс успеха, у износу од 4.111 хиљада динара, се класификују, али не представљају изложеност кредитном ризику, те стога нису приказане у горњој табели.

Укупан износ чинидбених гаранција изложених кредитном ризику од 7.441.620 хиљада динара већи је од укупних чинидбених гаранција које се класификују за износ од 172.779 хиљада динара које се односе на издате гаранције државној војној установи. Ванбилансна изложеност која се класификује износи на дан 31. децембра 2023. године 8.447.044 хиљада динара, што се од максималне кредитне изложености разликује за износ од 172.779 хиљада динара чинидбених гаранција издатих државној војној установи које су приказане у оквиру максималне кредитне изложености, а нису предмет класификације.

У случају финансијских инструмената вреднованих по фер вредности, приказани износи представљају тренутну изложеност кредитном ризику, али не и максималну изложеност ризику која може настати у будућности као резултат промена фер вредности.

Укупна изложеност кредитном ризику се контролише узимањем колатерала (готовинских депозита и хипотека) као и гаранција (јемстава) од клијената правних лица Банке.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

У наредној табели приказане су билансне и ванбилансне изложености распоређене у нивое кредитног ризика – 1, 2 и 3 на дан 31. децембра 2023. године.

У хиљадама динара

	31.12.2023.		
	Бруто изложеност	Исправка вредности и резервисања	Нето изложеност
Редовни пласмани, укључујући готовину и НБС	35.831.132	137.718	35.693.414
Ниво 1	35.173.380	121.050	35.052.330
Ниво 2	657.752	16.668	641.084
Пласмани у статусу неизмирења обавеза -	160.013	130.564	29.449
Ниво 3	-	-	-
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	160.013	130.564	29.449
Хартије од вредности – Ниво 1	7.670.698	5.298	7.665.400
Укупно билансне изложености	43.661.843	273.580	43.388.263
Ванбилансне изложености	8.423.199	7.989	8.415.500
Редовни пласмани	7.798.881	7.751	7.791.420
Ниво 1	7.798.881	7.751	7.791.420
Ниво 2	624.318	238	624.080
Пласмани у статусу неизмирења обавеза -	23.846	15.106	8.740
Ниво 3	-	-	-
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	23.846	15.106	8.740
Укупно ванбилансне изложености	8.447.044	23.095	8.423.949

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама
(Наставак)

У наредној табели приказане су билансне и ванбилансне изложености распоређене у нивое кредитног ризика – 1, 2 и 3 на дан 31. децембра 2022. године.

У хиљадама динара

	31.12.2022.		
	Бруто изложеност	Исправка вредности и резервисања	Нето изложеност
Редовни пласмани, укључујући готовину и НБС	16.662.524	65.202	16.597.322
Ниво 1	16.489.540	61.334	16.428.206
Ниво 2	172.984	3.868	169.116
Пласмани у статусу неизмирења обавеза - Ниво 3	254.810	30.149	224.661
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	254.810	30.149	224.661
Хартије од вредности – Ниво 1	6.074.705	5.297	6.069.408
Укупно билансне изложености	22.992.039	100.648	22.891.391
Ванбилансне изложености			
Редовни пласмани	6.451.600	5.528	6.446.072
Ниво 1	6.328.545	5.516	6.323.029
Ниво 2	123.055	12	123.043
Пласмани у статусу неизмирења обавеза - Ниво 3	106.024	16.136	89.888
Групно процењени	-	-	-
Појединачно процењени	106.024	16.136	89.888
Укупно ванбилансне изложености	6.557.624	21.664	6.535.960

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

Преглед кретања и стања резервисања за очекиване кредитне губитке према типу финансијског инструмента у 2023. години:

У хиљадама динара

Кретања МСФИ резервисања у 2023.	Готовина и средства код централне банке			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2023.	5	-	-	5
Наплата	(5)	-	-	(5)
Стање 31.12.2023.	-	-	-	-

У хиљадама динара

Кретања МСФИ резервисања у 2023.	Хартије од вредности			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2023.	13.562	-	-	13.562
Трансфер у ниво 1	-	-	-	-
Трансфер у ниво 2	-	-	-	-
Трансфер у ниво 3	-	-	-	-
Нова продукција	7.032	-	-	7.032
Наплата	(4.986)	-	-	(4.986)
Курсне разлике	(261)	-	-	(261)
Стање 31.12.2023.	15.347	-	-	15.347

У хиљадама динара

Кретања МСФИ резервисања у 2023.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских институција			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2023.	14.087	-	-	14.087
Трансфер у ниво 1	-	-	-	-
Трансфер у ниво 2	-	-	-	-
Трансфер у ниво 3	-	-	-	-
Нова продукција	142.625	-	-	142.625
Наплата	(103.340)	-	-	(103.340)
Курсне разлике	(107)	-	-	(107)
Стање 31.12.2023.	53.265	-	-	53.265

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама
(Наставак)

У хиљадама динара

Кретања МСФИ резервисања у 2023.	Кредити и потраживања од комитената			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2023.	51.116	3.868	30.149	85.133
Трансфер у ниво 1	3.568	(3.568)	-	-
Трансфер у ниво 2	(22.293)	22.293	-	-
Трансфер у ниво 3	-	(19.464)	19.464	-
Нова продукција	45.458	18.726	281.776	345.960
Наплата	(9.895)	(5.189)	(154.395)	(169.479)
Пренос на ванбиланс	-	-	(47.184)	(47.184)
Курсне разлике	(299)	2	(200)	(497)
Стање 31.12.2023.	67.655	16.668	129.610	213.933

У хиљадама динара

Кретања МСФИ резервисања у 2023.	Остала средства			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Почетно стање - 01.01.2023.	57	1	1.136	1.423
Трансфер у ниво 1	-	-	-	-
Трансфер у ниво 2	-	-	-	-
Трансфер у ниво 3	-	-	-	-
Нова продукција	959	1	672	1.632
Наплата	(887)	(1)	(1.084)	(1.971)
Стање 31.12.2023.	129	1	954	1.084

Максимална изложеност кредитном ризику Банке (брuto ризична билансна и ванбилансна актива) са стањем на дан 31. децембра 2023. и 2022. године, пре узимања у обзир средстава обезбеђења и осталих средстава заштите од кредитног ризика, може се анализирати кроз следећа географска подручја:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

У хиљадама динара

	Готовина и средства код централне банке	Кредити и потраживања од комитената	Кредити и потраживања од банака и других фин. орг.	Хартије од вредности	Остала средства	Гаранције и остале преузете обавезе	Укупно 2023.
Србија:							
- Београд	9.501.974	2.530.125	17.238.702	7.670.698	6.780	7.111.629	44.059.908
- Војводина	-	885.489	635.609	-	34	382.270	1.903.402
- остатак Србије	-	1.990.563	-	-	1.678	953.145	2.945.386
	9.501.974	5.406.177	17.874.311	7.670.698	8.492	8.447.044	48.908.696
Европска унија	-	-	1.373.305	-	876	-	1.374.181
Остатак Европе	-	-	971.925	-	1	-	971.926
Остатак света	-	-	854.084	-	-	-	854.084
			3.199.314		877		3.200.191
Укупно	9.501.974	5.406.177	21.073.625	7.670.698	9.369	8.447.044	52.108.887

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

У хиљадама динара

	Готовина и средства код централне банке	Кредити и потраживања од комитената	Кредити и потраживања од банака и других фин. орг.	Хартије од вредности	Остала средства	Гаранције и остале преузете обавезе	Укупно 2022.
Србија:							
- Београд	4.840.249	2.592.438	4.744.865	6.074.705	4.867	5.472.470	23.729.594
- Војводина	-	687.962	165.325	-	27	491.034	1.344.348
- остатак Србије	-	2.205.510	-	-	1.848	594.120	2.801.478
	4.840.249	5.485.910	4.910.190	6.074.705	6.742	6.557.624	27.875.420
Европска унија	-	-	804.774	-	532	-	805.306
Остатак Европе	-	-	700.551	-	-	-	700.551
Остатак света	-	-	175.659	-	473	-	176.132
	-	-	1.680.984	-	1.004	-	1.681.989
Укупно	4.840.249	5.485.910	6.591.174	6.074.705	7.747	6.557.624	29.557.409

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.2. Кредитни ризик (Наставак)**

(а) Максимална изложеност кредитном ризику по билансним и ванбилансним ставкама (Наставак)

Анализа изложености Банке кредитном ризику (брuto ризична билансна и ванбилансна актива), по индустријским секторима, пре и након узимања у обзир средстава обезбеђења и осталих средстава заштите од кредитног ризика, на дан 31. децембра 2023. и 2022. године приказана је у следећој табели:

	У хиљадама динара			
	Бруто максимална изложеност 2023.	Нето максимална изложеност 2023.	Бруто максимална изложеност 2022.	Нето максимална изложеност 2022.
Становништво	11.640	10.698	7.808	6.959
Пољопривреда, шумарство, рибарство	48.630	48.199	34.883	34.562
Рударство, прерађивачка индустрија, снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	2.893.084	2.863.400	2.557.372	2.535.532
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром и климатизација	353.846	350.867	617.554	613.137
Грађевинарство	1.607.890	1.591.634	1.965.723	1.934.468
Трговина на велико и трговина на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	5.865.008	5.748.757	4.733.376	4.697.356
Саобраћај и складиштење, услуге смештаја и исхране, информисање и комуникације	83.316	83.305	94.915	93.480
Пословање некретнинама, стручне, научне, иновационе и техничке делатности, административне и помоћне услужне делатности, уметност, забава и рекреација, остале услужне делатности	2.732.284	2.717.529	1.608.949	1.598.321
Банке и финансијски сектор	21.077.604	21.009.270	6.594.485	6.580.407
Република Србија	7.891.267	7.885.580	6.501.792	6.500.759
Остало	9.544.318	9.502.973	4.840.552	4.840.448
	52.108.887	51.812.212	29.557.409	29.435.429

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

б) Квалитет портфолија (Наставак)

Квалитетом финансијских средстава Банка управља користећи интерну класификацију пласмана.

Следеће табеле приказују квалитет портфолија заснован на систему класификације Банке уз укључивање репо трансакција, са стањем на дан 31. децембра 2023. и 2022. године.

У хиљадама динара

Категорије	Пласмани комитентима			Пласмани банкама			Укупно 2023.	Укупно 2022.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Пласмани комитентима и банкама	Пласмани комитентима и банкама
А	693.665	20.692	-	2.409.305	-	-	3.123.662	2.637.697
Б	1.378.889	286.765	-	1.651.196	-	-	3.316.850	2.877.374
В	1.941.553	156.384	-	-	-	-	2.097.937	1.316.995
Г	487.442	55.116	117.791	-	-	-	660.349	1.160.519
Д	88.282	138.331	41.267	-	-	-	267.880	82.582
Некласификовано	-	-	-	17.013.124	-	-	17.013.124	4.001.917
Укупно	4.589.831	657.288	657.288	21.073.625	-	-	26.479.802	12.077.084

* укључене су позиције „Кредити и потраживања од комитената“ и „Кредити и потраживања од банака“

Структура исправки вредности, утврђених у складу са интерном методологијом Банке, са стањем на дан 31. децембра 2023. и 2022. године.

У хиљадама динара

Категорије	Исправке вредности и резервисања комитентима			Исправке вредности и резервисања банкама			Укупно 2023.	Укупно 2022.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Пласмани комитентима и банкама	Пласмани комитентима и банкама
А	14.269	224	-	7.341	-	-	21.835	14.539
Б	23.997	9.597	-	13.769	-	-	47.363	24.952
В	24.542	3.957	-	-	-	-	28.499	20.599
Г	4.103	576	88.343	-	-	-	93.022	30.321
Д	744	2.313	41.267	-	-	-	44.323	887
Некласификовано	-	-	-	32.155	-	-	32.155	7.924
Укупно	67.655	16.666	129.610	53.265	-	-	267.197	99.222

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.2. Кредитни ризик (Наставак)****(б) Квалитет портфолија (Наставак)**

Старосна анализа кредита и пласмана комитентима који су доспели, а нису обезвређени на дан 31. децембра 2023. и 31. децембра 2022. године, дат је у следећим табелама:

У хиљадама динара				
	Пласмани комитентима и банкама			Укупно 2023
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Потраживања без доцње:	11	-	-	11
Потраживања са доцњом:	10.520	27.058	109.154	146.733
1-30 дана	10.520	9.348	-	19.869
31-60 дана	-	17.710	-	17.710
61-90 дана	-	-	-	-
> 90 дана	-	-	109.154	109.154
Укупно	10.532	27.058	109.154	146.744

*приказана су доспела потраживања која нису у целости обезвређена

У хиљадама динара				
	Пласмани комитентима и банкама			Укупно 2022
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Потраживања без доцње:	228.257	-	-	228.257
Потраживања са доцњом:	23.694	-	165.957	189.651
1-30 дана	23.694	-	133.813	157.507
31-60 дана	-	-	-	-
61-90 дана	-	-	-	-
> 90 дана	-	-	32.143	32.143
Укупно	251.951	-	165.957	417.908

Средства обезбеђења и остала средства заштите од кредитног ризика

Износ и тип захтеваног средства обезбеђења зависи од процењеног кредитног ризика сваког комитента. Услови обезбеђења који прате сваки пласман су опредељени анализом бонитета клијента, врстом изложености кредитном ризику, рочношћу пласмана, као и самим износом. Банка својом интерном методологијом утврђује врсте колатерала и параметре њиховог вредновања.

Средства обезбеђења и остала средства заштите од кредитног ризика (Наставак)

Основни типови колатерала су следећи:

- за комерцијалне кредите: хипотека на некретнинама, готовински депозити, јемства других лица и залога на роби и потраживањима.

Руководство прати тржишну вредност средстава обезбеђења и тражи додатна средства обезбеђења у складу са уговорима. Такође, руководство узима у обзир тржишну вредност средства обезбеђења приликом преиспитивања адекватности исправке вредности пласмана.

У складу са политикама Банке, преузета средства обезбеђења су намењена продаји у уобичајеном току пословања. Уобичајено, Банка не користи у пословне сврхе имовину коју је стекла путем наплате потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

Следећа табела приказује износ потраживања обезбеђених хипотеком на непокретностима (чија процењена тржишна вредност није старија од три године), укупан износ потраживања обезбеђених хипотеком на непокретностима, просечан LTV показатељ, као и износ потраживања обезбеђених хипотеком на непокретностима у оквиру одређених распона LTV показатеља, на дан 31. децембра 2023. године:

У хиљадама динара	
Вредност LTV показатеља	Вредност потраживања која су обезбеђена хипотеком на непокретностима
Испод 50%	869.183
Од 50% до 70%	312.716
Од 70% до 90%	653.087
Од 90% до 100%	117.965
Од 100% до 120%	-
Од 120% до 150%	-
Преко 150%	-
Укупно	1.952.952
Просечан LTV показатељ	51,22%

Процена обезвређења финансијских средстава

Најзначајнији фактори који се узимају у обзир приликом процене обезвређења пласмана су: постојање кашњења у сервисирању главнице пласмана или доспелих камата, уочене слабости у токовима готовине комитената, постојање погоршања кредитног рејтинга, као и непоштовање услова дефинисаних уговором.

Приликом утврђивања висине исправке вредности узима се у обзир могућност остваривања пословних планова комитента, способност комитента да побољша резултате пословања у случају настанка финансијских потешкоћа, вредност по којој се колатерали могу реализовати и временски рокови реализације колатерала, расположивост алтернативне финансијске подршке комитентима, могућност наплате доспелих потраживања, као и временска димензија очекиваних токова готовине. Процена обезвређења се врши на сваки датум биланса стања, осим у случајевима проблематичних пласмана, када непредвидиве околности захтевају много већу пажњу и чешћу процену. Обезвређење финансијских гаранција и акредитива се процењује и резервисање се издваја на сличан начин као и код кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (МАСТАВАК)

32.2. Кредитни ризик (Наставак)

Процена обезвређења финансијских средстава (Наставак)

(в) Реструктурирани кредити

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Кредити малим и средњим предузећима	7.009	-
Кредити становништву	-	-
	7.009	-

(г) Потраживања са статусом неизмиривања обавеза

Посебну пажњу Банка поклања надзору потраживања са статусом неизмиривања обавеза (default), праћењем укупног стања и тренда износа ових потраживања. Потраживања са статусом неизмиривања обавеза (default) прате се по секторима и најзначајнијим делатностима (код предузећа и предузетника), док се структура пласмана становништву прати по основним производима (готовински, потрошачки и стамбени кредити, кредитне картице и друго). На редовној основи је успостављено праћење укупног стања и тренда износа ових потраживања како би се правовремено реаговало у циљу наплате истих и правовремено одредио адекватан износ исправке вредности. Код одређивања дефолт догађаја у обзир се узимају дани кашњења, постојање реструктурирања, отписа потраживања, стечаја или ликвидације, као и остали показатељи који могу указати на умањену надокнадивост пласмана.

Преглед потраживања са статусом default-а у бруто износу са стањем на дан 31. децембра 2023. и 2022. године приказан је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Правна лица	190.371	361.632
Физичка лица	771	708
	191.142	362.340

Банка је на дан 31.12.2023. године имала изложености у статусу неизмирења обавеза у износу од 191.142 хиљаде динара (на дан 31. децембра 2022. године Банка је имала потраживања са статусом неизмирења у износу од 362.340 хиљада динара).

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима

Ризик ликвидности је ризик да Банка неће бити у могућности да измири своје доспеле обавезе. Да би се смањио или ограничио овај ризик, руководство Банке настоји да диверсификује своје изворе финансирања, да управља активом разматрајући њену ликвидност, и да прати будуће новчане токове и дневну ликвидност Банке. То укључује процену очекиваних новчаних токова и постојање високо рангираних средстава обезбеђења која могу бити коришћена за осигурање додатних финансијских средстава, уколико се то захтева.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)

Банка одржава портфолио који се састоји од високо ликвидних хартија од вредности и диверсификованих средстава која може лако да се конвертује у готовину у случају непредвидивих и негативних осцилација у токовима готовине Банке. Банка такође одржава захтевани ниво обавезне динарске и девизне резерве, у складу са захтевима Народне банке Србије.

Одбор за управљање активом и пасивом је одговоран за праћење ризика ликвидности, управљање ризиком ликвидности и предлагање Извршном одбору мера и активности за одржавање ликвидности, усклађивање рочне структуре, плана резерви финансирања и других мера од значаја за финансијску стабилност Банке

Одбор за управљање активом и пасивом прати основне параметре ликвидности настојећи да у равнотежи приливе и одливе средстава тако да се дневни показатељ ликвидности креће у оквиру лимита прописаних од стране Народне банке Србије и интрно прописаних лимита. Основ за квалитетно управљање и обезбеђивање потребног нивоа ликвидности јесте усклађеност рочности пласмана са њиховим изворима. Одлучивање о рочности пласмана заснива се на подацима о рочности депозита, а посебно на информацијама о кретању депозита значајних депонената, као и њихових потреба на кратки рок. Приликом одлучивања Банка нарочито води рачуна о потреби да се средства из краткорочних извора не користе за дугорочне пласмане.

Ниво ликвидности се исказује показатељем ликвидности који представља однос збира ликвидних средстава првог и другог реда (готовина, средства на рачунима код других банака, депозити код Народне банке Србије, потраживања у поступку реализације, финансијски инструменти котирани на берзи и остала потраживања Банке која доспевају до месец дана) и збира обавеза по виђењу без уговореног рока доспећа и обавеза са уговореним роком доспећа у наредних месец дана.

Показатељ ликвидности током 2023. и 2022. године је био следећи:

	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Просек током периода	3,75	3,10
Највиши	4,89	4,65
Најнижи	2,61	1,99
На дан 31. децембра	3,49	3,89

У складу са Одлуком о управљању ризиком ликвидности банке, Банка обрачунава и прати и показатељ покрића ликвидном активом (ППЛА), који представља однос заштитног слоја ликвидности банке и нето одлива ликвидних средстава до којих би дошло током наредних 30 дана од дана рачунања овог показатеља у претпостављеним условима стреса.

Показатељ покрића ликвидном активом (ППЛА) на дан 31 децембра 2023. и 2022. године је био следећи:

	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
ППЛА	209,65	203,13

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)***Анализа финансијских обавеза према доспећу*

Следећа табела приказује најзначајније финансијске обавезе Банке према преосталом року доспећа, са стањем на дан 31. децембра 2023. и 2022. године и заснована је на уговореним, преосталим недисконтованим износима отплате. Банка очекује да већина депонената неће захтевати исплату депозита на дан доспећа утврђеним уговором.

У хиљадама динара

2023. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2023.
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	6.052	2.044.494	120.000	-	-	2.170.546
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	29.450.788	2.190.296	7.227.887	1.202.868	26.137	40.097.966
Остале обавезе	-	185.024	-	-	-	185.024
	<u>29.456.830</u>	<u>4.419.814</u>	<u>7.347.887</u>	<u>1.202.868</u>	<u>26.137</u>	<u>42.453.536</u>

У хиљадама динара

2022. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2022.
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	14.513	945.984	865.018	-	-	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	15.752.839	3.336.670	3.444.214	427.686	4.189	22.965.597
Остале обавезе	126.651	-	-	-	-	126.651
	<u>15.894.004</u>	<u>4.282.653</u>	<u>4.309.231</u>	<u>427.686</u>	<u>4.189</u>	<u>24.917.762</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)

Анализа финансијских обавеза према доспећу (Наставак)

Рочност неповучених кредита и лимита, односно преузетих неопозивих обавеза, гаранција и акредитива према преосталим роковима доспећа на дан 31. децембра 2023. и 2022. године приказана је у следећој табели:

У хиљадама динара

2023. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2023.
Гаранције	798.846	552.224	3.379.013	2.750.244	25.231	7.505.558
Акредитиви	-	7.173	32.308	-	-	39.481
Преузете неопозиве обавезе	2	5.090	227.903	669.011	-	902.006
	798.848	564.487	3.639.224	3.419.255	25.231	8.447.045

У хиљадама динара

2022. година	По виђењу	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно 2022.
Гаранције	491.127	737.429	2.846.110	1.458.599	7.639	5.540.905
Акредитиви	-	27.218	58.984	19.006	-	105.208
Преузете неопозиве обавезе	-	175	219.338	691.998	-	911.511
	491.127	764.821	3.124.432	2.169.604	7.639	6.557.624

Банка очекује да неће све потенцијалне и преузете неопозиве обавезе бити повучене пре њиховог истека рока доспећа.

Анализа рочне структуре средстава и обавеза

Ликвидност Банке, као њена способност да о року извршава доспеле обавезе, зависи са једне стране од билансне структуре Банке, а са друге стране од усклађености токова прилива и одлива средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.3. Ризик ликвидности и управљање финансијским средствима (Наставак)***Анализа рочне структуре средстава и обавеза (Наставак)*

Табела у наставку представља анализу преосталих рокова доспећа средстава и обавеза Банке на основу уговорених услова плаћања. Уговорени рокови доспећа средстава и обавеза одређени су на основу преосталог периода на дан биланса стања у односу на уговорени рок доспећа. Рочна неусклађеност средстава и обавеза на дан 31. децембра 2023. и 2022. године приказана је у следећој табели:

У хиљадама динара

	До 30 дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Актива						
Готовина и средства код централне банке	9.581.167	-	-	-	-	9.581.167
Хартије од вредности	311.549	-	607.083	5.837.489	913.390	7.669.511
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	20.535.113	367.578	569.628	78.507	-	21.550.826
Кредити и потраживања од комитената	181.267	929.056	2.853.070	1.228.851	-	5.192.244
Нематеријална улагања	-	-	-	-	20.887	20.887
Некретнине, постројења и опрема	-	-	-	-	1.513.420	1.513.420
Инвестиционе некретнине	-	-	-	-	505.324	505.324
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-	-	-	-
Остала средства	29.051	-	-	-	-	29.051
Укупно актива	30.638.147	1.296.634	4.029.781	7.144.847	2.953.021	46.062.430
Пасива						
Обавезе по основу деривата	17426	-	-	-	-	17.426
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	210.011	1.840.535	120.000	-	-	2.170.546
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	29.733.469	1.907.605	7.227.887	1.202.868	26.137	40.097.966
Резервисања	43.119	-	-	-	-	43.119
Одложене пореске обавезе	-	79.595	-	-	-	79.595
Остале обавезе	185.024	-	-	-	-	185.024
Капитал	-	-	-	-	3.468.754	3.468.754
Укупно пасива	30.189.049	3.827.735	7.347.887	1.202.868	3.494.891	46.062.430
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2023.	449.098	-2.531.101	(3.318.106)	5.941.979	(541.870)	-
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2022.	(1.662.541)	(2.667.553)	(576.294)	2.353.858	2.552.529	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.4. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик да ће фер вредност или очекивани будући готовински токови финансијских инструмената флукуирати, услед промена тржишних варијабли као што су каматне стопе и девизни курсеви. Банка није изложена ризику промене цена инструмената капитала и цена робе. Осим концентрације тржишног ризика страних валута, Банка нема значајну концентрацију тржишног ризика код осталих позиција.

30.4.1. Ризик од промене каматних стопа

Каматни ризик је ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена каматних стопа. Ризик промене каматних стопа јавља се услед могућности да промене у каматним стопама могу утицати на будуће новчане токове или на фер вредност финансијских инструмената.

Извршни одбор Банке је утврдио лимите, односно висину каматних стопа по врстама клијената, производима, валути и по категорији кредитног рејтинга. Основа за формирање каматних стопа су тржишне каматне стопе, на основу чијих кретања се и каматне стопе Банке редовно усклађују. Резултат промене каматних стопа може бити повећање или смањење каматних маржи. Активност управљања ризиком каматних стопа има за циљ оптимизацију односа ових утицаја у смислу утицаја на нето приход од камате са једне, и економску вредност капитала са друге стране.

Одбор за управљање активом и пасивом управља рочном усклађеношћу активе и пасиве на основу макроекономских анализа и предвиђања, предвиђања услова за постизање ликвидности, анализе и предвиђања трендова каматних стопа на тржишту за различите сегменте активе и пасиве.

Следећа табела приказује сензитивност биланса успеха Банке на разумно могуће промене каматних стопа уз константно одржавање осталих варијабли. Сензитивност биланса успеха представља ефекат претпостављених промена у каматним стопама на нето приходе од камата у једној години на финансијска средства и обавезе који су базирани на каматним стопама на дан 31. децембра 2023. и 2022. године.

У хиљадама динара		
Валута	Промена у процентном поену	Сензитивност на биланс успеха
2023. година		
ЕУР	+1%	26.978
УСД	+1%	25.950
РСД	+1%	254.307
2022. година		
ЕУР	+1%	62.233
УСД	+1%	3.157
РСД	+1%	94.011

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.4. Тржишни ризик (Наставак)****32.4.1. Ризик од промене каматних стопа (Наставак)**

Следећа табела приказује изложеност Банке ризику од промене каматних стопа на дан 31. децембра 2023. године. Средства и обавезе су приказане по датуму поновног одређивања камате или датуму доспећа у зависности од тога који је датум ранији.

У хиљадама динара						
	До 30 дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Преко 1 године	Некама-тносно	Укупно
на дан 31. децембар 2023.						
Укупно актива	31.013.701	3.042.327	2.170.552	6.796.649	3.039.201	46.062.430
Укупно пасива	2.347.788	3.339.980	4.171.048	431	36.203.183	46.062.430
Нето изложеност каматном ризику на дан 31. децембар 2023.	28.665.913	(297.653)	(2.000.496)	6.796.218	(33.163.982)	-
на дан 31. децембар 2022.						
Укупно актива	14.390.079	2.371.541	2.017.260	5.066.740	3.983.140	27.828.760
Укупно пасива	2.212.290	3.213.713	1.386.836	432	21.015.489	27.828.760
Нето изложеност каматном ризику на дан 31. децембар 2022.	12.177.789	(842.172)	630.424	5.066.308	(17.032.350)	-

32.4.2. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик да ће доћи до промене вредности финансијских инструмената и негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена девизног курса. Банкарско пословање у различитим валутама условљава изложеност осцилацијама девизних курсева више валута. Банка управља девизним ризиком настојећи да спречи негативне ефекте промене међувалутарних курсева и курса страних валута у односу на динар (негативне курсне разлике) како на финансијски резултат Банке, тако и на способност комитената да враћају кредите у страну валути.

У циљу заштите од девизног ризика, Банка дневно прати кретање девизних курсева на финансијском тржишту, води политику ниске изложености девизном ризику и са корисницима кредита и пласмана уговара валутну клаузулу.

У складу са регулаторним захтевима Народне банке Србије, Банка треба обезбеди да њена укупна нето отворена девизна позиција не прелази 20% њеног капитала. На дан 31. децембра 2023. године, показатељ девизног ризика износио је 2.80%.

Анализа обрачунава резултат разумно могућих кретања курсева валута у односу на динар уз константно одржавање осталих варијабли. Негативни износи у табели представљају потенцијално смањење резултата пословања или капитала, док позитивни износи представљају потенцијална повећања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.4. Тржишни ризик (Наставак)

32.4.2. Девизни ризик (Наставак)

У хиљадама динара			
Валута	Промене у девизном курсу (%)	Ефекат на резултат пословања пре опорезивања	Ефекат на адекватност капитала
2023. година			
ЕУР	10%	(8.209)	
УСД	10%	5.680	-4,89%
2022. година			
ЕУР	10%	2.508	
УСД	10%	1.214	-3,51%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023
32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.4. Тржишни ризик (Наставак)****32.4.2. Девизни ризик (Наставак)**

Следећа табела приказује изложеност Банке девизном ризику на дан 31. децембра 2023. и 2022. године. У табели су укључена средства и обавезе по њиховим књиговодственим вредностима.

У хиљадама динара

Девизна позиција	ЕУР	УСД	ЦХФ	Остале валуте	Укупно у страној валути	Укупно у динарима	Укупно
Актива							
Готовина и средства код							
централне банке	2.912.514	15.611	6.555	-	2.934.680	6.646.487	9.581.167
Заложена финансијска средства	-	-	-	-	-	1.594.510	1.594.510
Хартије од вредности	943.198	-	-	-	943.198	5.131.803	6.075.001
Кредити и потраживања од банка и других финансијских организација	1.417.071	2.616.363	47	2.804	4.036.285	17.514.541	21.550.826
Кредити и потраживања од комитената	3.025.347	1.441	-	-	3.026.788	2.165.456	5.192.244
Нематеријална улагања	-	-	-	-	-	20.887	20.887
Некретнине, постројења и опрема	-	-	-	-	-	1.513.420	1.513.420
Инвестиционе некретнине	-	-	-	-	-	505.324	505.324
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-	-	-	-	-
Остала средства	(748)	1.525	-	-	777	28.274	29.051
Укупно актива	8.297.382	2.634.940	6.602	2.804	10.941.728	35.120.702	46.062.430
Пасива							
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	-	17.426	17.426
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	357.326	-	-	-	357.326	1.813.220	2.170.546
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	15.278.485	2.575.593	3.254	228	17.857.560	22.240.406	40.097.966
Резервисања	3.046	115	-	-	3.161	39.958	43.119
Одложене пореске обавезе	-	-	-	-	-	79.595	79.595
Остале обавезе	5.381	2.430	-	231	8.042	176.982	185.024
Капитал	-	-	-	-	-	3.468.754	3.468.754
Укупно билансна пасива	15.644.239	2.578.138	3.254	459	18.226.090	27.836.340	46.062.430
Отворена позиција	(7.346.857)	56.802	3.348	2.345	(7.284.362)	7.284.362	-
SWAP позиција	7.264.769	-	-	-	7.264.769	-	7.264.769
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2023.	(82.088)	56.802	3.348	(239)	(19.592)	-	(82.327)
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2022.	25.083	12.141	5.005	7.200	49.429	-	49.429

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**32.5. Ризици изложености банке**

Ризици изложености Банке обухватају ризике изложености Банке према једном лицу или према групи повезаних лица, као и ризике изложености Банке према лицу повезаном са Банком.

Праћење изложености Банке ризику изложености према једном лицу или групи повезаних лица, као и лица повезаних с Банком у надлежности је организационог дела одговорног за одобравање ангажовања по производу. Праћење изложености Банке овом ризику обавезан је део поступака у фази одобравања ангажовања у смислу да орган - одбор који одобрава ангажовања располаже подацима у вези укупне изложености Банке према клијенту или групи повезаних лица и односа према капиталу Банке.

Одељење управљања ризицима тромесечно утврђује показатељ великих изложености Банке према једном лицу или групи повезаних лица који прелази прописани лимит од 10% капитала, као однос укупне изложености према тим лицима и капитала Банке, и упоређује га са Прегледом великих изложености по комитенту и њихових усклађености са претходно одобреним лимитима донетим од стране Управног одбора. Одељење тромесечно утврђује показатељ изложености према лицима повезаним с Банком, као однос укупне нето изложености према тим лицима и капитала банке.

Управни одбор даје претходну сагласност за изложеност Банке према комитентима или групи повезаних лица који имају велику изложеност преко 10% капитала, односно за повећање ове изложености преко 20% капитала Банке. Извршни одбор Банке одлучује о пласманима и задуживању Банке према комитентима или групи повезаних лица који имају велику изложеност према Банци до износа који су утврђени политиком управљања ризицима (преко 20% капитала Банке).

32.6. Ризици улагања банке

Ризици улагања Банке, обухватају ризике улагања у капитал других правних лица и у основна средства. У складу са регулативом Народне банке Србије, прати се висина улагања Банке у једно лице које не послује у финансијском сектору (10% капитала Банке) и укупна улагања Банке у лица која нису у финансијском сектору и у основна средства Банке (60% капитала Банке). Као што је обелодањено у Напомени 26, на дан 31. децембра 2023. године постоји одступање од прописаног лимита. Руководство Банке предузима неопходне мере ради усаглашавања са наведеним показатељом.

Изложеност ризику улагања Банке у друга правна лица и у основна средства, прати се на начин да је организациони део или орган Банке надлежан за набавку основних средстава и улагање у правна лица упознат са тренутним стањем изложености и висином капитала ради благовременог поступања у складу са прописаним лимитима.

Скупштина Банке утврђује износ улагања у основна средства и нематеријална улагања на почетку године, на основу плана набавке основних средстава и нематеријалних улагања који се креће у оквиру прописаних лимита од стране Народне банке Србије. Скупштина Банке такође на почетку године утврђује износ улагања у друга правна лица која нису у финансијском сектору. Одељење рачуноводства у току квартала прати усклађеност набавке са одобреним планом набавке основних средстава за текућу годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.7. Ризик земље

Ризици који се односе на земљу порекла лица према којима је Банка изложена (ризик земље) јесу ризици од негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од овог лица из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла овог лица.

За мерење ризика земље, Банка користи кредитни рејтинг земље порекла дужника према коме је изложена. За процену нивоа кредитног квалитета земље се користи кредитна процена државе коју су споразумно одредиле агенције за кредитирање извоза потписнице Споразума Организације за економску сарадњу и развој (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD).

Праћење ризика анализирањем стања, промена и трендова, као основу за праћење ризика земље, чини промена распореда кредитне процене OECD-а. Промене и ажурирање кредитног рејтинга земље врши запослени у Одељењу управљања ризицима, када се утврди да су настале промене у рејтингу земаља.

Одбор за активу и пасиву и Извршни одбор сагледавају и прате ризик земље одржавајући га на нивоу ризика прихватљивом за ризични профил Банке. Управни одбор може утврдити лимите за пласирање средстава правним лицима и банкама, у појединим земљама и регионима, укључујући и обустављање пласмана, у случају значајних политичких и економских догађаја.

Банка највећи део свог пословања обавља на територији Републике Србије, тако да се највећи део кредитног портфолија Банке односи на домаће комитенте и физичка лица.

32.8. Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик да ће доћи до губитка који би проистекао из пада система, људских грешака, проневера или непредвидивих екстерних догађаја. Кад контроле престану да функционишу, оперативни ризик може да наруши углед Банке, може имати законске последице или условити настанак финансијских губитака.

Банка не може да елиминише све оперативне ризике, али увођењем ригорозног контролног оквира и надгледањем и одговарањем на потенцијалне ризике, Банка је у могућности да управља овим ризицима. Улога процеса управљања оперативним ризицима је да идентификује, процени, контролише и смањи могућност настанка и утицај оперативних ризика и губитака. Контрола укључује ефективну поделу дужности, приступ, овлашћење и усаглашавање процедура, обуку особља и процес надгледања, укључујући и интерну ревизију.

У управљању оперативним ризиком Банка спроводи квантитативне и квалитативне мере које се темеље на прикупљању података о губицима насталим као последица оперативног ризика, по категоријама утврђеним према изворима губитака.

Банка управља оперативним ризиком на начин да минимизира утицај негативних и неуспелих унутрашњих процеса, људи и система или спољних догађаја на финансијски резултат Банке. Догађаје који представљају изворе оперативног ризика, Банка класификује и прати по линијама пословања, по типу догађаја (преваре, прекиди, штете на имовини и сл.), по узроцима настанка (процеси, спољни фактор, људски фактор и друго) и по типу губитка (губитак, избегнут губитак, и друго). Банка је развила базу података као основ за евидентирање и праћење ризичних догађаја, која се перманентно ажурира од стране овлашћених радника.

У складу са прописаним захтевима и захтевима добре пословне праксе Банка је израдила план за обезбеђење континуитета пословања и план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.9. Управљање капиталом

Циљеви Банке у погледу управљања капиталом, што представља шири концепт од позиције капитала приказаног у билансу стања, су:

- да обезбеди усаглашеност са захтевима Народне банке Србије, а нарочито да у сваком тренутку обезбеди довољно расположивог капитала за покриће свих обрачунатих капиталних захтева;
- да обезбеди могућност дугорочног наставка пословања уз обезбеђење приноса акционарима и користи другим заинтересованим странама; и
- да обезбеди јаку капиталну основу као подршку даљем развоју пословања Банке.

Руководство Банке редовно прати показатеље адекватности Банке и друге показатеље пословања које прописује Народна банка Србије и доставља кварталне извештаје Народној банци Србије о оствареним вредностима показатеља.

Законом о банкама и релевантним одлукама Народне банке Србије прописано је да банке морају да одржавају минимални износ капитала од динарске противвредности 10 милиона евра према званичном средњем курсу, показатељ адекватности капитала од најмање 8%, као и да обим и структуру свог пословања ускладе са показатељима пословања прописаним Одлуком о управљању ризицима (“Службени гласник Републике Србије“, број 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020, 67/2020, 89/2022 и 77/2023) и Одлуком о адекватности капитала (“Службени Гласник Републике Србије“, број 46/2011, 6/2013, 51/2014, 85/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021, 67/2022, 137/2022, 48/2023 и 110/2023).

Банка управља структуром капитала и врши усклађивања у складу са променама у економским условима и ризиком карактеристичним за активности Банке.

Наведеном Одлуком Народне банке Србије о адекватности капитала банке, утврђен је начин израчунавања капитала Банке и показатеља адекватности тог капитала.

Укупан капитал Банке се састоји од основног и допунског капитала, док се ризична билансна и ванбилансна актива утврђују у складу са прописаним пондерима ризичности за све типове активе. У складу са прописима Народне банке Србије, приликом обрачуна коефицијента адекватности капитала, укупна ризична билансна и ванбилансна актива се увећавају за износ отворене девизне позиције, обрачунати износ капиталног захтева за девизни, тржишни и оперативни ризик.

Банка је, у складу са Решењем НБС о налозима и мерама Српској банци а.д. Г.бр. 8326 од 09. новембра 2015. године, из регулаторног капитала, за потребе извештавања, искључила износ од 477.670 хиљада динара.

У складу са Законом о банкама и Одлуком о плановима опоравка банке и банкарске групе („Сл.гласник РС бр.71/2015) Банка је израдила и Народној банци Србије доставила План опоравка који представља главни стуб за јачање финансијске отпорности Банке, као и постизање стабилности у ситуацијама озбиљних финансијских поремећаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.9. Управљање капиталом (Наставак)

У следећој табели је приказана структура укупног регулаторног капитала Банке на дан 31. децембра 2023. и 2022. године, као и коефицијент адекватности капитала:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Регулаторни капитал		
Основни капитал	2.938.769	2.774.144
Допунски капитал	-	-
Укупан основни и допунски капитал		
Укупно (1)	2.938.769	2.774.144
Ризична билансна и ванбилансна актива		
Билансна актива	7.619.549	7.575.770
Ванбилансна актива	835.254	487.943
Отворена девизна позиција	82.327	-
Оперативни ризик	1.070.715	998.803
Укупно (2)	9.607.845	9.062.516
Адекватност капитала (1/2 x 100)	30,59%	30,61%

Показатељ адекватности капитала је изнад прописаног минимума од 8%, као и изнад показатеља адекватности капитала прописаног од стране НБС кроз процес супервизорске процене од 13,09% (укупни супервизорски захтев за капиталом).

Свеобухватни захтев за капиталом на дан 31.12.2023. године износио је 16,59% ризичне aktive, обрачунат као збир укупних супервизорских захтева за капиталом и комбинованог заштитног слоја капитала на тај дан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

32.10. Правична (фер) вредност средстава обезбеђења приказана је у наредној табели:

	У хиљадама динара			
	Књиговодствена вредност		Фер вредност	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Хипотеке	1.972.022	2.431.269	1.972.022	2.431.269
Залогe	-	-	-	-
Депозит	3.608.116	2.312.675	3.608.116	2.312.675
Гаранција државе	1.038.227	1.133.133	1.038.227	1.133.133

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

Фер вредност у финансијским извештајима је износ за који средство може бити размењено, или обавеза измирена, између обавешетених, вољних страна у независној трансакцији. Фер вредност се рачуна користећи тржишне информације расположиве на датум извештавања као и интерне индивидуалне методе процене.

Котирајуће тржишне цене се користе за хартије којима се тргује. Фер вредност осталих хартија се рачуна као нето садашња вредност будућих очекиваних готовинских токова.

Фер вредност неопозивих кредитних обавеза и потенцијалних обавеза су исте као и њихове књиговодствене вредности.

Фер вредност готовине и готовинских еквивалената, краткорочних депозита, осталих пласмана и осталих средстава, трансакционих депозита, обавеза према добављачима и осталих краткорочних обавеза одговара њиховој књиговодственој вредности првенствено због краткорочног доспећа ових финансијских инструмената.

Финансијски инструменти Банке исказани по амортизованој вредности углавном имају краткорочна доспећа и носе варијабилну каматну стопу која одражава текуће тржишне услове.

По мишљењу руководства Банке, износи финансијских средстава и обавеза исказани у приложеним финансијским извештајима одражавају вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

Банка мери фер вредност помоћу следеће хијерархије фер вредности која одражава значај инпута који се користе у изради мерења:

- Ниво 1: котиране тржишне цене (некориговане) на активним тржиштима за идентичан инструмент.
- Ниво 2: Технике процене које се темеље на уочљивим инпутима који не представљају котиране цене из нивоа 1, било директно (тј. као цене) или индиректно (тј. изведени из цена). Ова категорија укључује инструменте који су вредновани коришћењем: котиране тржишне цене на активним тржиштима за сличне инструменте; наведене цене за исте или сличне инструменте на тржишту која се сматрају мање активним;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ (НАСТАВАК)

- или друге технике процене у којима су сви значајни инпути директно или индиректно уочљиви из тржишних података.
- Ниво 3: Технике процене које користе значајне неуочљиве инпуте. Ова категорија укључује све инструменте, где техника вредновања укључује инпуте небазирани на уочљивим подацима и неуочљиви инпути имају значајан утицај на вредновање инструмента. Ова категорија укључује инструменте који се вреднују на бази котираних цена сличних инструмената где су значајна неуочљива подешавања или претпоставке потребне да би се одражавала разлика између инструмената.

Фер вредности финансијске имовине и финансијских обавеза којима се тргује на активним тржиштима темељи се на котираним тржишним ценама или ценама котираним од стране дилера. За све остале финансијске инструменте Банка одређује фер вредности помоћу техника процене.

Технике процене укључују нето садашњу вредност и моделе дисконтованог готовинског тока, упоређујући са сличним инструментима за које постоји уочљива тржишна цена и други модели процене.

Претпоставке и инпути коришћени у техникама процене укључују ослобођене ризика и бенчмарк каматне стопе, кредитне марже и друге премије које се користе у процени дисконтне стопе, цене обвезница и власничких хартија, девизне курсеве, капитал и капиталом индексиране цене и очекиване осцилације цена и корелације.

Циљ техника процене је одредити фер вредност која одражава цену финансијског инструмента на дан извештавања, која би била дефинисана од стране учесника на тржишту у слободним и независним трансакцијама.

Банка користи широко прихваћене моделе процене за одређивање фер вредности уобичајених и једоставнијих финансијских инструмената, као каматне стопе и валутне свопове који користе само уочљиве тржишне податке и захтевају мало просуђивања и процене од стране менаџмента. Котиране цене и инпути за моделе су обично доступни на тржишту за котиране дужничке и власничке хартије од вредности, деривате којима се тргује и једноставне деривате као каматни свопови.

Пословна политика Банке је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности.

У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта.

Руководство Банке врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована врши исправку вредности.

Процена финансијских инструмената

По мишљењу руководства Банке, износи финансијских средстава и обавеза исказани у приложеним финансијским извештајима одражавају вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

За финансијска средства и финансијске обавезе које су ликвидне или имају кратак рок доспећа (до 3 месеца) претпоставља се да су књиговодствене вредности апроксимативно једнаке њиховој фер вредности. Ова претпоставка се такође односи на депозите по виђењу, штедне депозите без рока доспећа и финансијске инструменте са варијабилним каматним стопама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ (НАСТАВАК)**Финансијски инструменти са фиксном каматном стопом**

Фер вредност финансијских средстава и обавеза са фиксном каматном стопом, која се евидентирају по амортизованој набавној вредности, се процењује поређењем тржишних каматних стопа при почетном признавању са текућим тржишним стопама које тренутно важе за сличне финансијске инструменте.

Процењена фер вредност депозита са фиксном каматом стопом се базира на дисконтованим новчаним токовима користећи преовлађујуће каматне стопе на тржишту новца за уговоре са сличним кредитним ризиком и роком доспећа.

За котиране емитоване дужничке инструменте, фер вредности се израчунавају на основу котираних цена на тржишту.

За финансијске инструменте за које нису доступне тржишне цене, користи се модел дисконтованог новчаног тока који је базиран на криви приноса текуће каматне стопе која одговара преосталом периоду до рока доспећа.

Финансијски инструменти, као што су хартије од вредности које се накнадно вреднују по фер вредности кроз остали резултат, се вреднују по фер вредности базираној на доступним тржишним информацијама, односно коришћењем котиране тржишне цене на дан извештавања.

У сврху избора котиране цене финансијских инструмената може бити примерена једна од следећих алтернатива: цена последње куповине односно просечна цена трговања.

У случају да не постоји активно тржиште за дати инструмент и самим тим Ниво 1 инпут, Банка може фер вредност да утврди коришћењем инпута нижег хијерархијског нивоа.

Банка у свом портфолију има државне хартије од вредности (обвезнице/записи) које су класификоване као хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат. За државне дужничке хартије од вредности Банка користи приходни приступ, дисконтовање будућих новчаних токова на садашњу вредност путем дисконтне стопе – тржишне стопе.

За наведене хартије од вредности Банка користи методе вредновања фер вредности применом Нивоа 2 инпута.

Тржишна стопа којом се дисконтују будући новчани токови на садашњу вредност обрачунава се тако што се користи просечна вредност остварених каматних стопа из трговања на секундарном тржишту државним обвезницама које Банка поседује (уколико је било таквог трговања), као и државним обвезницама на примарном и секундарном тржишту са истом или приближно истом рочношћу у односу на обвезнице за које се ради обрачун фер вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ – МЕРЕЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ
(НАСТАВАК)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се одмеравају по фер вредности

Табела која следи садржи анализу финансијских средстава и обавеза вреднованих по фер вредности по нивоима у хијерархији фер вредности:

	У хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
<u>2023.</u>				
Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат	-	4.877.614	-	4.877.614
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха	4.111	-	-	4.111
Укупно	4.111	4.877.616	-	4.881.725
<u>2022.</u>				
Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат	-	6.074.704	-	6.074.704
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха	4.325	-	-	4.325
Укупно	4.325	6.074.704	-	6.079.029

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ - ФЕР ВРЕДНОСТ (Наставак)

Финансијска имовина која се не води по фер вредности:

	31.12.2023.		У хиљадама динара 31.12.2022.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска (монетарна)				
актива				
Готовина и средства код централне банке	9.581.167	9.581.167	4.896.167	4.896.167
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	2.787.786	2.787.786	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	21.550.826	21.550.826	9.409.545	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	5.192.244	5.192.244	5.400.775.	5.400.775
Остала актива	29.051	29.051	10.809	10.809
Укупно актива	39.141.074	39.141.074	19.717.296	19.717.296
Финансијска (монетарна)				
пасива				
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	2.170.546	2.170.546	1.825.515	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	40.097.966	40.097.966	22.965.597	22.965.597
Остале обавезе	185.024	185.024	126.651	126.651
Укупно обавезе	42.453.536	42.453.536	24.917.763	24.917.763

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

33. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ - ФЕР ВРЕДНОСТ (Наставак)

Финансијска имовина која се не води по фер вредности (Наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не одмеравају по фер вредности (Наставак)

Процењене фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не одмеравају по фер вредности приказана су у табели која следи према нивоима хијерархије фер вредности:

	У хиљадама динара				
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупна фер вредност	Књиго-водствена вредност
2023.					
Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности	-	-	2.787.786	2.787.786	2.787.786
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	-	-	21.550.826	21.550.826	21.550.826
Кредити и потраживања од комитената	-	-	5.192.244	5.192.244	5.192.244
Укупно			29.530.856	29.530.856	29.530.856
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	-	-	2.170.546	2.170.546	2.170.546
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	-	-	40.097.966	40.097.966	40.097.966
Укупно	-	-	42.268.512	42.268.512	42.268.512
2022.					
Финансијска средства која се која се вреднују по амортизованој вредности	-	-	-	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	-	-	9.409.545	9.409.545	9.409.545
Кредити и потраживања од комитената	-	-	5.400.775	5.400.775	9.409.545
Укупно	-	-	14.810.320	14.810.320	14.810.320
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	-	-	1.825.515	1.825.515	1.825.515
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	-	-	22.965.597	22.965.597	22.965.597
Укупно	-	-	24.791.112	24.791.112	24.791.112

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2023

33. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

(а) Обавезе по основу лизинга

Банка има обавезе по основу финансијског лизинга у 2023. години.

(б) Судски спорови

Против Банке се на дан 31. децембра 2023. године воде 2 судска спора од стране правних лица и 61 судски спор од стране физичких лица.

На бази процене Одељења правних, кадровских и општих послова Банке о исходу судских спорова који се воде против Банке, формирано је резервисање за дванаест спорова које против Банке воде физичка лица у износу од 5.137 хиљада динара. За преостале спорове Руководство Банке очекује позитиван исход.

(в) Порески ризици

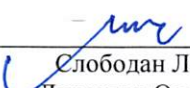
Порески систем Републике Србије је у процесу континуиране ревизије и измена. У Републици Србији порески период је отворен током периода од 5 година. У различитим околностима, порески органи могу имати различите приступе одређеним питањима и могу утврдити додатне пореске обавезе заједно са накнадним затезним каматама и пеналима. Руководство Банке сматра да су пореске обавезе евидентирани у приложеним финансијским извештајима правилно исказане.

Банка је саставила привремени порески биланс за 2023. годину за сврхе утврђивања пореза на добитак и састављања приложених финансијских извештаја за 2023. годину. У складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник Републике Србије“, бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/17 и 95/18 и 86/19, 153/20 и 118/21), Банка је у обавези да Пореској управи достави порески биланс и пратеће обрасце у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Руководство Банке не очекује материјално значајне разлике у износу пореза на добитак приликом састављања и подношења коначног пореског биланса за 2023. годину у односу на износ пореза на добитак утврђен на основу привременог пореског биланса.

33. ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ ДАТУМА БИЛАНСА

Након датума биланса стања није било других догађаја који би захтевали корекцију у финансијским извештајима или у напоменама уз финансијске извештаје.

Београд, 15. март 2024. године

 Слободан Лечић
 Директор Одељења
 рачуноводства, финансија и
 извештавања

 Бранка Вуковић
 Члан Извршног
 одбора

 Весна Јокановић
 Председник Извршног
 одбора

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
СРПСКЕ БАНКЕ А.Д. БЕОГРАД
ЗА 2023. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1.МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР	3
2.КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ.....	7
3.ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА.....	8
4.ЕЛЕМЕНТИ СТРАТЕГИЈЕ И ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ.....	9
5.ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА.....	11
6.ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ	17
6.СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА	23
7. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА	28
8. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА.....	31
9. ОСТАЛО.....	31
10. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ.....	31

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР

Глобална економска кретања у току 2023. године генерално су надмашивала очекивања свих релевантних међународних институција, при чему су многе земље показале значајан ниво отпорности на бројне потресе, а процењује се и да је негативан утицај затезања монетарних политика централних банака на глобални привредни раст био мањи од првобитно очекиваног. Могућа ескалација сукоба на Блиском истоку и потешкоће обављања поморског саобраћаја у Црвеном мору, могу се одразити на цене примарних производа, али и на застоје у глобалним ланцима производње и дистрибуције. Конфликт у Украјини наставља негативно да утиче на регион, али и шире, због последица санкција Руској Федерацији, које дестабилизују тржиште енергената доводећи до ценовних шокова и прекида у извозу гаса земљама Европске уније.

Према процени Републичког завода за статистику, **раст бруто домаћег производа** на нивоу године износио је 2,5%, при чему је позитиван допринос потекао од свих производних и већине услужних сектора, и поред дивергентног кретања појединачних услужних области у првој половини године. У 2024. години очекује се убрзање реалног раста бруто домаћег производа на распон 3–4%, с централном вредношћу од 3,5%. Пројектован раст у 2025. и 2026. години би износио у распону од 4-5%, уважавајући реализацију инвестиција планираних за одржавање специјализоване изложбе Експо 2027.

Индустријска производња је у 2023. години порасла за 2,5%, вођена растом у сектору енергетике (12,7%) и прерађивачке индустрије (0,7%), док је у сектору рударства забележен благи пад од 0,1%. У прерађивачкој индустрији, раст је на нивоу године забележен у 12 од 24 гране, а расту је највише допринела производња електронских производа и моторних возила.

Промет у трговини на мало у децембру 2023. у односу на исти месец претходне године реално је био већи за 3,6%, док је на нивоу 2023. реално смањен за 1,9%. Укупан број долазака туриста у децембру виши је за 9,4% међугодишње, а укупан број ноћења туриста за 4,2%. На нивоу целе 2023. године укупан број долазака

туриста виши је за 8,4%, а број ноћења туриста већи је за 1,6%.

Када је реч о **спољнотрговинским кретањима**, према подацима Републичког завода за статистику, робни извоз изражен у еврима у децембру 2023. године, забележио је међугодишњи пад од 5,1%, док је робни увоз смањен за 2,7% међугодишње. На нивоу 2023. године, робни извоз је порастао за 3,7%, док је робни увоз био нижи за 5,5%.

Стопа незапослености је на крају 2023. године износила 9,6%. Просечна зарада (брuto) обрачуната за децембар 2023. године износила је 130.405 динара, док је просечна зарада без пореза и доприноса (нето) износила 95.093 динара. Раст бруто и нето зарада, у периоду јануар-децембар 2023. године, у односу на исти период прошле године, износио је 14,8% номинално, односно 2,4% реално. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада за децембар 2023. године номинално је већа за 13,1%, а реално за 5,1%, док је просечна нето зарада номинално већа за 12,9%, односно за 4,9% реално.

Бруто девизне резерве Народне банке Србије на крају 2023. године износиле су 24,9 млрд евра, што је повећање од 5,5 млрд евра, односно 28,4% у односу на крај 2022. године. Нето девизне резерве на крају 2023. године износиле су 20,8 млрд евра и биле су за 5,4 млрд евра, односно 35,1% веће у односу на крај 2022. године.

Прилив страних директних инвестиција био је на рекордном нивоу и, према прелиминарним подацима, у 2023. години износио је 4,5 млрд евра. Уз то, задржана је њихова висока географска и пројектна распрострањеност и претежна усмереност у извозне секторе.

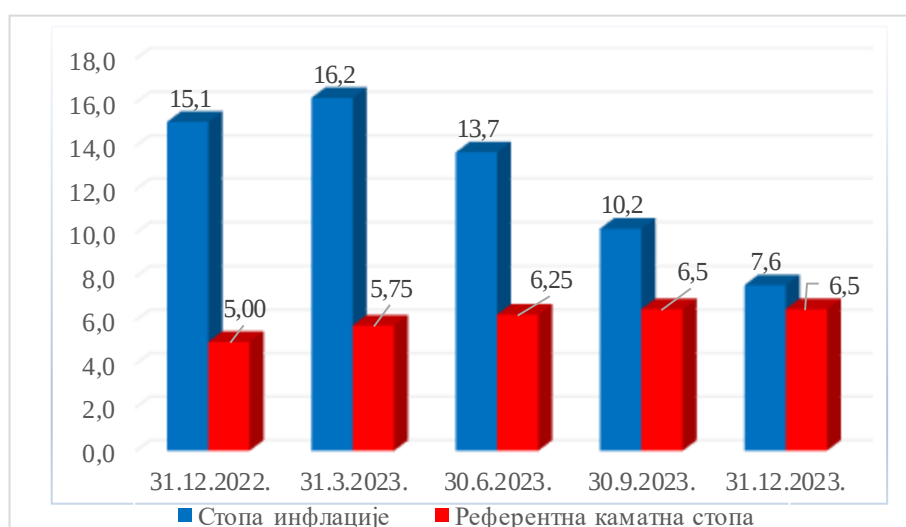
На примарном тржишту динарских **државних ХоВ** у четвртм кварталу су први пут организоване аукције за продају осмогодишњих државних обвезница у октобру и децембру, а које доспевају 26. октобра 2031. године, након чега је у јануару ове године одржана још једна. На аукцији у децембру стопа приноса је у односу на аукцију из октобра смањена за 9 б.п., а на аукцији у јануару за додатних 15 б.п., на 6,15%, што је знатно испод купонске стопе од 7,00%. На аукцијама у октобру и децембру продате су ХоВ укупне номиналне вредности од 42,4 млрд динара.

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР (НАСТАВАК)

Услед смањења глобалне неизвесности и повољних домаћих макроекономских изгледа, **премија ризика** Србије је смањена у 2023. години. Агенције Fitch (у августу 2023. године и фебруару 2024) и S&P (у октобру 2023) потврдиле су кредитни рејтинг Србије на нивоу ББ+, уз задржане стабилне изгледе. Moody's је задржала кредитни рејтинг Србије на нивоу Ба2 уз стабилне изгледе (септембар 2023).

Инфлација је наставила да успорава у последњем тромесечју 2023. и крајем године износила је 7,6%, што је двоструко нижи ниво него годину дана раније и нешто ниже у односу на очекивања из новембарске пројекције. Даљем успоравању инфлације допринели су слабљење трошковних притисака и ефекат базе код цена хране, као и ефекти претходног заоштравања монетарних услова, који су утицали и на снижавање базне инфлације на 6,5% међугодишње у децембру.

Графикон 1. Макроекономски показатељи (исказани у %)

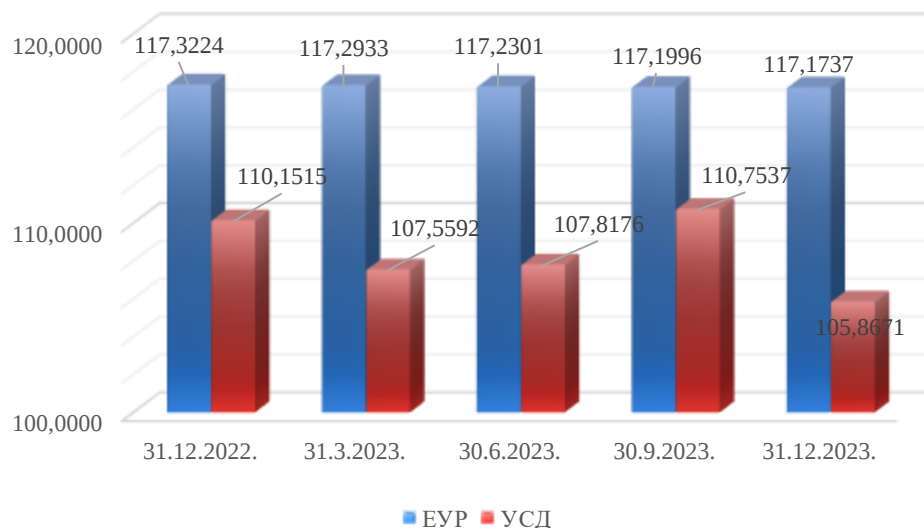

Динар је наставио релативно стабилно кретање према евр у током четвртог квартала 2023. године, и његова вредност према евр готово да није промењена, док је на нивоу године динар номинално ојачао према евр за 0,1%. Истовремено, под утицајем јачања евра према долару на међународном тржишту, динар је у четвртом тромесечју номинално ојачао према долару за 4,6%, а на нивоу 2023. године за 4,0%.

Званични средњи курс динара на дан 31.12.2023. године за 1 EUR износио је 117,1737 динара, што је приближно иста вредност као и на почетку године, док је курс динара за 1 USD износио је 105,8671 динара.

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР (НАСТАВАК)

Графикон 2. Преглед кретања курса ЕУР и УСД

Народна банка Србије је од августа 2023. године задржала **референтну каматну стопу на нивоу од 6,5%**, а каматне стопе на кредитне и депозитне олакшице на нивоима од 7,75% и 5,25%, респективно.

Каматне стопе на међубанкарском тржишту новца остале су готово непромењене током четвртог тромесечја 2023. године. Каматна стопа BEONIA крајем децембра износила је 5,23%, уз повећан просечан дневни промет на преконоћном међубанкарском тржишту, што се може довести у везу с повећањем обавезне резерве, чији је један од циљева управо био повећање промета на међубанкарском новчаном тржишту. Каматне стопе BELIBOR крајем децембра 2023. кретале су се у распону од 5,25% за најкраћу рочност до 5,8% за рочност од шест месеци.

Народна банка Србије је у септембру 2023. године повећала **обавезну резерву**: стопе обавезне резерве на девизну основицу повећане су за по 3 п.п. (на 23% и 16%, за обавезе са уговореном рочношћу до и преко две године, респективно), уз повећање динарског издвајања девизне обавезне резерве за по 8 п.п. (на 46% и 38%, зависно од рочности обавеза). Стопе обавезне резерве на динарску основицу повећане су за по 2 п.п., на 7% и 2%, зависно од рочности обавеза.

Закључно са 30. новембром 2023. године **банкарски сектор Србије** је чинило 20 банка. Током 2023. године Raiffeisen banka а.д. Београд завршила је интеграцију Credit Agricole банке Србија а.д. Нови Сад (у тренутку комплетирања процеса интеграције RBA banka а.д. Нови Сад) и од тада послују као једна банка, такође је дошло до промене пословног имена и власништва Ехробанке А.Д. Београд, која од септембра 2023. године послује под именом Adriatic Bank A.D. Београд а АИК банка је постала власник Еуробанк Директне банке.

Банке поседују значајне **резерве капитала** што им омогућава да се успешно носе с кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. Поред висине капитализованости, банкарски сектор одликује и солидна структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал.

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И БАНКАРСКИ СЕКТОР (НАСТАВАК)

Показатељи ликвидности се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума. Ликвидна средства чинила су 43,9% укупне активе банкарског сектора на крају новембра 2023. године. Однос кредита и депозита клијената, који је на крају новембра 2023. године износио 76,6%, говори о стабилној структури финансирања и уопште ликвидности банкарског сектора.

Кредитна активност према немонетарном сектору благо је убрзала крајем године и на нивоу године порасла је за 1,1%, а сличне стопе раста забележили су и кредити привреди и становништву. Убрзању раста кредита током четвртог тромесечја допринео је раст кредита привреди остварен у децембру, док је на стање кредита становништву негативан ефекат имао рачуноводствени третман стамбених кредита услед примене одлуке Народне банке Србије о ограничавању каматних стопа на стамбене кредите физичким лицима. Ипак, раст кредита у 2023. години био је нижи него у претходној години, на шта су се одразили више каматне стопе на динарске и евроиндексиране кредите, доспеће кредита привреди одобрених у оквиру гарантних шема, као и заострени кредитни стандарди банака. Као резултат снажног регулаторног оквира за банке и донетих мера макроруденцијалне политике, које су биле синхронизоване с мерама монетарне политике, учешће проблематичних кредита у укупним кредитима је износило 3,2%.

Кредити становништву повећани су у 2023. за 1,2%, а кредити привреди за 0,9%. Инвестициони кредити су у 2023. повећани за 4,4% и у децембру чинили су 41,9% укупних кредита привреди, док је учешће кредита за ликвидност и обртна средства износило 46,8%. Кредити одобрени микропредузећима, малим и средњим предузећима чинили су 59,1% укупних кредита привреди у децембру.

У складу са благим темпом поштравања монетарне политике 2023. године, **каматне стопе** на нове динарске кредите привреди и становништву су стабилзоване током претходних месеци, а током четвртог тромесечја су и благо смањене. У децембру су каматне стопе на кредите за обртна средства износиле 8,2%, а на готовинске кредите становништву смањене на 13,2%.

Укупна **нето билансна актива банкарског сектора Србије** на крају новембра 2023. године износила је 49.766 мил ЕУР, што је за 7,0% више него на крају 2022. године. Депозити износе 37.784 мил ЕУР, што је за 6,4% више него на крају 2022. године.

Према подацима за месец новембар 2023. године, банкарски сектор је за 11 месеци 2023. године остварио **профит пре опорезивања** у висини од 1.091,1 мил ЕУР. Рекордна добит банкарског сектора превасходно је резултат раста активних каматних стопа током 2023. године.

Принос на активу (ROA) банкарског сектора на крају новембра 2023. године износи 2,5%, за разлику од 1,9%, колико је износио на крају 2022. године. **Принос на капитал (ROE)** у новембру 2023. године износи 18,2% и већи је за 4,4 п.п. у односу на крај 2022. године. Показатељ девизног ризика износи 1,9%, што је за 0,1 п.п. веће од вредности забележене на крају 2022. године. Нето каматна маржа бележи вредност од 4,0%, а за 1,1 п.п. је већа у односу на крај 2022. године.

2. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ

Српска банка а.д. Београд је настала трансформацијом специјализоване организације у саставу Народне банке Југославије - Војни сервис и практично егзистира од 1950. године. У периоду од 1997. до 2003. године Банка је пословала под називом ЈУ ГАРАНТ БАНКА а.д. Београд, када је променила назив у СРПСКА БАНКА а.д. Београд.

Банка је регистрована за обављање платног промета у земљи и иностранству, кредитних и депозитних послова у земљи, послова са платним картицама, послова са хартијама од вредности, као и за дилерске послове.

Српска банка а.д. Београд има вишедеценијску традицију на домаћем банкарском тржишту и банка је са добром репутацијом код великог броја кореспондентских и контокорентних банака у иностранству. Банка је у већинском власништву Републике Србије (76,68%), која са Ј.П. Југоимпорт СДПР (23,31%), који је у државном власништву, чини да учешће државног капитала у акционарском капиталу Банке износи 99,99%.

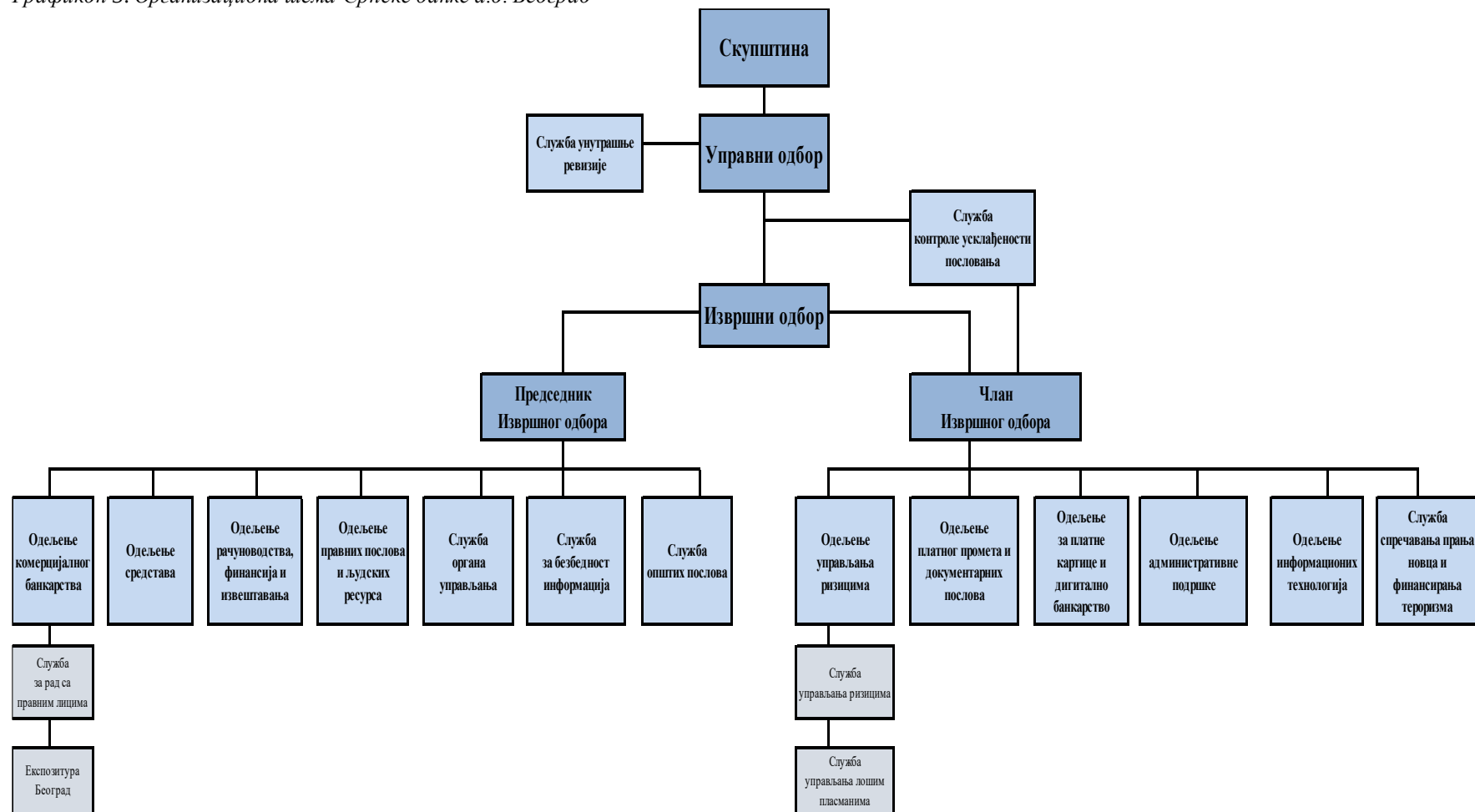
Основни стратешки циљ Банке је изразито профилисање и развој Банке чија је примарна улога праћење и подршка привредних друштава из групације Одбрамбене индустрије Србије (у даљем тексту: ОИС) уз остваривање јаче сарадње и са другим привредним субјектима и физичким лицима.

Стручан и одговоран кадар са одговарајућим банкарским искуством обезбеђује ефикасну реализацију свих пословних активности Банке и пружање банкарских услуга њеним клијентима, а нарочито реализацију извозних аранжмана домаће одбрамбене индустрије и документарне послове (акредитиви и гаранције).

Пословање Банке у посматраном периоду одвијало се, како у складу са програмом Монетарне политике НБС за 2023. годину, тако и у складу са донетом Стратегијом Банке за период од 2023. - 2025. године којом су циљеви Банке конкретно и јасно дефинисани, а пре свега усклађени са приоритетима дефинисаним од стране њеног већинског оснивача.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Графикон 3. Организациона шема Српске банке а.д. Београд

3. ЕЛЕМЕНТИ СТРАТЕГИЈЕ И ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ

Полазећи од сагледавања интерних могућности саме Банке (слабости и јаких страна), као и екстерног окружења, а узимајући у обзир основне макроекономске услове у којима ће се пословање Банке одвијати, стратегијом Српске банке а.д. Београд за период од 2024. до 2026. године, дефинисани су основни стратешки циљеви: континуирани раст Банке чија је примарна улога праћење и подршка ОИС уз остваривање јаче сарадње и са другим привредним субјектима дефинисаним као клијентима у складу са закључцима Владе Републике Србије, унапређење пословања и постојеће тржишне позиције Банке, дигитална трансформација Банке као и задовољство клијената.

Банка је дефинисала и основне активности које ће бити у функцији остварења циљева, а који се у најкраћем могу сагледати кроз вођење политике обезбеђења финансијских извора, затим управљањем капиталом у циљу поштовања свих капиталних захтева, стратешким управљањем продајом, адекватном политиком пласирања средстава, константним унапређењем организационе структуре, као и адекватним управљањем ризицима на свим нивоима и константну тежњу за управљањем трошковима.

За наредни период почев од 2024. године Банка планира наставак развоја пре свега кроз:

- наставак пружања постојећих банкарских услуга у сегменту ОИС и државним институцијама као и предузећима у већинском државном власништву;
- анализу тржишта и сагледавање могућности развоја нових производа и услуга за постојеће и нове клијенте из сегмента других правних и физичких лица;
- пласирање производа и услуга кроз дигиталне канале продаје;
- раст кредитног портфолија;
- даље унапређење информационог система Банке;
- повећање профитабилности као резултат раста кредитне активности у комбинацији са ефикаснијим пословањем;

Банка ће у поступку реализације, стратешких, односно оперативних циљева, обављати следеће групе послова:

- давати све врсте кредита, отворати документарне акредитиве, издавати банкарске гаранције и преузимати друге финансијске обавезе, уз рестриктиван приступ оцени ризичности пласмана;
- обављати платни промет у земљи и са иностранством;
- примати све врсте депозита;
- обављати послове с хартијама од вредности;
- обављати послове са страним средствима плаћања у земљи (мењачки послови);
- обављати факторинг и есконтне послове;
- издавати и управљати средствима плаћања (укључујући картице);
- пружати остале финансијске услуге.

Циљна група клијената ће се прилагођавати и евентуално проширивати, у складу са одлукама већинског власника Банке.

Динамика развоја Банке у периоду од 2024. до 2026. године биће опредељена остварењем макроекономских претпоставки развоја Републике Србије, као и расположивим финансијским, техничким и кадровским ресурсима Банке. Основна претпоставка успешне и потпуне реализације Стратегије су раст укупног финансијског потенцијала Банке и то пре свега по основу повећања депозитног потенцијала, а самим тим и повећања пласмана, као и јачања капиталне основе Банке.

4. ЕЛЕМЕНТИ СТРАТЕГИЈЕ И ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ (НСТАВАК)

У складу са стратешким опредељењима Банке која су претходно изложена, Банка ће своје напоре усмерити ка остваривању дефинисаних пословних циљева:

- јачање депозитног потенцијала и повећање нивоа пласмана;
- даљем развоју финансијских инструмената за управљање динарском и девизном ликвидношћу;
- успостављање нових кореспондентских односа са банкама у циљу омогућавања извршавања ностро и лоро девизних дознака клијената, нарочито узимајући у обзир актуелна геополитичка кретања;
- очување нивоа адекватности регулаторног капитала и стабилности позиције ликвидности, који обезбеђују континуитет и раст пословања Банке;
- увођење нових банкарских производа заснованих на мобилном и електронском банкарству;
- обезбеђење економичног и профитабилног пословања уз ефикасну контролу трошкова;
- одржавање ниског нивоа проблематичних кредита уз висок ниво наплате пласмана;
- стално усклађивање пословања са реалним тржишним околностима и потребама свих клијената, а посебно привредних субјеката од државног и јавног интереса;
- креирање банкарских производа који проистичу из међусобне сарадње са већинским акционарима Банке;
- континуиран развој ИТ подршке у циљу ефикасног управљања, реализације, праћења и контроле свих пословних процеса у Банци;
- повећање капиталне базе Банке кроз докапитализацију као постављени трогодишњи циљ.

Са становишта активних послова односно пласмана средстава (кредита) основно стратешко опредељење по питању начина вођења кредитне политике биће непромењено у наредном трогодишњем периоду, тако да ће Банка бити усмерена пре свега према групацији ОИС, јавним предузећима, привредним субјектима у већинском државном власништву, предузећима од јавног интереса и другим клијентима дефинисаним актима оснивача (другим правним лицима и физичким лицима).

Такође, уважавајући обим и интезитет документарних послова стратешких клијената Банке који припадају групацији ОИС, реално је очекивати даље позитивно пословно и репутационо позиционирање Банке на одређеним иностраним тржиштима. Послови са становништвом одвијаће се у ограниченом али примереном обиму у складу са пословном оријентацијом Банке доприносећи комплетности и свеукупној ефикасности производа и услуга које Банка пружа својим клијентима.

Банка је имплементирала софтверско решење Digital Edge која ће омогућити клијентима коришћење дигиталне платформе и дигиталног банкарства у циљу праћења тржишних трендова у овом сегменту.

5. ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

Годишњи извештај о пословању за 2023. годину представља веродостојан приказ развоја и резултата пословања Српске банке а.д. Београд остварених у 2023. години.

Табела 1. Преглед кретања најзначајнијих показатеља пословања у банкарском сектору по основу последњих објављених података и податак за Банку на дан 31.12.2023. године

Категорија	Банкарски сектор 30.11.2023.	Српска банка 31.12.2023.	Учешће Банке у %
Број запослених	21.977	86	0,39
Број Филијала / експозитура	1.350	1	0,07
Актива нето у млн евра	49.766	393,1	0,79
Капитал у млн евра	6.928	29,6	0,43
Адекватност капитала у %	20,5	30,6	
Депозити у млн евра	37.784	360,7	0,95
Кредити бруто млн евра	28.754	230,5	0,80
од чека бруто НПЛ у млн евра	903	1,63	0,18
Бруто НПЛ ратио %	3,20	2,90	-
Показатељ девизног ризика у %	1,90	2,80	-
РОА у % - принос на активу	2,50	0,89	-
РОЕ у % - принос на капитал	18,20	11,20	-
Нето каматна маржа	4,00	2,56	-
ЦИР у % - трошкови/нето камате и накнаде	50,00	60,55	-

Остварени принос на активу (ROA) и принос на капитал (ROE) Банке на крају 2023. године износи 0,89% и 11,2%, што је испод просека банкарског сектора који износе 2,5% и 18,2% (подаци за банкарски сектор су на дан 30.11.2023. године).

Показатељ ЦИР (оперативни расходи/нето камате и накнаде) Банке на крају 2023. године износи 60,55% и нешто је нижи у односу на просек банкарског сектора.

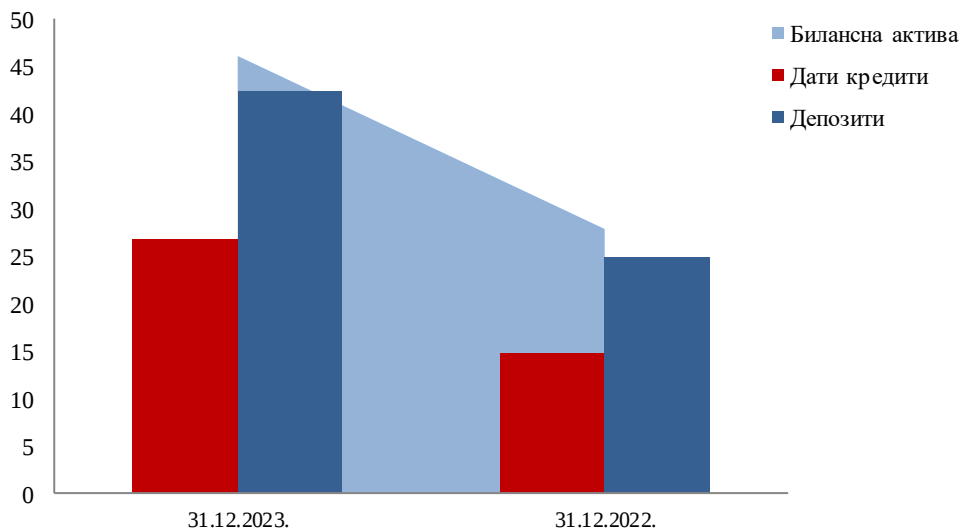
Показатељ НПЛ – проблематични кредити на дан 31.12.2023. године износи 2,9% и нижи је од просека банкарског сектора.

5. ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА (НАСТАВАК)

Табела 2. Најзначајније позиције активе и пасиве у хиљадама динара и рациа за 2023. и 2022. годину

Назив позиције	31.12.2023.	31.12.2022.
Билансна актива у 000 динара	46.062.430	27.828.760
- промена у %	66%	1%
Кредити и потраживања у 000 динара	26.743.070	14.810.320
- промена у %	81%	60%
Депозити и остале обавезе у 000 динара	42.268.512	24.791.112
- промена у %	70%	52%
Рациа		
Дати кредити / Билансна актива	0,58	0,53
Депозити / Билансна актива	0,92	0,89
Депозити / Дати кредити	1,58	1,67

Билансна актива Банке на дан 31.12.2023. године износи 46.062.430 хиљада динара, што је ЕУР 393,1 милиона и у односу на крај претходне године је повећана за ЕУР 155,9 милиона, односно за 65,5%.

5. ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА (НАСТАВАК)

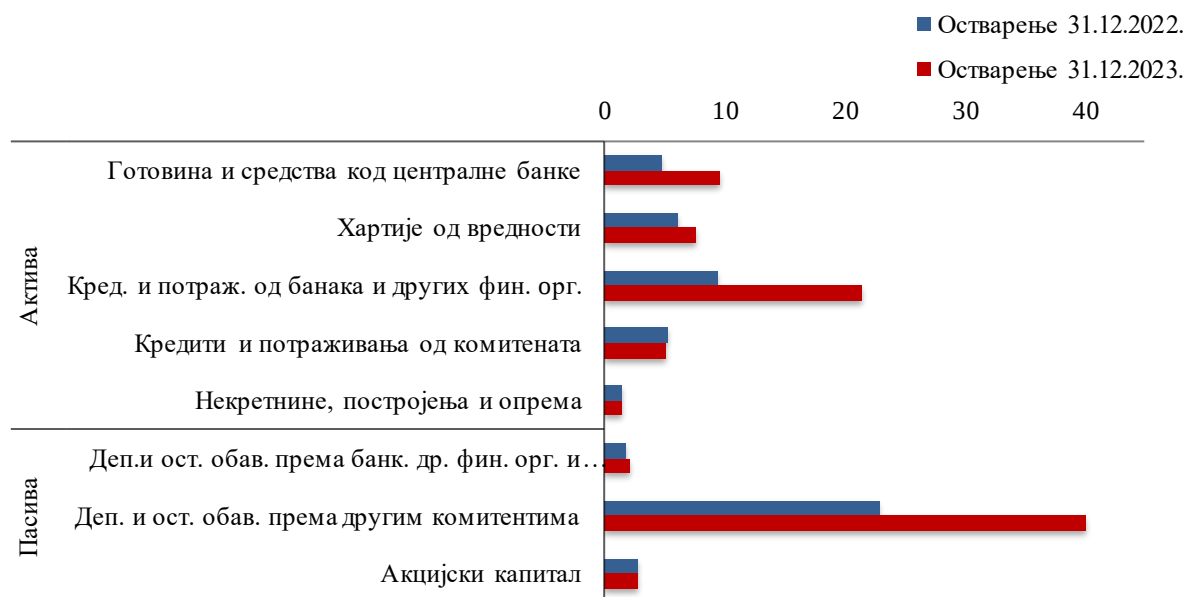
Табела 3. Приказ показатеља пословања Банке на дан 31.12.2023. и 2022. године

Назив позиције	31.12.2023.		31.12.2022.	
1. Билансна актива	46.062.430		27.828.760	
- промена у % у односу на претх.год.	66%		1%	
1. Готовина и средства код НБС	9.581.167	21%	4.896.167	11%
2. Финансијска средства	7.669.511	17%	6.079.029	22%
3. Кредити и потраживања	26.743.070	58%	14.810.320	53%
4. Нематеријална улагања, некретнине, постројења, опрема, текућа пореска средства, стална и остала средства	2.068.682	4%	2.043.244	7%
2. Нето кредити и потраживања	26.743.070	100%	14.810.320	100%
- промена у % у односу на претх.год.	81%		60%	
1. НБС	17.511.434	65%	6.826.388	46%
2. Стране банке	3.178.598	12%	1.676.113	11%
3. Јавна предузећа	2.893.445	11%	3.428.496	23%
4. Друга предузећа	2.248.485	8%	1.837.910	12%
5. Домаће банке без НБС и осигурање	860.794	3%	907.044	6%
6. Јавни сектор	40.293	0%	128.234	1%
7. Становништво	10.021	0%	6.135	0%
3. Депозити и остале обавезе	42.268.512	100%	24.791.112	100%
- промена у % у односу на претх.год.	70%		52%	
1. Јавна предузећа	27.686.030	66%	13.699.906	55%
2. Друга предузећа	6.911.669	16%	5.203.049	21%
3. Јавни сектор	3.166.723	7%	1.482.098	6%
4. Финансије и осигурање	2.170.546	5%	1.825.515	7%
5. Други комитенти (углавном банке у стечају)	1.591.713	4%	1.641.119	7%
6. Страна лица	502.767	1%	705.079	3%
7. Становништво са предузетницима	239.064	1%	234.346	1%
4. Добитак пре опорезивања	319.003		22.873	
5. Добитак после опорезивања	331.407		35.560	
6. Добитак по основу камата	916.486		334.883	
7. Добитак по основу накнада и провизија	193.080		196.591	
8. Број запослених	86		82	
9. ROA	0,89%		0,10%	
10. ROE	11,20%		0,80%	
11. Оперативни расходи	695.723		560.159	
12. CIR	60,55%		98,68%	
13. Капитал књиговодствени	3.468.754		2.781.357	
14. Капитал регулаторни	2.938.769		2.774.144	
14. Адекватност капитала	30,59%		30,61%	

* позиције од 1 до 7, 11, 13 и 14 су у 000 динара

5. ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА (НАСТАВАК)

Графикон 4. Билансне ставке активе и пасиве у милијардама динара за 2023. и 2022. годину

Табела 4. Најзначајније позиције Биланса успеха у 2023. и 2022. години

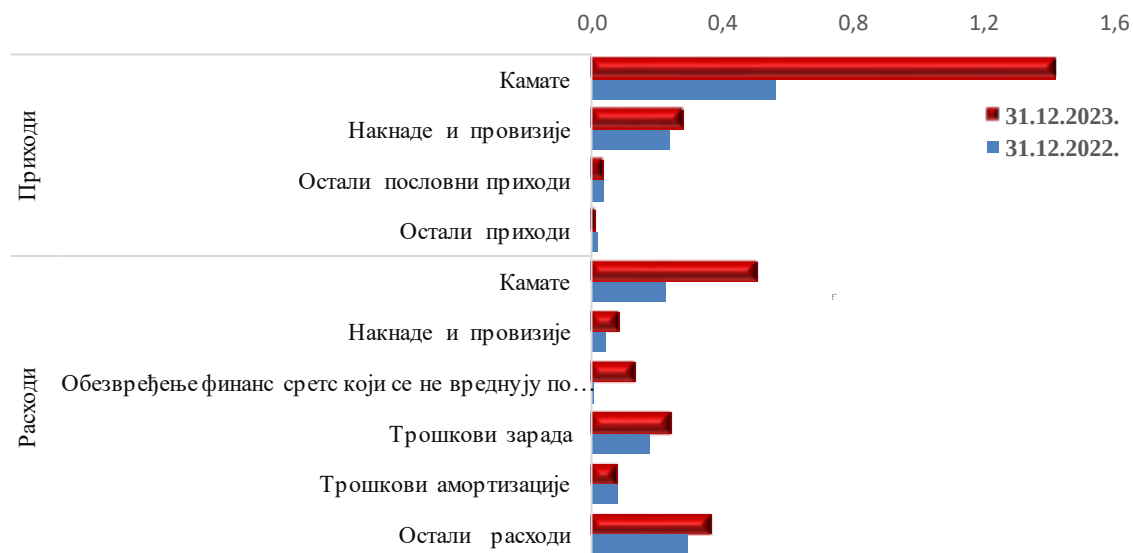
Назив позиције	31.12.2023.	31.12.2022.
Добитак пре опорезивања у 000 динара	319.003	22.873
- промена у %	1.295%	-16%
Добитак по основу камата у 000 динара	916.486	334.883
- промена у %	174%	40%
Добитак по основу накнада и провизија у 000 динара	193.080	196.591
- промена у %	-2%	56%
Остали пословни приходи	39.400	36.261
- промена у %	9%	62%
Оперативни расходи у 000 динара	695.723	560.159
- промена у %	24%	17%
CIR	60,55%	98,68%

У 2023. години Банка је остварила добит пре опорезивања у износу од 319 милиона РСД, што је вишеструко више у односу на 2022. годину.

Укупан нето добитак по основу камата и накнада је у 2023. години порастао у односу на претходну годину за 108,8%. Нето приход по основу камата је виши за 174,0% док је нето приход од накнада нижи за 2,0%.

5. ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА (НАСТАВАК)

Графикон 5. Графички приказ најзначајнијих остварених прихода и расхода у 2023. и 2022. години у милијардама динара

Табела 5. Структура прихода од камате за 2023. и 2022. годину

Приходи од камата у хиљадама динара	Остварење 31.12.2023.	Остварење 31.12.2022.	Раст/пад у %
Камате по кредитима од комитената	412.884	267.546	54,3
Камате по основу датих депозита	380.212	44.589	752,7
Камате по основу хартија од вредности	557.712	210.503	164,9
Камате по основу осталих пласмана	74.081	41.184	79,9
	1.424.889	563.822	152,7

Приходи од камата остварени током 2023. године износе 1.424,9 милиона динара и виши су у односу 2022. годину за 152,7%, односно за 861,1 милион динара. У оквиру ових прихода највеће повећање односи се на камате по основу датих депозита, углавном код НБС и страних банака. Табеларни и графички приказ прихода од камата за 2022. и 2023. годину по месецима су у наставку.

Остварени приходи од камата по кредитима су већи за 54,3%, у односу на 2022. годину, односно 11 милиона динара, док су по основу датих депозита порасли за више од 7 пута а по основу ХоВ већи за 164,9%.

5 . ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА (НАСТАВАК)

Графикон 6. Остварени приходи од камата у 2023. и 2022. години у хиљадама динара

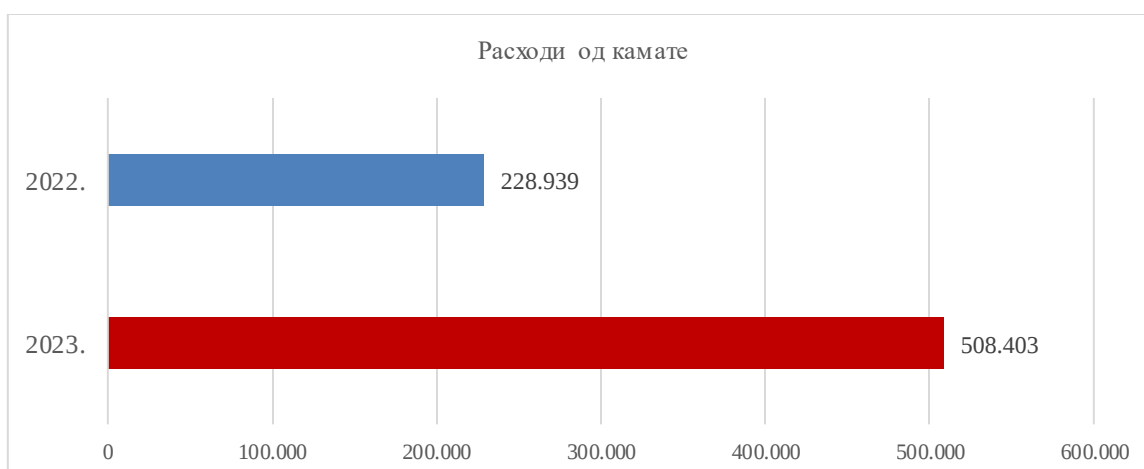

Табела 6. Структура расхода од камате за 2023. и 2022. годину

Категорија у хиљадама динара	Остварење 31.12.2023.	Учешће у %	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	% раста/пада
Депозити банака и других финансијских организација	225.902	44,4	150.527	65,7	50,1
Депозити привреде	48.388	9,5	12.100	5,3	299,9
Депозити јавних предузећа	178.978	35,2	48.309	21,1	270,5
Депозити јавног сектора	55.048	10,8	17.921	7,8	207,2
Депозити физичких лица	87	0,0	-	0,0	-
Укупно	508.403	100,0	228.939	100,0	122,1

Расходи камата су остварени у износу од 508,4 милиона динара и значајно већи у односу прошлу годину, за 122,1%, односно 279,5 милиона динара, као последица повећања износа каматоносних депозита и повећања каматних стопа у односу на претходну годину.

Графикон 7. Расходи камата у 2023. и 2022. години у хиљадама динара

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ

Кредитни послови

Банка је првенствено наставила са очувањем добрих пословних односа са постојећим клијентима, пре свега са клијентима из групације ОИС али и са другим привредним друштвима, тако да су постојећи клијенти интензивирали сарадњу са Банком, а са друге стране уложени су додатни напори, како кроз креирање квалитетне понуде, тако и кроз унапређење пословних односа са клијентима у циљу повећања базе клијената.

Укупни кредити и потраживања од комитената су у односу на крај претходне године остали на приближно истом нивоу и износе 5.192.244 хиљада динара. У укупној нето активи учествују са 11,0%. У току 2023. године Банка је пласирала у кредите правним лицима износ од 4,5 млрд динара и то углавном кроз инвестиционе кредите и кредите за ликвидност и обртна средства.

Према секторској структури кредита и потраживања од комитената, најзначајнији износи се односе на јавна предузећа и друга предузећа (98,5%).

Што се валутне структуре тиче, на динарске кредите и потраживања се односи 41,8%, а на кредите са девизном клаузулом 58,2% укупних кредита и потраживања.

Графикон 8. Структура бруто кредита и потраживања од комитената према намени на дан 31.12.2023. године

Поред реализације кредита из редовне понуде, пословање са клијентима из сектора привреде одвијало се и кроз наставак финансирања пројеката привредних друштава из групације ОИС-а као и других привредних друштава и физичких лица.

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

Управљање средствима

Банка је у 2023. години пословала у условима континуирано стабилног, односно изражено високог нивоа текуће ликвидности у материјално значајним валутама. Акумулација динарске и девизне ликвидности каматносно је пласирана и приказана у табели у наставку.

Динарско новчано тржиште током целе године показивало је значајно већи ниво понуде у односу на тражњу, тако да Банка није вршила пласмане другим домаћим банкама, већ је целокупан вишак динарске ликвидности пласиран код НБС, што је у условима раста референтне каматне стопе, репо стопе и стопе на депозитне олакшице НБС обезбедило одговарајући каматни приход по основу ових пласмана. Динарски пласмани код НБС и другим банкама порасли су за 309% у односу на 2022. годину. На девизном новчаном тржишту присутна тражња омогућила је раст међубанкарских пласмана на одређени рок у односу на годину раније за 534% код ЕУР, односно 125% за УСД. Портфолио обвезница Републике Србије у власништву Банке на крају 2023. већи је у односу на крај 2022. године за 697.770 хиљада динара (12%) и 5.000 хиљада EUR (167%).

Приходи од камате по основу пласмана код НБС, другим домаћим и страним банкама и у ХОВ Републике Србије учествују у укупној активної камати са 69%, док је њихово учешће у укупним пословним приходима Банке 54% у 2023. години.

Настојећи да ефикасно управља расположивим средствима у одређеним валутама, као и са циљем адекватног каматносног упошљавања ликвидних средстава, Банка је у континуитету током 2023. године реализовала билатералне своп продаје ЕУР код НБС и на овај начин и стовремено додатно јачала динарску позицију уз нивелисање високог нивоа девизне ЕУР ликвидности. Овим је део ЕУР девизних средстава који би остајао неукористио, преусмераван у додатна динарска средства која су каматносно пласирана на домаћем новчаном тржишту (репо куповине ХОВ и преконоћно депоновање вишка динарске ликвидности код НБС). Укупан износ своп продатих девиза код НБС у прошлој години био је 173.000 хиљаде ЕУР, што је раст за 151% у односу на претходну годину.

По основу девизне обавезне резерве код НБС Банка је просечно дневно имала издвојена ЕУР средства у износу динарске противвредности 1.965.441 хиљаду, док је просечно стање жиро рачуна и IPS рачуна Банке код НБС износило 2.128.612 хиљада динара. С обзиром да је степен испуњености динарске обавезне резерве константно био у потребној висини 100%, произилази да је Банка све оперативно расположиве текуће резерве динарске ликвидности у току године каматносно пласирала на новчаном динарском и девизном тржишту. Последице Банка у 2023. години није користила средства обавезне резерве за потребе текуће ликвидности.

Хартије од вредности

На крају 2023. године, номинална вредност динарских државних хартија у портфељу Банке износила је 6.540.250 хиљада динара. Стање портфеља EUR државних обвезница је 8.000 хиљада EUR.

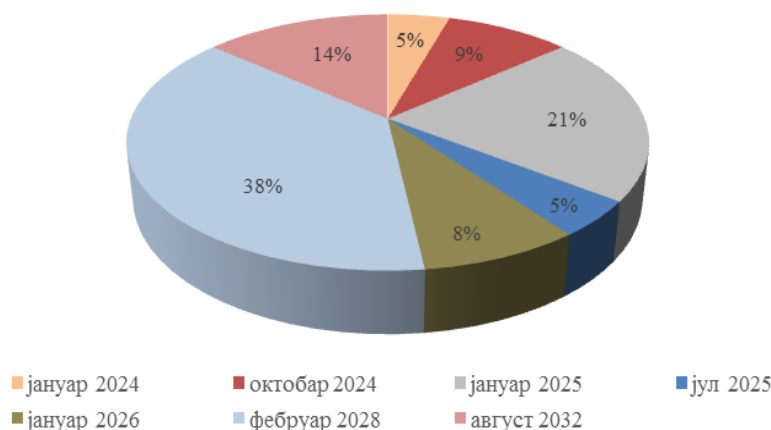
Укупни приходи од камате на ХоВ Републике Србије од почетка године износе 252.161 хиљаду динара. Камата на државне обвезнице учествује са 18% у укупној активної камати. Просечна пондерисана каматна стопа на динарске обвезнице Републике Србије у власништву Банке је 3,81%, а на девизне обвезнице 3,71% на годишњем нивоу. Портфолио обвезница Републике Србије у власништву Банке на крају децембра већи је у односу на крај 2022. године за 697.770 хиљада динара (12%) и 5.000 хиљада EUR (167%). Раст пласмана у државне ХоВ, последица је планираног репласмана хартија које ће доспети у јануару 2024. године, као и купона на државне ХоВ у портфељу Банке који ће бити наплаћени у јануару и фебруару исте године, у присуству вишег нивоа приносних стопа које ове хартије носе.

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

Хартије од вредности (Наставак)

Пласман у EUR хартије условљен је високим нивоом девизне ликвидности по основу раста депозитне основе у овој валути, у условима повећавања каматних стопа на девизне хартије.

Графикон 9: Учешће појединачних хартија у укупном портфолију динарских ХоВ Републике Србије на дан 31.12.2023. године

Банка највећи износ пласмана има у динарске државне обвезнице доспеће фебруар 2028. године (38%), јануар 2025. године (21%), август 2032. године (14%), октобар 2024. године 9% и јануар 2026. године 8%. У портфолију се налазе и пласмани у хартије доспећа јануар 2024. године и јул 2025. године, са учешћима по 5%. Обвезнице доспећа јануар 2026. године, фебруар 2028. године и август 2032. године кумулативно дају 60% укупног портфела. Наведене обвезнице укључене су у JP Morgan GBI-EM Global Diversified индекс обвезница емитованих у локалним валутама земаља у развоју, што само додатно утиче на њихов тржишни квалитет и атрактивност за већи круг инвеститора, последично и на степен њихове ликвидности у смислу могућности ефикасне продаје у кратком року у случају потребе. Од укупног портфела 35% заједно чине обвезнице са доспећем у 2024. и јануару 2025. године, у периоду до годину дана, односно незнатно дуже. То значи могућност њихове брзе и ефикасне утрживости у случају потребе, с обзиром да представљају адекватан пласман резерви ликвидности инвеститорима на прихватљив, краћи рок.

Постојећи портфолио ХоВ Републике Србије обезбеђује Банци резерву ликвидности у:

- висококвалитетној каматносној ликвидној активи (актива највишег кредитног рејтинга),
- у складу са претходном алинејом у хартијама за које постоји присутна тражња на секундарном тржишту за случај да је један њихов део потребно продати за позицију текуће ликвидности,
- хартијама које обезбеђују одговарајућу дисперзију ризика доспећа, с обзиром да Банка у власништву има обвезнице различите преостале рочности.

Путем портфолија ХоВ Републике Србије Банка континуирано, проактивно управљања нивоом свог заштитног слоја ликвидности, који одлучујуће чини овај облик високоликвидне каматносног активе.

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

Депозитни послови

Стање укупних депозита и осталих обавеза на дан 31.12.2023. износи 42.268.512 хиљада динара и веће је за 70,5% у односу на крај претходне године.

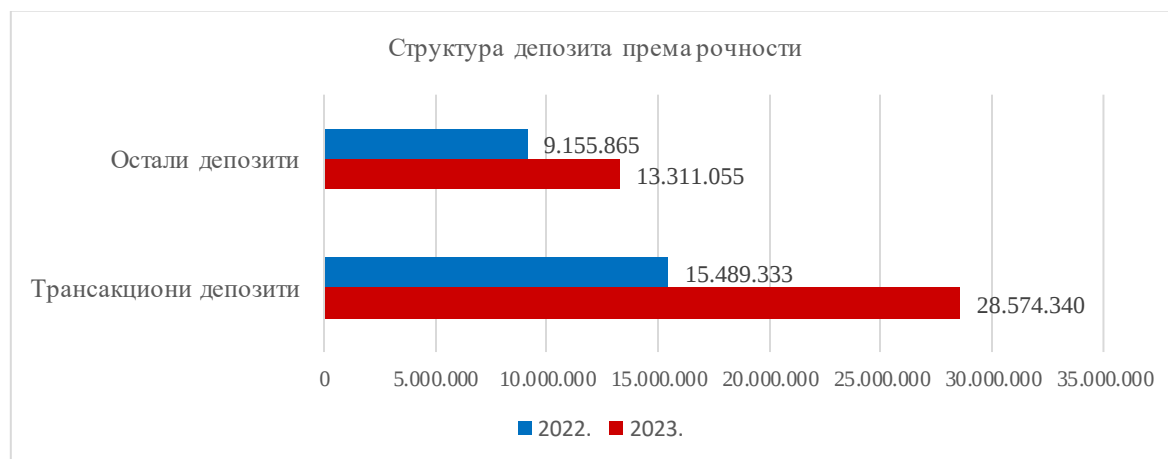
Табела 7. Структура депозита и осталих обавеза у хиљадама динара за 2023. и 2022. годину

У хиљадама динара	Остварење 31.12.2023.	Учешће у %	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	% раста/пада
Депозити	41.885.395	99,1	24.645.198	99,4	70,0
Трансакциони депозити	28.574.340	67,6	15.489.333	62,5	84,5
Краткорочни депозити	12.075.558	28,6	8.775.181	35,4	37,6
Дугорочни депозити	1.235.497	2,9	380.684	1,5	224,5
Остале обавезе	383.117	0,9	145.914	0,6	162,6
Укупно	42.268.512	100,0	24.791.112	100,0	70,5

У структури депозита према рочности, трансакциони и депозити по виђењу имају најзначајније учешће у укупним депозитима са 67,6% и у односу на крај претходне године повећани су за 84,5%. Краткорочни депозити су порасли за 37,6% а дугорочни 224,5%.

Динарски депозити су по основу раста трансакционих, али делом и орочених депозита правних лица, повећани су за 85% и на крају децембра остварен је њихов највиши месечни ниво у току године. Девизни депозити такође на бази пораста и трансакционих и орочених депозита клијената, имају прираст од 55%.

Графикон 10. Структура депозита за 2023. и 2022. годину у хиљадама динара

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

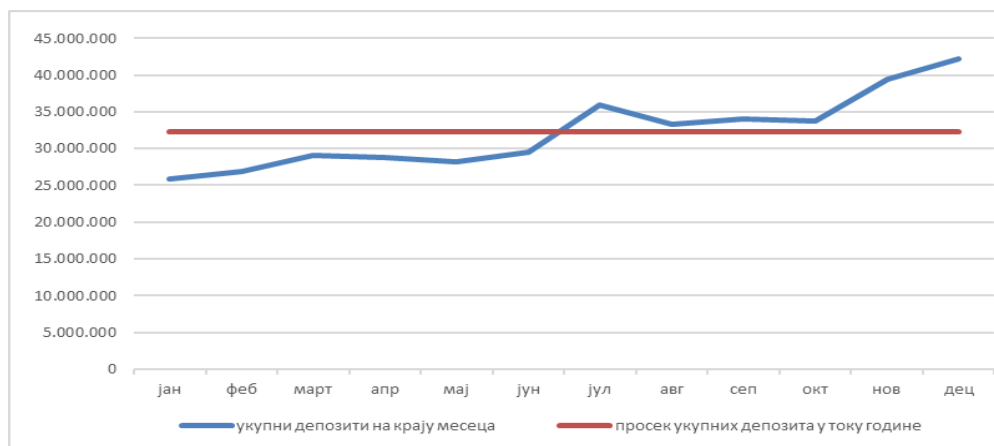
Депозитни послови

Табела 8. Секторска структура депозита у хиљадама динара за 2023. и 2022. годину

У хиљадама динара	Остварење 31.12.2023.	Учешће у %	Остварење 31.12.2022.	Учешће у %	% раста/пада
Јавна предузећа	27.686.030	65,4	13.699.606	55,2	102,1
Друга предузећа	6.911.669	16,4	5.203.049	21,0	32,8
Јавни сектор	3.166.723	7,5	1.482.398	6,0	113,6
Финансије	2.170.546	5,1	1.825.515	7,4	18,9
Физичка лица	239.064	0,6	234.346	0,9	2,0
Остали (углавном банке у стечају)	2.094.480	5,0	2.346.198	9,5	-10,7
Укупно	42.268.512	100,0	24.791.112	100,0	70,5

Највеће учешће у депозитима на дан 31.12.2023. године имала су јавна предузећа (65,4%) код којих је забележен највећи раст стања депозита за 102,1% у односу на претходну годину. Раст је такође остварен код других предузећа од 32,8% и јавног сектора од 113,6%.

Графикон 11: Кретање укупних депозита Банке у 2023. години

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

Депозитни послови (Наставак)

Депозитна структура у погледу концентрације депонената је таква да 30 највећих депонената учествује у укупним депозитима са 88%, 25 највећих депонената са 83%, 20 највећих са 78%, 10 највећих са 57%, а 5 највећих депонената имају збирно учешће од 42%.

Банка на одговарајући начин развија своју депозитну основу у погледу пораста броја депонената, настојећи да се смањи њена концентрација.

Платни промет и документарни послови

Динарски платни промет

У току 2023. године Банка је обавила динарски платни промет у износу од 1.256,0 млрд динара и извршила 272.625 налога, а од тога екстерни платни промет у укупном промету учествује са 91,7% или 1.151,8 млрд динара.

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

Депозитни послови (Наставак)

Приходи од накнаде по пословима динарског платног промета су остварени у износу од 49.450 хиљада динара, што је за 31,5% више у односу на претходну годину.

Девизни платни промет

Банка је током 2023. године остварила девизни платни промет у висини од 914,8 милиона ЕУР. За своје клијенте Банка је реализовала 7.561 налог и других инструмената плаћања према иностранству. Приходи од накнаде по пословима девизног платног промета су остварени у износу од 61.676 хиљада динара.

У делу трговања девизама са клијентима и на међубанкарском тржишту, Банка је у 2023. години остварила раст обима ових активности. Куповине девиза од клијената укупно су износиле исказано у ЕУР 278,67 милиона. Ово представља повећање 24% у односу на претходну годину. Продаје девиза клијентима укупно су износиле исказано у ЕУР 65,76 милиона. Овде је такође у делу трговања остварено повећање и то за 17%. Последишно увећан је и обим трговања на међубанкарском девизном тржишту где је Банка укупно продала исказано у ЕУР 222,7 милиона, односно купила ЕУР 11,0 милиона. Обим продаје на међубанкарском девизном тржишту повећан је за 31%.

Документарно пословање

У оквиру документарног половања, Банка издаје све врсте плативих и чинидбених гаранција својим клијентима.

Табела 9. Стање гаранција у хиљадама динара за 2023. и 2022. годину

У хиљадама динара	Остварење 31.12.2023.	Остварење 31.12.2022.	% раста/пада
Чинидбене гаранције	7.442.255	5.492.798	35,5
Плативе гаранције	63.303	48.106	32,9
Покривени акредитиви	39.481	105.208	-62,5

Стање чинидбених гаранција је у односу на претходну годину веће за 35,5% а плативе гаранције су веће за 32,9%. Приходи остварени по основу издатих гаранција и акредитива и других документарних послова износе 123.225 хиљада динара и учествују са 43,8% у укупним приходима од накнада.

Капитал Банке

Књиговодствени капитал Банке на крају 2023. године износи 3.468.754 хиљаде динара (изражено у ЕУР 29,6 милиона), док је на крају претходне године био 2.781.357 хиљада динара, односно у ЕУР 23,7 милиона и сходно томе је повећан за 24,7% највише захваљујући оствареном већем добитку, што је повећање од 832% у односу на 2022. годину.

Регулаторни капитал на дан 31.12.2023. године износи 2.938.769 хиљада динара (ЕУР 25,08 милиона), док је на крају претходне године износио 2.817.860 хиљада динара, односно ЕУР 24,0 милиона. Адекватност капитала је 30,59% (2022. године 30,60%).

6. ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ У 2023. ГОДИНИ (НАСТАВАК)

Активности истраживања и развоја

У сегменту развоја нових производа и услуга Банка настоји да на бази информација и закључака које добије кроз активности истраживања тржишта и потреба клијената развије и тржишту понуди модификоване постојеће производе, односно потпуно нове производе и услуге.

Дигитална трансформација Банке као један од циљева у даљем развоју, захтева увођење нових информационих технологија које утичу и мењају традиционалне банкарске моделе и уводе нов начин комуникације с клијентима. Банка је фокусирана на то да клијент буде у центру пажње и у складу са тим свеобухватно приступа изградњи окружења које ће клијентима обезбедити јединствено позитивно искуство у коришћењу банкарских производа и услуга.

Дигитално банкарство омогућава клијентима да брзо и лако, путем својих мобилних телефона и интернета, завршавају своје финансијске обавезе или аплицирају за поједине банкарске услуге. Оно подразумева потпуну дигитализацију пословних процеса и њихову аутоматизацију.

Банка је у 2023. години имплементирала апликацију Digital Edge за потребе усклађивања са обавезама утврђеним правилима рада IPS NBS и омогућавање коришћење дигиталне платформе и увођење решења мобилног банкарства за правна и физичка лица.

6. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Ризик је могућност настанка негативних ефеката на капитал и финансијски резултат Банке као последица трансакција које банка обавља и макроекономског окружења у коме послује. Управљање ризицима у Банци је свеобухватан процес који подразумева идентификацију, мерења, процену, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о свим ризицима којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који је у потпуности интегрисан у све пословне активности Банке. Систем за управљање ризицима се усклађује са природом, обимом и сложености пословања Банке и обухвата: стратегију управљања ризицима, политику управљања ризицима, стратегију и план управљања капиталом, адекватну организациону структуру, ефективан процес управљања ризицима, адекватан систем унутрашњих контрола, процедура и методологија, одговарајући информациони систем. Банка је у свом пословању изложена следећим ризицима: кредитном ризику и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, оперативном ризику, тржишном ризику (пре свега девизном ризику), ризику концентрације, каматном ризику, ризику улагања и ризику земље.

У организационом смислу управљање ризицима, односно одговорност за управљање системом управљања ризицима, стратегијом управљања ризицима и стратегијом управљања капиталом, поверена је: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за праћење пословања, Одбору за управљање активом и пасивом и Одбору за праћење и управљање лошим пласманима. Надлежности одбора су утврђене прописима Народне банке Србије, Статутом и другим интерним актима Банке.

У организационом смислу ради примене посебног и јединственог система управљања ризицима и обезбеђења функционалне и организационе одвојености активности управљања ризицима од редовних пословних активности, Банка је формирала Одељење управљања ризицима.

Опредељење Банке је да развија управљање ризицима у оквиру своје организације кроз унапређење процедурама уређеног и документованог процеса одлучивања о преузимању ризика, са јасно и транспарентно разграниченим надлежностима и овлашћењима запослених или појединих одбора укључених у систем управљања ризицима.

6. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик да ће Банка претрпети губитак због тога што њени комитенти или уговорне стране неће моћи у потпуности или делимично да измире своје доспеле обавезе према Банци у уговореним роковима.

Банка управља кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног кредитног портфолија, настојећи да контролише и минимизира негативне ефекте који могу имати утицај на финансијски резултат и капитал Банке, услед пропуста дужника да испуни услове уговора са Банком, а нарочито услед неизвршавања финансијских обавеза по основу главнице, камате и накнаде. Банка управља портфолиом ризичних пласмана са циљем да формира и одржава стабилни и профитабилни портфолио.

Банка утврђује правила и процедуре у којима се дефинише процес управљања кредитним ризиком појединачних пласмана и ризика на нивоу портфолија, односно поступци идентификовања, мерења и праћења (контроле) пласмана, а посебно оних са повишеним нивоом ризика.

Банка контролише и управља кредитним ризиком успостављањем лимита, којима дефинише ниво ризика који је вољна да прихвати на нивоу појединачних комитената, сегмената пословања, врсте посла, као и кроз праћење изложености тим ризицима.

Банка је успоставила процес праћења квалитета кредита да би обезбедила благовремену идентификацију потенцијалних промена у кредитној способности комитената, укључујући редовну контролу средстава обезбеђења.

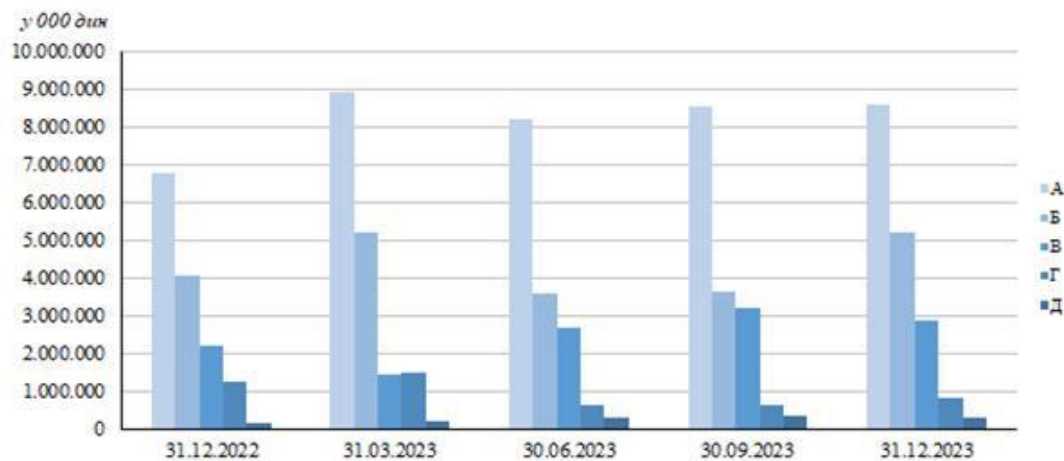
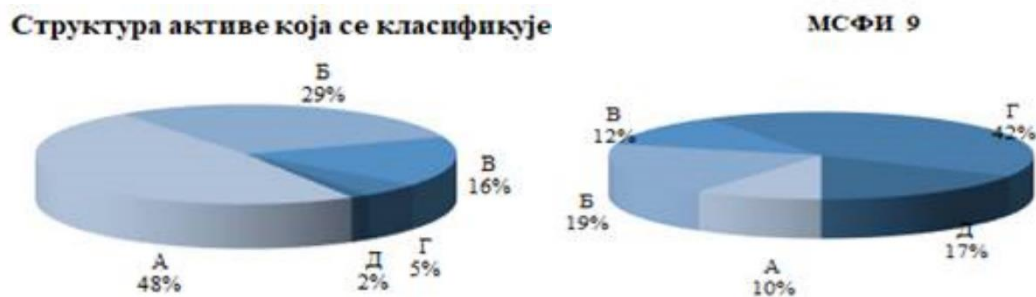
Табела 10. Структура кредитног портфолија према извршеној класификацији на дан 31.12.2023. године у хиљадама динара

Ознака класификације	Актива која се класификује			Исправке вредности по ИФРС 9	Просечни % исправке
	Билансна	Ванбилансна	Укупно		
1	2	3	4=2+3	5	6=5/4
А	3.135.141	5.437.734	8.572.875	25.078	0,29%
Б	3.317.963	1.900.278	5.218.241	50.742	0,97%
В	2.098.819	778.457	2.877.276	30.298	1,05%
Г	660.398	154.765	815.163	108.307	13,29%
Д	268.082	3.031	271.113	44.506	16,42%
Укупно	9.480.403	8.274.265	17.754.668	258.931	1,46%

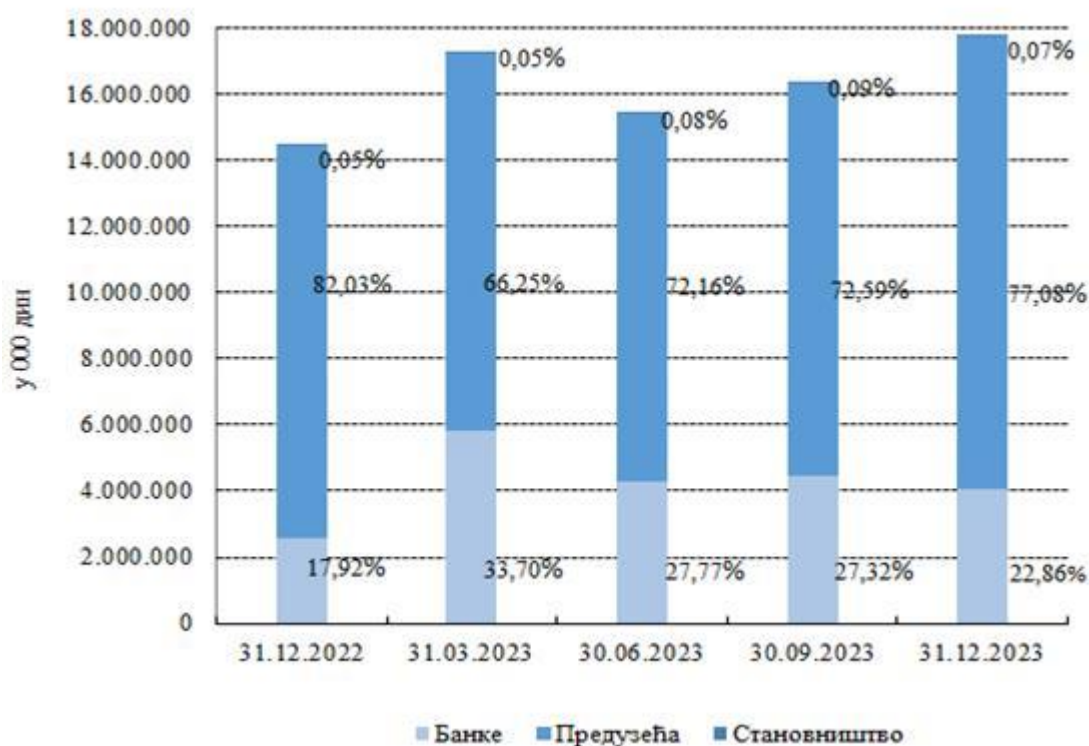
6. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Кредитни ризик (Наставак)

Графикон 12. Кретање квалитета активе током 2023. године

Графикон 13. Структура портфолија по врсти клијената у току 2023. године

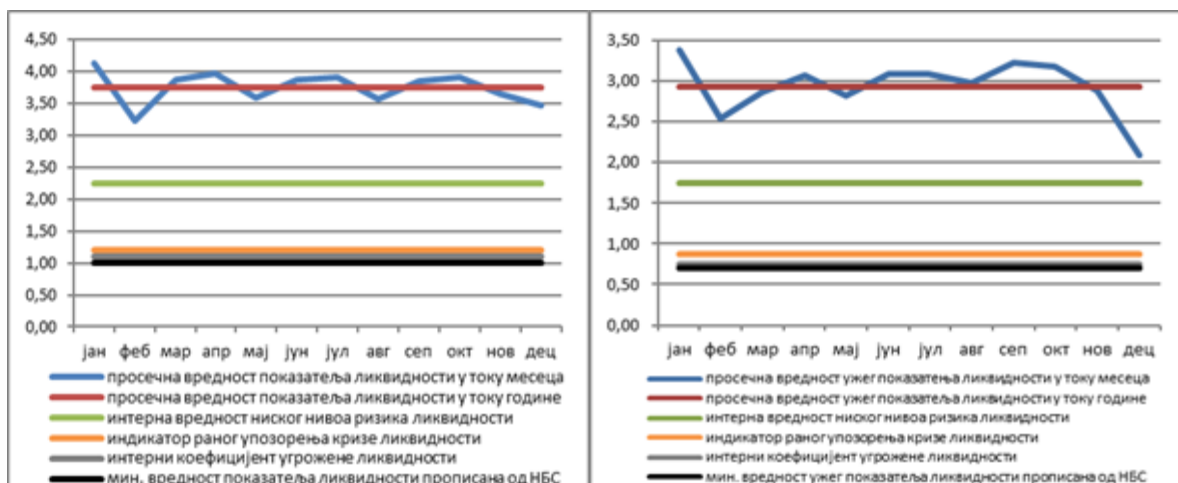
6. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Ризик ликвидности

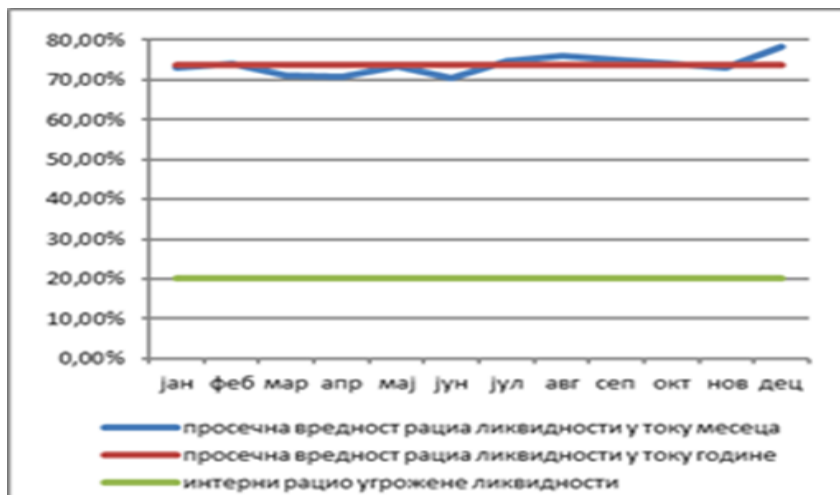
Ризик ликвидности је ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал који произлази из неспособности Банке да изврши своје доспеле обавезе без сношења неприхватљивих губитака. Да би се смањило или ограничило овај ризик Банка настоји да диверсификује своје изворе финансирања, управља активом на начин да у сваком тренутку располаже потребним износима ликвидне и лако утрживе активе, да обезбеди адекватну рочну усклађеност појединачних позиција активе и пасиве, као и да континуирано планира будуће новчане токове, односно потенцијалне приливе и одливе средстава у свом пословању.

Посматрано кроз кретање и висину дневних и просечних месечних вредности основног и ужег показатеља ликвидности, месечних вредности рача покрића ликвидном активом, као и у односу на интерно прописане склоности ка ризику ликвидности и девизном ризику, односно регулаторно дефинисане лимите, позиција оперативне ликвидности Банке била је на високом нивоу. На ово је додатно указивао и обим укупних пласмана резерви ликвидности у ХОВ Републике Србије као висококвалитетну, каматоносну, лако утрживу ликвидну активу.

Графикон 14. Кретање основног и ужег показатеља ликвидности у 2023. години

Графикон 15. Кретање рача ликвидности у 2023. години

6. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Девизни ризик

Банка управља девизним ризиком настојећи да спречи негативне ефекте промене међувалутарних курсева и курса страних валута у односу на динар (негативне курсне разлике) како на финансијски резултат Банке, тако и на способност комитената да враћају кредите у инострану валуту.

У циљу заштите од девизног ризика, Банка дневно прати кретање девизних курсева на финансијском тржишту, води политику ниске изложености девизном ризику и са корисницима кредита и пласмана уговара валутну клаузулу.

На дан 31. децембра 2023. године показатељ девизног ризика износио је 2,80%.

Табела 11. Дневни извештај о показатељу девизног ризика банке на дан 31.12.2023. године

Р.бр.	Позиција	Евро (EUR)		САД долар (USD)		Швајцарски франак (CHF)	Остале валуте	Укупно
		Укупно	Од тога у динарима индексирано девизном клаузулом	Укупно	Од тога у динарима индексирано девизном клаузулом	Укупно	Укупно	
1.	Нето спот позиција (1.1 - 1.2)	-82.088	3.019.850	56.802	-54	3.348	2.345	-19.593
1.1.	Девизна имовина	15.562.151	3.026.788	2.634.940	0	6.602	2.804	18.206.497
1.2.	Девизне обавезе	15.644.239	6.937	2.578.138	54	3.254	459	18.226.090
4.	Дуга девизна позиција	0	0	56.802	0	3.348	2.584	62.734
5.	Кратка девизна позиција	82.088	0	0	0	0	239	82.327
6.	Нето отворена девизна позиција							82.327
8.	Капитал							2.938.769
9.	Показатељ девизног ризика							2,80

Графикон 16. Кретање показатеља девизног ризика у 2023. години

7. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У Републици Србији корпоративно управљање је, на нивоу законске регулативе, регулисано првенствено:

- Законом о привредним друштвима,
- Законом о рачуноводству, а за банке и
- Законом о банкама.

Поменути законска регулатива успоставља основне принципе корпоративног управљања.

Органи и одбори Банке конституисани су у складу са Законом о банкама.

У складу са Законом о банкама органи Банке су:

- Скупштина акционара;
- Управни одбор и
- Извршни одбор.

У складу са Законом о банкама у Банци су организовани:

- Одбор за праћење пословања (Одбор за ревизију);
- Кредитни одбор и
- Одбор за управљање активом и пасивом.

Надлежности и овлашћења свих органа и одбора Банке су заснована на одговарајућим законским прописима и дефинисана су интерним актима од којих се посебно издвајају:

- Уговор о оснивању;
- Статут Банке;
- пословници о раду органа Банке и
- друга интерна акта.

Табела 12. Чланови Извршног одбора:

Редни бр.	Име и презиме
1	Весна Јокановић, Председница Извршног одбора
2	Бранка Вуковић, Члан Извршног одбора

Табела 13. Чланови Управног одбора:

Редни бр.	Име и презиме
1	Горан Момчиловић, председник Управног одбора
2	Ненад Иванчевић, члан Управног одбора
3	Милан Антић, члан Управног одбора
4	Зоран Бингулац, члан Управног одбора
5	Сања Загорац Кнежевић, члан Управног одбора

Банка у свом пословању примењује Кодекс корпоративног управљања који је усвојен од стране Управног одбора Банке. Текст Кодекса корпоративног управљања је објављен на интернет страници Банке (www.srpskabanka.rs).

7. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА (НАСТАВАК)

Правила корпоративног управљања имплементирана су кроз интерна акта Банке и сви запослени у Банци настоје да у самој примени истих не постоје одступања.

Кодексом корпоративног управљања успостављени су принципи корпоративне праксе према којима се, у пословању, понашају и придржавају носиоци корпоративног управљања Банке. Циљ Кодекса је увођење добрих пословних обичаја у области корпоративног управљања, равноправан утицај свих заинтересованих страна, постојећих акционара, запослених, клијената, органа Банке, државе и др. Коначан циљ је обезбеђење дугорочног и одрживог развоја Банке.

Основни принципи овог кодекса су:

- транспарентност пословања,
- заштита права акционара,
- јасно утврђене надлежности органа управљања Банке,
- избегавање сукоба интереса,
- ефикасна унутрашња контрола и
- ефикасан и јасан систем одговорности.

Банка посебну пажњу посвећује транспарентности свих информација о производима и услугама које нуди својим клијентима које информише кроз:

- континуирано информисање о производима и услугама Банке кроз одговарајуће канале комуникације, и
- пружање тачних и разумљивих информација о карактеристикама производа и услуга, посебно о висини каматних стопа и накнада.

Банка у пословању примењује политику безбедности информација и сертифицирана је по захтевима стандарда ИСО 27001:2013 – Систем менаџмента безбедношћу информација. Органи управљања Банке исказују одлучност за очување система за управљање безбедношћу информација и заштите података о личности, а кроз јасно опредељење за чувањем поверљивости, интегритета и доступности, како информација везаних за пословање, тако и информација клијената и заинтересованих страна.

Систем интерних контрола

У складу са Законом о банкама, Банка је успоставила одговарајући систем интерних контрола на начин који омогућава континуирано праћење ризика којима је Банка изложена у свом пословању.

Систем интерних контрола састоји се, нарочито, од:

- Функције управљања ризицима,
- Функције усклађености пословања и
- Функције унутрашње ревизије.

Рачуноводствене политике Банке

У складу са чланом 50. Закона о банкама, Банка води пословне књиге и рачуноводствену евиденцију и припрема годишње финансијске извештаје, који истинито и објективно одражавају њено пословање и финансијско стање. Садржај и облик финансијских извештаја утврђени су Законом о рачуноводству, Законом о банкама и другим прописима Народне банке Србије. Приликом састављања годишњих финансијских извештаја банке су дужне да примењују међународне стандарде финансијског извештавања, од дана који је надлежно међународно тело одредило као дан њихове примене.

7. ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА (НАСТАВАК)

Рачуноводственим политикама Банке уређују се: основни принципи, оквири и поступци за начин вођења пословних књига, начин вредновања и признавања свих облика имовине и обавеза, прихода и расхода, као и састављање финансијских извештаја у складу са захтевима МРС (Међународни рачуноводствени стандарди), МСФИ (Међународни стандарди финансијског извештавања) и тумачењима овлашћених регулаторних тела, као и одговорности.

Рачуноводствене политике представљају посебне принципе, основе, конвенције, правила и праксу усвојену од стране Банке за вредновање билансних позиција, састављање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја. Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, престанак признавања, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Банке.

У избору рачуноводствених политика примењују се начела: разумљивост, релевантност, поузданост, суштина изнад форме, материјални значај, неутралност, опрезност, свеобухватност, доследност, упоредивост, благовременост, равнотежа између користи и трошкова и други критеријуми на које упућује Концептуални оквир за финансијско извештавање.

Политике разноликости

У Републици Србији политика разноликости је, на нивоу законске регулативе, регулисана Законом о родној равноправности из маја 2021. године.

Законом о родној равноправности уређује се стварање једнаких могућности у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Законом се уређују и мере за сузбијање и спречавање свих облика родно заснованог насиља, насиља према женама и насиља у породици.

Политика једнаких могућности подразумева:

- 1) равноправно учешће жена и мушкараца у свим фазама планирања, припреме, доношења и спровођења одлука које утичу на положај жена;
- 2) узимање у обзир различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим интересима;
- 3) предузимање мера којима се обезбеђује једнака полазна тачка за остваривање принципа једнаких могућности за лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају по основу пола, полних карактеристика, односно рода, посебно припадника осетљивих друштвених група.

Банка је у току 2023. године водила рачуна о примени свих законских норми, стручности и оспособљености при запошљавању и унапређењу успостављене родне равноправности, једнакости и равнотеже посебно у пружању једнаких шанси и женама и мушкарцима.

8. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било значајних догађаја након датума биланса стања који би захтевали обелодањивање или корекцију извештаја за 2023. годину.

9. ОСТАЛО

Банка нема огранке, односно издвојене организационе делове осим једне експозитуре у седишту Банке.

Банка није вршила откуп сопствених акција.

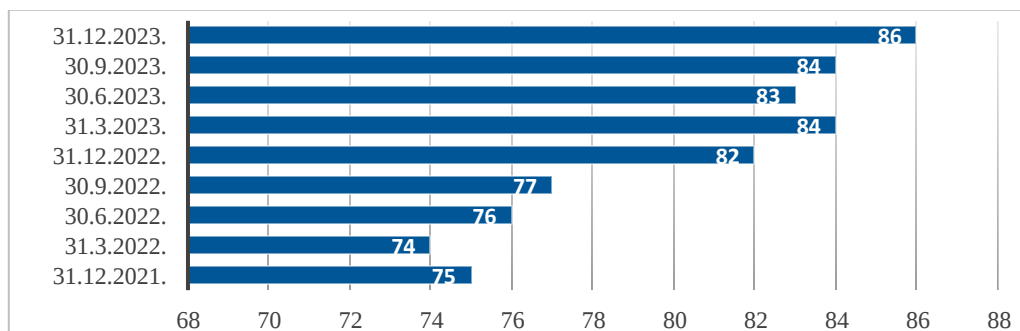
10. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Организација и кадрови

Банка послује са седиштем у Београду у ул. Савска број 25 и са једном експозитуром у седишту Банке.

На дан 31.12.2023. године Банка је имала 86 запослених. Докторат, магистратура, висока и виша школска спрема обухватају 86% запослених (од чега је четири магистра и један доктор наука).

Графикон 17. Број запослених од 2021. до 2023. године

Табела 14. Старосна и полна структура запослених на крају 2023. године

Године старости	До 30 година	31 – 40 година	41 – 50 година	51 – 60 година	Преко 60 година	УКУПНО
Жене	4	10	28	12	4	58
Мушкарци	1	5	11	9	2	28
УКУПНО	5	15	39	21	6	86

Банка као друштвено одговоран послодавац, између осталог, посвећена је стварању радног окружења у коме се негује међусобно поштовање и уважавање без обзира на пол, род, године старости или неко друго лично својство.

Банка спроводи мере које се односе на остваривање и унапређење родне равноправности запослених на основу годишњег плана мера за остваривање и унапређење родне равноправности, који усваја Извршни одбор.

У циљу остваривања и унапређивања родне равноправности у свим сферама делатности и пословања Банке, уз истовремено поштовање свих специфичности банкарског пословања, одређене су следеће посебне мере за остваривање и унапређење родне равноправности:

10. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

- Приликом попуњавања упражњених извршилачких, као и руководећих радних места, односно приликом заснивања радног односа, тежити постизању једнакости у погледу полне структуре запослених али уважавајући, пре свега, потребна стручна знања и способности за обављање одређених послова; тежити полној једнакости у органима управљања, одборима, комисијама и сл.;
- Успостављање средине у којој постоји међусобно уважавање и поштовање без обзира на пол и лична својства, као и подизања свести свих запослених о значају родне равноправности и нужности њеног успостављања, неговања и унапређења а кроз континуирано стручно усавршавање и додатне обуке и едукације запослених за подстицање родне равноправности, професионалну комуникацију, препознавање, елиминисање и заштиту од дискриминације на основу било ког личног својства односно истоветност у поступању према свима; коришћење родно осетљивог језика, односно језика који је у складу са граматичким родом, у мери у којој је могуће имајући у виду уобичајену терминологију у оквиру банкарског пословања;
- Пружање једнаких могућности за континуирани професионални развој свих запослених, као и једнаких могућности за напредовање, без обзира на пол и друга лична својства у циљу остваривања и унапређења родне равноправности;
- Континуирано стручно усавршавање и оспособљавање запослених за равноправно учешће у пословању Банке; предлози за организовање обука, семинара, тренинга, различитих облика стручног усавршавања и сличних едукација запослених треба да буду условљени потребама посла и процеса рада, с тим што је потребно приликом давања предлога тежити ка унапређењу родне равноправности;
- Основна зарада за пуно радно време и стандардни радни учинак утврђује се искључиво на основу следећих критеријума: врсте и степена стручне спреме, сложености посла, услова рада и степена одговорности, те за обављање истих послова на истом радном месту мора бити једнака без обзира на пол и друга лична својства запосленог, без могућности одступања;
- Жене не смеју бити изложене дискриминацији приликом заснивања радног односа, као ни у случају одсуства због одржавања трудноће, породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, те се радни однос заснива независно од могућег наступања неког од ових фактора, а након истека ових одсустава, запослене се без изузетка враћају на рад.

Табела 15. Полна структура запослених према врсти радних места на крају 2023. године

Врста радних места	Мушкарци	Жене	Укупно
Руководећа	8	13	21
Извршилачка	20	45	65
Укупно	28	58	86

Кодексом пословне етике Српске банке а.д. Београд утврђују се етичка начела и правила пословног понашања које примењује Банка у свом пословању. Циљ овог кодекса је да се поставе стандарди интегритета и понашања запослених у Банци и обезбеди обављање пословних активности Банке у складу са пословним моралом, добрим пословним обичајима и начелом савесности и поштења. Кодекс такође дефинише правила за идентификовање и спречавање потенцијалне корупције како би се заштитио интегритет и репутација Банке.

Управљање људским ресурсима заснива се на:

- сталном професионалном усавршавању запослених кроз похађање стручних семинара, интерне обуке, праћење и усвајање нових технологија/услуга;
- унапређењу и развоју међуљудских односа,
- развијању и неговању лојалности према Банци,
- идентификовању и запошљавању кадрова са одговарајућим квалификацијама.

10. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Банка на континуираној основи профилише потребну структуру радних места ради усклађивања са регулаторним оквиром, новим условима пословања и новим технологијама. У домену корпоративне безбедности, Банка ће и убудуће радити на одржавању и унапређењу система техничке заштите, као и на селекцији кадрова за обављање појединих послова, а све у циљу повећања степена безбедности пословања, имовине и лица.

Систем праћења рада запослених, интерне и екстерне обуке запослених, као и континуирано подизање корпоративне културе на виши ниво, биће један од начина унапређења рада и пословања Банке.

Табела 16. Старосна и стручна структура запослених по броју запослених на крају 2023. године

Године старости	До 30 година	31 – 40 година	41 – 50 година	51 – 60 година	Преко 60 година	УКУПНО
Средња стручна спрема	4	0	4	4	0	12
Виша стручна спрема	0	2	3	1	0	6
Висока стручна спрема	1	12	29	15	6	63
Магистар специјалиста	0	1	2	1	0	4
Доктор наука	0	0	1	0	0	1
УКУПНО	5	15	39	21	6	86

Банка колективно осигурава све запослене за случај тежих болести и хируршких интервенција и за случај смрти услед незгоде и инвалидитета, а омогућила је и за све запослене превентивни систематски лекарски преглед. Такође за све запослене Банка уплаћује премију за добровољно пензијско осигурање до неопорезивог износа.

У складу са законским и подзаконским одредбама, као и интерним актима, Банка ће радити на унапређењу услова рада са аспекта безбедности и здравља на раду својих запослених. Банка има закључен Уговор за обављање послова лица за безбедност и здравље на раду са привредним друштво за услуге из те области.

Обавеза Лица за безбедност и здравље на раду састоји се у вршењу стручних и консултантских услуга у области безбедности и здравља на раду, и то:

- праћење и спровођење мера заштите на раду;
- оспособљавање и обука новозапослених лица за безбедан и здрав рад;
- учешће и активност у истрази акцидентата и инцидентата;
- пријављивање повреда на раду и професионалних обољења;
- присуство инспекцијском надзору, као и
- извештавање Банке – месечно, квартално и годишње.

Општи принципи борбе против корупције

Приступ борби против корупције и сукоба интереса утврђен је Политиком управљања сукобом интереса Српске банке а.д. Београд, као и Процедуром Управљање ризиком од настанка корупције и сукоба интереса.

Сви запослени су одговорни за поштовање интерних процедура и свих примењивих антикорупцијских закона у обављању својих дужности.

Према клијентима, акционарима, запосленима, добављачима, државним органима и регулаторним органима, конкуренцији, медијима и друштву у целини, Банка и њени запослени се односе у складу са прописима и пословним интересима Банке али увек професионално и са уважавањем. Банка у односу са наведеним лицима и органима негује конструктиван, транспарентан и отворен дијалог, заснован на поштовању и пословности.

10. НЕФИНАНСИЈСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Улагања у заштиту животне средине

У складу са Законом о заштити животне средине, Банка плаћа накнаду за заштиту и унапређење животне средине. Банка у оквиру својих делатности подстиче јачање свести о значају заштите животне средине. Банка и њени запослени су дужни да у вршењу своје привредне активности испуњавају обавезе из прописа о заштити животне средине.

Банка доприноси очувању животне средине тако што одговорно управља отпадом у сарадњи са привредним друштвима која су специјализована за послове складиштења и третирања отпада. Физичко уништавање безвредног регистратурског материјала по решењу Архива града Београда, Банка је поверила фирми која тај папир даје на даљу прераду и рециклажу.

Друштвено одговорне активности

Банка пружа добротворну подршку друштву и подржава друштвено одговорно пословање у смислу остваривања позитивног утицаја на развој друштва у целини и у складу са интерним актима Банке. Све добротворне активности Банка спроводи легитимно, транспарентно и оне нису усмерене ка стицању било какве пословне или друге предности која би се могла сматрати непримереном.

БИЛАНС УСПЕХА
Биланс успеха за 2023. годину и поређење са Билансом успеха у 2022. години у 000 динара

Назив позиције	Остварење	Остварење	Промена у %
	31.12.2023.	31.12.2022.	
Приходи од камата	1.424.889	563.822	152,7
Расходи камата	508.403	228.939	122,1
Нето приход по основу камата	916.486	334.883	173,7
Приходи од накнада и провизија	281.004	238.068	18,0
Расходи накнада и провизија	87.924	41.477	112,0
Нето приход по основу накнада и провизија	193.080	196.591	-1,8
Нето губитак по основу промене фер вредности финансијских инструмената	14.656	3.935	272,5
Нето добитак по основу заштите од ризика	63	29	117,2
Нето добитак по основу престанка признавања финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности	0	2.706	-100,0
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне калузуле	3.084	4.663	-33,9
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава која се не вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	138.774	7.507	1.748,6
Остали пословни приходи	39.400	36.261	8,7
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД	998.683	563.691	77,2
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	244.937	182.021	34,6
Трошкови амортизације	79.770	81.887	-2,6
Остали приходи	16.043	19.341	-17,1
Остали расходи	371.016	296.251	25,2
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	319.003	22.873	1.294,7
Добитак по основу одложених пореза	12.404	13.524	-8,3
Губитак по основу одложених пореза	0	837	-100,0
ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА	331.407	35.560	832,0
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК	331.407	35.560	832,0

БИЛАНС СТАЊА

Биланс стања на дан 31.12.2023. године и поређење са Билансом стања на дан 31.12.2022. године у 000 динара

Назив позиције	Остварење	Остварење	Промена у %
	31.12.2023.	31.12.2022.	
АКТИВА			
Готовина и средства код централне банке	9.581.167	4.896.167	95,7
Заложена финансијска средства	1.594.510	0	-
Хартије од вредности	6.075.001	6.079.029	-0,1
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	21.550.826	9.409.545	129,0
Кредити и потраживања од комитената	5.192.244	5.400.775	-3,9
Нематеријална имовина	20.887	26.562	-21,4
Некретнине, постројења и опрема	1.513.420	1.500.466	0,9
Инвестиционе некретнине	505.324	457.205	10,5
Стална сретства намењена продаји и сретства пословања које се обуставља	0	48.202	-100,0
Остала средства	29.051	10.809	168,8
УКУПНА АКТИВА	46.062.430	27.828.760	165,5
ПАСИВА			
Обавезе по основу деривата	17.426	2.982	484,4
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	2.170.546	1.825.515	18,9
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	40.097.966	22.965.597	74,6
Резервисања	43.119	38.979	10,6
Одложене пореске обавезе	79.595	87.679	-9,2
Остале обавезе	185.024	126.651	46,1
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	42.593.676	25.047.403	70,1
Акцијски капитал	2.846.536	2.846.536	0,0
Добитак	331.407	35.560	832,0
Резерве	290.811	0	-
Нереализовани губици	0	100.739	-100,0
УКУПНО КАПИТАЛ	3.468.754	2.781.357	24,7
УКУПНО ПАСИВА	46.062.430	27.828.760	65,5

Београд, 15. март 2024. године

Слободан Лечић

Директор Одељења
рачуноводства, финансија и
извештавања

Бранка Вуковић
Члан Извршног
одбора

Весна Јокановић
Председник Извршног
одбора